

Sjómannadagsblað Grindavíkur 2009

**Viðtalið: Sigurður Sævarsson
Steinn Steinarr 100 ára ártíð
Fiskmarkaður í Barcelóna
Síðasti humarbáturinn farinn**

I Troðri með Dúdda Gísla GK

Sigurður

Birgir

Kristinn

Garðar

SJÓVÁ

Opið frá 10-12 og 13-17 alla virka daga
Sími 426 7150 & 893 7140 - Fax: 426 7151
vefpóstur: gunnar.vilbergsson@sjova.is

HS ORKA HF

*Sendum sjómönum, fiskvinnslufólki
og öðrum Grindvíkingum
hamingju- og heillaóskir á sjómannadaginn*

Sjómannadagsblað Grindavíkur

**Kæru sjómenn og fjölskyldur ykkar!
Til hamingju með Sjómannadaginn.**

Talinn batnaður eða talinn læknaður, hver er munurinn?

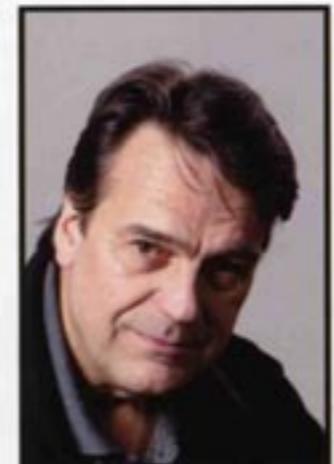
Ritstjóraspjall

Heilbrigðismál í forgang

Lifið er merkilegt fyrirbaeri og fullt af tilvilkjunum svo ekki sé meira sagt. Maður fer ekki að huga um lifið að neinu marki fyr en aldurinn færst yfir og heilsubrestur kveður dyra með einum eða öðrum haetti. Ég hafði glímt við gyllinað i morg ár eins og flestir íslenskir sjómenn hafa gert einhvær tíma á ævinni en að öðru leyti alftaf heilsuhraustur. Þessi kránkleiki er lagaður í smáaðgerð sem tekur dagstund og svo hrundi læknirinn í mig víku seinna til að segja mér að lífssýnið sem hafði verið fjarlaegt við aðgerðina hefði verið sent í rannsókn sem sýndi að það hefðu verið góðkynja og því þyrfti ég ekkert að óttast um heilsuna.

Heilbrigður og sterkur eins og best verður á kosið.

Læknirinn sagði síðan við mig að þar sem ég væri kominn yfir fimmugt þá vildi hann bjóða mér að koma í ristilspeglun, nokkuð sem ætti að vera jafn sjálfsgagt fyrir karlmenn eins og brjóstaskoðun er hjá kvenþjóðinni. Ég tók þessu boði fagnandi og mætti í speglunina áður ákvæðnum degi án minnsta gruns um að nokkuð válegt væri

undirliggjandi, sérstaklega eftir þær góðu fréttir úr fyrri rannsókninni.
Það var því eins og að fá blauta gólfstuksu framan í sig þegar í ljós kom að litið illkynja æxli óx nokkuð innarlega í ristlinum, sem byðdi að framundan var bráðauppskurður til að fjarlegja meinsemdina og sex mánaða lyfjameðferð á sterkum krabbameinsplum. Lifið, sem hingað til hafði haft sinn vana gang var nú eins og hendi væri veifað komið á haus með þvilitri óvissu um framhaldid sem engan veginn var hægt að vega og meta á einn eða annan hátt. Góðu fréttirnar voru þær að æxlið hafði fyrir algjöra tilvilkjun uppgötvað á byrjunartigi og því voru batahorfur og lífslikur mjög góðar, eða eins og læknirinn sagði að það væru 95% líkur á því að ég batnaði.

Í laeknisvottorði frá þessum tíma, árið 2005, segir:

„Talinn læknaður!“

Nú tók við eftirlit á þriggja mánaða fresti. Ég var með skert úthald til vinnu og frekar þrekkilill en samt að reyna að vinna og smáfaða mig upp á skaftið, vongóður um að læknirinn hafði haft rétt fyrir sér. Ég hellti mér út í ljósmyndun og útgáfu á blöðum fyrir ýmsa aðila, og þegar allt var komið á finan snúning nokkrum mánuðum seinna hrungir læknirinn stuttu eftir eina skoðunina og vill fá mig aftur í blöðsýni og sneiðmyndatöku. Þetta var eins og önnur blaut tuska framan í mann eða meira eins

tilheyði ristlinum. Þetta var ekki einleikið. „Segðu næst við krabbameinslækninn að þetta er ekki i lagi með ristilinn. Láttu skoða ristilinn!“

Krabbameinslæknirinn horfði á mig og sendi beiðni um ristilspeglun inn í kerfið. Skurðlæknirinn sem fékk beiðnina hló að mér og sagði að einhver sjúkranuddari segir okkur ekkert fyrir verkum. En svipurinn breyttist þegar hann sá rósamyndun á ristilveggnum sem sagði að krabbameinið var á fleygiferð. Ég var einn af 5% en ekki 95%. Sorry!

Í sneiðmynd kom í ljós æxli utan á ristlinum. Uppskurðinum var frestað og við töku lyf og geislar í margar vikur. Þá kom að uppskurðinum í jölamánuðinum. Jólunum var eytt á spítalanum og allt síðasta ár var ég inn og út af spítala því krabbameinslyfin ætludu mann lifandi að drepa. Alltaf var manni sýnd umhyggja og væntumþykja. Allir reyna að peppa mann upp og telja í mann kjarkinn. Læknar, hjúkrunarfólk, ættingjar og vinir. Allt hefur þetta að segja þegar salin er annars vegar.

Menn sögðu í haust í hrundanski bankakerfis og þjóðfélags að nú þyrfti að skera niður í heilbrigðiskerfinu. Tveir ráðherrar eru búinir að reyna að snúa hlutunum sitt á hvað til betri vegar og ekkert gengur.

Vonandi verður staðan sú þegar maður kemur í næsta uppskurð að sjúkrahúsin fái að kaupa svæfingarefnin eða brýni til að brýna kutana! Verður ekki besti niðurskurðurinn falinn í að efла forvarnimir svo einstaklingurinn verði talinn heilbrigður?

Kristinn Benediktsson, ritstjóri.

Efnisyfirlit

- Bls. 04-05 Riststjóraspjall
Bls. 04-05 Frá formanni, Hermann Magnús Sigurðsson
Bls. 06-07 Hugleïðing, Sr. Elinborg Gísladóttir
Bls. 08-09 Minning um Kjartan Kristófersson,
fyrri formann SVG
Minning um Tómas Þorvaldsson, útgerðarmann
Bls. 10-16 Í röðri með Þorsteini Gíslasyni GK 2, síðasta humarbátnum í Grindavík
Myndir og texti: Kristinn Benediktsson
Bls. 20-26 Hefur marga fjöruna sopið...
Viðtal við Sigurð Sævarsson
Kristinn Benediktsson í röðri með Dúdda Gísla GK
Bls. 27-29 Sjóarinn síkáti 2008
Sjómannadagurinn í myndum Sigríðar Þorbjörnsdóttur
Heiðranir 2008
Bls. 30-31 Formannavísur 1937
Hilmir Helgason, skipstjóri, flettir í stilabók sem
faðir hans skráði í
Bls. 32-33 Sundmót sjóarans 2008
Bls. 34-35 Var kominn í hring ...
Viðtal við Helga verkstjóra eftir Einar Lárusson
Fiskmarkaður og fiskasafn í Barcelóna
Myndir og texti: Kristinn Benediktsson
Bls. 38-43 Íslenska vitafélagið og íslensk strandmenning
Eftir Sigurbjörgu Árnadóttur formann félagsins
Bls. 44-45 Gamlar myndir frá Ólafi Sigurðssyni
Bls. 45 Húsmæðrum og krókkum var snalað saman í saltfiskpókkun á vorin
Endurminningar Sveins Torfa Þórólfssonar
Bls. 54 Leifur úr fortíðinni
Guðnlaugur Dan Ólafsson segir frá
Bls. 55 Pungaprófið heimsótt
Undir regnbogum
Þorsteinn Gunnar Kristjánsson er gestur í ljósmyndagallerii
Bls. 66 Nýir bátar og endurbætur
Bls. 67 Gömul fiskimjölsverksmiðja fær nýtt hlutverk
Myndir og texti: Kristinn Benediktsson
Bls. 70-75 Steinn Steinarr, 100 ára ártið, Melurinn
Bls. 78 Sjóslys – skaðabótaréttur sjómanna
Bls. 79 Sjómannastofan Vör 30 ára
Upprifun frá 10 ára afmælisgrein
eftir Hinrik Bergsson
Bls. 82-85 Grindavík er höfuðból íslenskrar saltfiskvinnslu
Kristinn Benediktsson
heimsækir Saltfisksetur Íslands
Bls. 86-91 Saga hafnargerðar í Grindavík 4. hluti
Bls. 94-96 Matreiðsluhornið
Bls. 97 Runólfur Runólfsson á vertið í Grindavík
Ævisaga Stefáns Runólfssonar úr Vestmannaeyjum

Sjómannadagsblað Grindavík
21. árg. 4. júní 2009

Útfundan: Sjómannadagsblað Grindavík
Formaður: Hermann M. Sigurðsson
Ritstjóri: Kristinn Benediktsson
Ábyrgðarmaður: Hermann M. Sigurðsson

Uppsetning: Kjartan Kristjánsson
Forsíðumynd: Sigurður Sævarsson á rúllunni
um borð í Dúdda Gísla GK48
Fors. ljós. Kristinn Benediktsson,
ljós. Sjómannadagsblaðsins

Verð í lausasölu kr. 1000,-

Skrifstofa S.V.G.

Hafnargötu 9, simi 426-8400, fax 426-8405
Skrifstofan er opin alla virka daga frá 9-12

Öryggismál sjómanna og ferðamanna fótum

Skelfilegar fréttir bárust nýlega er tilkynntur var stórfelldur niðurskurður hjá Landhelgisgæslunni. Þóðað var að þremur yngstu þyrluflugmönnum verður sagt upp á næstunni til að næta 120 milljón króna niðurskurði en brotthvarf þeirra í sumar og haust þyðir mjög skerta björgunargetu eftir því sem haft er eftir Sigurði Heiðari Wíum yfirlaugstjóra Gæslunnar í fjölmöldum.

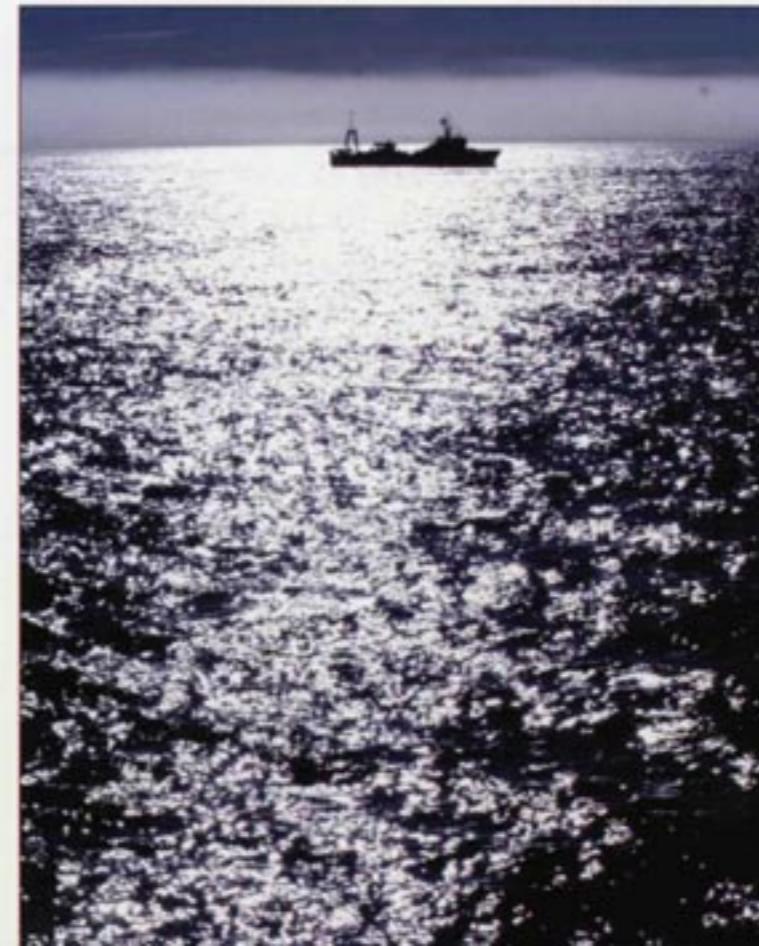

Maður verður orðlaus því þetta virðist alltaf vera þrautalendingin að ráðast að sjómönnum.

Sjómenn!
Við ættum sameinast í mótmælum þannig að fullreynt er að til þessa niðurskurðar þurfi ekki að koma þegar búið er að stöðva braðlið i utanríkisþjónustunni svo eitthvað sé nefnt sem má fíku á undan.

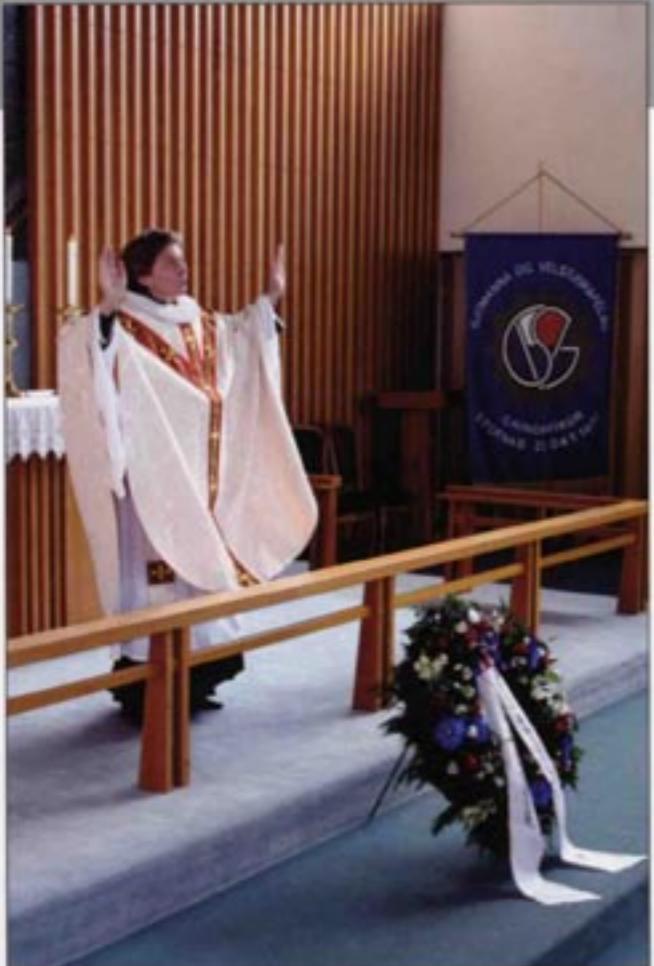
Unnið hefur verið mjög gott starf hjá Landhelgisgæslunni að þyrluvaða stofnunina, og við höfum séð ótrílega marga björgunarleiðangra heppnast til handa sjómönnum í neyð, og því er sárt að sjá að eftir þessu mikla starfi, lagt niður með einu pennastriki, nánast.

Pá eru þetta auðvitað skelfilegar fréttir fyrir sjómenn, og ekki síður ferðamenn. Maður hugsar auðvitað margt og mikil um hvemig forgangsröðunin er hjá stjórnvöldum þegar kemur að hvar beita skuli niðurskurðarhifnum. Ég segi eins og er að

Hermann Magnús Sigurðsson,
formaður.

Hugleiðing

Séra Elinborg Gísladóttir

Í nafni Guðs föður, sonar og heilags anda.
Almáttugi Guð, ég þakka þér að þú hefur
gefið mér lífið
og heilsu svo ég geti unnið míni störf í sveita
míns andlits.
Drottinn minn og Guð minn. Þegar ég nú ræ
til fiskveiða
og finn vanmátt minn og veikleika bátsins
gegn huldum kröftum lofts og lagar,
þá lyfti ég upp til þín augum trúar og vonar
og bið þig í Jesú nafni að leiða oss á djúpið,
blessa oss að vorum veiðum og vernda oss,
að vér astur farsællega heim til vor náum
með þá björg
sem þér þóknast að gefa oss.
Blessa þú ástvini vora, og leyf oss að fagna
astur samfundum
svo vér fyrir heilags anda náð samhuga
flytjum þér lof og þakkargjörð.
Ó, Drottinn, gef oss öllum góðar stundir
skipi og mönnum í Jesú nafni
Amen

Sjóferðabæn sr. Odds V. Gislasonar

Á Sjómannadaginn fögnum við með sjómönnum þessa lands og við minnumst sérstaklega látinna sjómanna. Íslendingar hafa háð lífsbaráttu til sjós og lands allt frá upphafi byggðar. Baráttu sem oft hefur verið harðsótt og kostað fómir. Sjómenn eru á margan hátt útvaraðasveit landsmanna í þeirri baráttu og víst er að velmegun þjóðarinnar hefur að miklu leyti átt retur að rekja til þess aðla sem færður hefur verið á land úr djúpi hafssins um aldir.

Sjóferðabæn sr. Odds V. Gislasonar sem var prestur á Stað á árunum 1878-1894 er bæn sem er bæði ákall til Guðs um vernd og nálægð og einnig þakkarbæn fyrir allt það sem þegið er úr hendi Guðs.

Bænin tjáir vel hversu maðurinn er vanmáttugur gagnvart náttúruöflunum og hvað maðurinn má sín litils þegar hafið sýnir sig. Þá hafa sjómenn í aldanna rás bedið til Guðs og haldið í vonina um það að komast heilir heim.

Sjómenn hafa í gegnum tíðina eins og margir aðrir þurft að glíma við Guð og tilvistarsprungar sem fylgja lífinu. En fá störf fela í sér meira návigi við náttúruöflin en sjómannsstarfið sem opinberar fyrir

manninum hvað stutt er milli lífs og dauða. Og vitundin um það að lífið sé brothaett hefur i gegnum aldirnar beint sjónum mannsins að bæninni vegna þess að mannlegur máttur fær engu breytt um náttúruöflin. Bænin og vonin haldast í hendur. Eins og segir í bæninni, „þá lyfti ég upp til þín augum trúar og vonar... blessa oss að vorum veiðum og

vernda oss.“ Vonin um það, að þrátt fyrir allt sé vakað yfir okkur og við náum aftur heim og fáum að fagna með ástvinum og fjölskyldu að nýju. Það er gott að kunna bæn og fara með bæn eins og þessa hér að ofan, þegar við þurfum að standa af okkur storma lífsins, annars vegar storminn sem náttúruöflin valda og hins vegar storminn hið innra sem manneskjan fær vart umflúið á lífsleiðinni. Þá er gott að gripa til bænarinnar og hvíla í bæninni og hefur það reynst dýrmætt hverjum þeim sem það gerir.

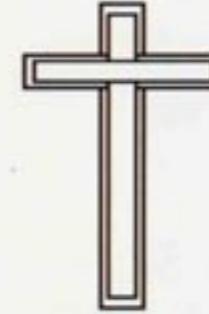
Það er traustið á nálægð Guðs sem sjómenn Íslands hafa haft með sér þegar lagt er í erfiða fór á haf út við strendur lands, þar sem allra veðra er von. Þannig verður hver ferð með Kristi, ferð til stillu og friðar jafnvæl í hinum öflugasta stormi vanmáttar, ótta og sorgar. Ferð til trúar og trausta.

Ég bið Guð að gefa ykkur öllum gleðilegan sjómannadag. Ykkur sem syrgið horfna ástvini, bið ég huggunar og styrks í sorg ykkar. Megi Drottinn Guð, veita sjómönnum nær og fjær blessun sína og vernd.

*Sendum sjómönnum,
fiskvinnslufólki og öðrum
Grindvíkingum hamingju- og
heillaóskir á sjómannadaginn*

nettó

Sími 426 8065 og 426 8181 - Fax 426 8701

Minning Kjartan Kristófersson, Grindavík

Kjartan Kristófersson, einn af forystumönnum vélstjóra í Sjómanna- og vélstjórafelagi Grindavíkur, er láttinn eftir langvarandi veikindi.

Við hjónin munum fyrst eftir Kjartani í byrjun 6. áratugarins er hann var nýfluttur til Grindavíkur. Nafn Kjartans er í huga okkar órjúfanlega tengt Sjómannafelaginu og störfum hans að mállefnum sjómanna og vélstjóra hér í Grindavík. Kjartan var formaður félagsins í 8 ár og sat í stjórn Sjómannasambands Íslands um árabil, alltaf virkur í samþökum sjómanna á meðan hann stundaði sjóinn.

Í formannstið Kjartans stóð stjórnin fyrir fleiru en stéttarfélagsbaráttu og er þá helst að telja byggingu Sjómannastofunnar Vör, þrjhundruð fermetra húsnaðis sem er veitingastofa, aðstaða fyrir félagið auch fritima- og hreimlaðisaðstöðu fyrir þá fjlótum fölumörgu aðkomusjómenn sem þá gisti á bátaflota Grindvikinga yfir vertiðartímann. Á sjómannadegi næsta vor 2009 fögnum við því 30 ára vigsluafmælis

Sjómannastofunnar. Einnig kom það í hlut Kjartans að sitja í nefndum félagsamtaka hér í Grindavík, sem formanns fyrir hönd sjómanna, til að undirbúa og reisa elli- og dvalarheimilið Viðihlið og minnisvarðann um tíma.

Að syrgja góðan vin er á vissan hátt það sama og að fagna þess að hafa kynnt honum, þannig er okkur innanbrjóst nú. Samhlíða forustostörfum fór Kjartan strax að huga að pólítikinni og athuga með menn hér í

Grindavík sem voru með sömu róttækuminstri skoðanirnar og hann en hugsunin hjá honum var að hafa áhrif í sveitarstjórn Grindavíkur og eins að ná tengingu við hið pólítiska vald i Reykjavík. Ekki tókst að ná samstöðu í fyrstu.

Kjartan flutti búferlum frá Grindavík í 5 ár, 1967 – 1972. Hann hellti sér hins vegar út í pólítikina þegar hann kom til baka og tókst þá að ná saman lista Alþýðubandalagsmannana hér í Grindavík og áttum við bæjarfulltrúa flest kjörtímabil til 1998 er Samfylkingin var komin til sögunnar.

Kjartan hafði harða lund og sérstaka kínningáfu sem þvældist þó ekki fyrir honum í samskiptum við aðra, hvorki í pólítik eða störfum sjómannafélagsins. Tils沃r hans og róttækar skoðanir sem hann fór aldrei í felur með urðu til þess að hann fækki mjög fljótt viðurmeinið Kjartan „kommi“ sem honum fannst frekar heiður, frekar en annað. Hann var alltaf einbeittur, frjór í hugsun og fljótur að taka ákvæðanir ef því var að skipta enda fundu þeir sem kynntust Kjartani vel, bliðan og mjúkan mann sem ekki var svo djúpt á.

Starfsaevi sinni lauk Kjartan sem vaktmaður í orkuveri Hitaveitu Suðurnesja í Svartsengi en þar átti hann sæti í stjórn fyrirtækisins um tíma.

Að syrgja góðan vin er á vissan hátt það sama og að fagna þess að hafa kynnt honum, þannig er okkur innanbrjóst nú. Samhlíða forustostörfum fór Kjartan strax að huga að pólítikinni og athuga með menn hér í

Eiginkonu Kjartans, Hafdisi Guðmundsdóttur, börnum þeirra, barnabörnum vottum við hjónin samuð okkar og þókkum vináttu liðinna ára.

Hinrik Bergson og Guðny Guðbjartsdóttir.

Sjómannadagsblað Grindavíkur þakkar

Hinrik og Guðnyju að fá að birta minningargrein þeirra um Kjartan Kristófersson fyrrum formann Sjómanna- og vélstjórafélags Grindavíkur og gerir þeirra orð að sinum og vottar eftirlifandi eiginkonu Kjartans, Hafdisi Guðmundsdóttur, börnum og barnabörnum virðingu og samuð.

Ritstjóri.

Tómas Þorvaldsson, Gnúpi í Grindavík, fæddist að Eiði í Grindavík 26. desember 1919. Foreldrar hans voru Þorvaldur Klemensson, bóndi Járgerðarstöðum í Grindavík, f. 9.12.1891, d. 9.12.1967 og kona hans Stefánia Margrét Tómasdóttir, f. 20.9.1893 d. 20.12.1969. Systkini Tómasar voru Margrét f. 20.11.1917, Halldóra f. 15.7.1921, Guðlaugur f. 13.10.1924, d. 25.3.1996 og Valgerður f. 7.4.1927. Eina hálfssystur átti Tómas samfeðra, Lovísa f. 6.3.1913, d. 29.9.2000.

Tómas var kvæntur Huldu Björnsdóttur frá Kjalvararstöðum í Reykholtadal í Borgarfirði f. 1.4.1931, d. 12. janúar 2008. Foreldrar hennar voru Þorgerður Halldórsdóttir saumakona, f. 8.5.1903, d. 27.1.1972 og Björn Jónsson bóndi, f. 20.3.1910, d. 6.7.1983.

Born Huldu og Tómasar eru:

- 1) Eiríkur, f. 17.5.1953, kvæntist Margréti Gunnarsdóttur, f. 17.7.1952, þau skildu. Eiríkur er í sambúð með Katrinu Sigurðardóttur, f. 21.8.1963.
 - 2) Gunnar f. 9.12.1954, kvæntur Rut Óskarsdóttur f. 10.5.1954.
 - 3) Stefnan Þorvaldur f. 21.7.1956, kvæntur Erlu Jóhannsdóttur f. 29.12.1955.
 - 4) Gerður Sigriður, f. 27.12.1960, gift Jóni Emil Halldórsson, f. 18.2.1960.
- Af fyrra hjónabandi átti Tómas Stefáni Kristinu, f. 6.4.1939, d. 24.6.1948.

Minning Tómas Þorvaldsson, Gnúpi Grindavík

Tómas kynntist snemma sjómennskunni. Hann réð sig fyrst sem hálfrætting til sjós á „Járgerðarstáðarskipinu“ sem svo var nefnt í daglegu tali, en hét reyndar Björgvin GK 35, opinn bátur gerður út frá Járgerðarstöðum í Grindavík. Þetta var árið 1934.

Næstu árin stundaði hann sjóinn á ymsum skipum og bátum sem veiddu og lögðu upp afla allt í kringum landið. Á striðaránum stjóraði hann vinnuflokkum sem unnu við að byggja upp flugvelli og braggahverfi fyrir breska hermanni. Eftir striðið fór Tómas aftur til sjós. Árið 1948 gerðist hann bílstjóri og verkstjóri í Hraðfryssthúsi Grindavíkur.

Tómas var virkur í félagsmálum beeði til sjós og lands. Hann var í stjórn VG, Verkalyðsfélags Grindavíkur í nokkur ár. Tómas var í fyrstu stjórn Íþróttafélags Grindavíkur og formaður félagsins 1948 til 1963. Tómas var fyrsti formaður Björgunarsveitarinnar Þorbjarnar í Grindavík 1947 og gegndi því starfi til ársins 1977. Þá tók hann við formennsku í Slysavarnardeildinni Þorbirni og sinni henni til ársins 1987. Tómas stofnaði ásamt þremur félögum sinum útgerðar- og fiskvinnslufyrirtæki Þorbjörn hf. í Grindavík árið 1953 og var framkvæmdastjóri þess fram til ársins 1985. Tómas var í stjórn Þorbjarnar til ársins 2000 eða í 47 ár.

Tómas var mjög virkur í öllu félagsstarfi í sjávarútvegi allan sinn starfsaldur. Hann var í stjórn Sólusambands íslenskra fiskframleiðenda frá 1959, fyrstu tvö árin sem varaformaður og síðan stjórnarmaður til ársins 1981. Hann sat í stjórn Landsambands íslenskra útvegsmanna, Fiskifélagsins, Fiskveiðasjóðs og Verðjöfnunarsjóðs. Hann var varaformaður Viðlagasjóðs þegar hann var stofnaður í

Vestmannaeyjagosinu 1973. Þegar hafist var handa við byggingu heimilis fyrir aldraða í Grindavík, Viðihlið, var hann í byggingarnefnd heimilisins. Eftir látt konu sinnar, Huldu, flutti Tómas í Viðihlið og undi hag sinum vel þar.

Tómas tók virkan þátt í störfum að félagsmálum Verkalyðsfélags Grindavíkur fyrstu árin eins og fram kemur hér á undan. Rétt er að hafa í huga að það voru sjómenn í Grindavík sem stóðu fyrir stofnun félagsins

og samkvæmt fundargerðum félagsins fyrstu árin snerist starfið í féluginu að fjalla um kaup og kjör á bátunum í Grindavík eða þar til að sjómenn tóku sig til og stofnaði sér deild sem var undanfari Sjómanna- og vélstjórafélagsins. Tómas hefur fjallað um þessi mál í skrifum í gegnum tóbina og meðal annars kemur fram í grein í fyrsta Sjómannadagsblaði Grindavíkur frá 1989 að hann kom á laggirnar ásamt félögum sinum því stórvirkir að halda sjómannadaginn hátiðlegan í Grindavík 1948.

„Um þessar mundir, eða 1946, var hér stofnuð björgunarsveit við Slysavarnardeild Þorbjarnar, en sú sveit tók til starfa 1947, voru margir vöskustu og duglegustu piltarnir úr starfi Íþróttafélagsins einnig meðlimir hennar og varð ég einnig formaður hennar, og áttum við gott samstarf á báðum stöðum.

Þetta tvennt, starfið í Íþróttafélagi Grindavíkur og Slysavarnardeildinni Þorbirni, var undanfari og aðdragandi þess að 1948 um vorið ákvádum við í samstarfi við sjómenn, en það voru þeir flestir orðir, sem að þessu stóðu með mér og ég sjálfur haettur því fyrir 2 árum, að halda uppá sjómannadaginn,“ sagði Tómas og bætti við að nú hefði verið unnið af kappi að undirbúningi allt vorið, og fyrstu hátiðahöld sjómannadags Grindavíkur hófust með sameiginlegri göngu frá höfninni, í gömlu kirkjuna.

„Þar flutti séra Jón Árni Sigurðsson sjómannamessu og kirkjukórninn söng undir stjórn Svaravars Árnasonar og hefur svo verið alla til síðan nema árin 1952 og 1987 en þá félru hátiðahöld niður vegna slysa við sjóinn.

Eftir hádegi var komið saman við höfnina. Fyrst var kappróður og var hann á brimróðrabát er Slysavarnardeildin Þorbjörn átti og óðrum eins er við fengum að láni í Garðinum, en þeir léðu okkur hann fúslega í nokkur ár til þessa. Heldur þóttu þeir þungir til róðurs og ekki góðir til þessa brúks, en það versta var þó að þeir voru taldir mjög misgöðir til gangs. Tóku oft margar róðrasveitir þátt í þessu. Siðan var reiðtig giftra og ógiftra kvenna og einnig milli landmanna og sjómanna. Þá var naglaboðhlaup, pokaboðhlaup, kappbeiting og fleira, en allt þetta fór fram á bryggjunnar eða við höfnina. Að þessu loknu var kappleikur í fótbalta á nýja Íþróttavellinum og stundum fleiri en einn...“ sagði Tómas um hvernig þessi hátiðahöld í Grindavík hófust.

Blessuð sé minning hans. Sjómannadagsblað Grindavíkur vottar börnum hans og barnabörnum virðingu og samuð.

Ritstjóri.

Við verðum að leyfa þessum kykkendum að steckka

„Sæfari, Jón á Hofi kallar!“

„Ertu i plotterfarinu þínu.“

„Nei, ég veit ekkert hver á þetta plotterfar,“ svarar Sæfari AR.

„Samkvæmt minu plotterfari er merktur harður blettur þarna og þú ert nákvæmlega á honum,“ segir Jón á Hofi AR og bætir við: „Þú ert í 63 gráðum, 36, 557, nei 757 og 23, 53, 493.“

„Heyrðu segðu þetta aftur, ég náið þessu ekki.“ Öll runan er endurtekin og greinlega verið skrifa allt niður.

„Ég er 0,757. Biddu við, þau munar 0,08. Ég er rétt norðan við. Það hefur einhver farið hér yfir ég sé það á plotternum, varst það kannski þú. Ég slepp norðan við. Ég er í einhverju plotterfari sem ég hef ekki hugmynd um hver á.“

Árni láesar úr.

Félagarnir úr Þorlákshöfn halda áfram að skeggneða veiðislöðina og veiðina, sem er býsna góð. Betri þetta árið en oft ábur hér á Eldeyjarsvæðinu.

„Samkvæmt minu plotterfari er merktur harður blettur þarna og þú ert nákvæmlega á honum,“ segir Jón á Hofi AR og bætir við: „Þú ert í 63 gráðum, 36, 557, nei 757 og 23, 53, 493.“ Heyrðu segðu þetta aftur, ég náið þessu ekki.“ Öll runan er endurtekin og greinlega verið skrifa allt niður.

„Ég er 0,757. Biddu við, þau munar 0,08. Ég er rétt norðan við. Það hefur einhver farið hér yfir ég sé það á plotternum, varst það kannski þú. Ég slepp norðan við. Ég er í einhverju plotterfari sem ég hef ekki hugmynd um hver á.“

Hvitasunnan síðubúin

Fyrsta helgin í júní er hefðbundin sjómannadagshelgi en ekki þetta árið, því hvítasunnan er síðubúin aldrei þessu vant, og ýtir

eina lögbundna fridegi sjómanna sem þeir geta stólað á aftur um viku. Humarkarlarnir á Þorsteini Gíslasyni GK 2 róa á hvítasunnunni því þeim er ekkert heilagt eftir að vera búin í helgarfrii helgina á undan og vetrarbraæla í miðri viku, þó komið sé langt fram á sumar, aftrað sjósókn í marga daga. Kvótinn klárást fyrir ef haegt er að róa hvort sem eru stórhátiðir eða virkir dagar og styttaist í sama skápi í sumarfrii, sem sennilega verður til áramót þetta árið ef marka má erfiðleikana við linuúthaldid á haustin.

Vesturflotinn, Grindvikingar og

Þorlákshafnarbúar hafa haldið sig á Eldeyjarsvæðinu en þar hefur verið góð veidi annað árið í röð, af fallegum vienum humar og því engin ástaða að flengjast austur í Skaftárós, Skeiðarárdýpi eða þaðan af austar.

Hvitasunnan síðubúin

Fyrsta helgin í júní er hefðbundin sjómannadagshelgi en ekki þetta árið, því hvítasunnan er síðubúin aldrei þessu vant, og ýtir

Karl á viraspílinu.

Gisli kominn niður á dekk.

Kykkendum að steckka

ofan við Skerjadjópið, drullubotn fyrir neðan kantinn sem snurvodarbátnarinn liggja oft utan í. Karlarnir eru í óða önn að flokka humarinn og fiskinn úr móttökunni á dekkini, eftir að hafa hift priðja halið í turnum, rúmlega þrí poka af nokkuð hreinum fallegum humri. Hver karfan fyllist af annari og sér Smári, vélstjóri, um að sturti úr þeim í þvottavélarnar sem standa inn undir hvalbaknum. Fuglinn, silamáfur og einstaka

Vestmannaeyingarnir hafa sét við Eldey, einkum fyrst í vor þegar krabbinn var vænni en nú halda þeir sig mest við Surtsey, Súlnasker eða í Háfadýpi, enda hafa þau svæði stórlagast frá því sem ábur var.

Eisti humarbátur flotans

þorsteinn Gíslason GK 2 er elsti humarbátur flotans, 85 tonna trébátur, sem enn stundar humarveiðar með 10,5 tonn af humarkvóta. Hann var smíðaður í Þýskalandi 1959 og hét upphaflega Árni Geir. Hann var keyptur til Grindavíkur frá Keflavík 1975 og hét þá þessu nafni, sem enn er á honum, eftir ættarhöfðungar úr Gardinum. Nýum eigendum í Grindavík fannst fýsilegt að halda því enda hefur báturinn reynst happafley

alla tið. Á honum er fimm manna áhöfn á humarúthaldinu en sjö á netavertiðinni.

„Eigendurnir fara í land. Braður minir, þeir Halldór, skipstjóri, sem er hestabóndi og Guðjón, kokkur, sem er rollubóndi, hafa þennan hátt á til að missa ekki mannskapinn, enda hafa þeir búskapinn til að sjá um á vorin,“ segir Gisli glottandi. Hann hefur verið með bátinn á humri undanfarin 15 ár.

Ahöfnin nù er Gisli Þorláksson, skipstjóri, Jakob Ingi Sturlaússon, stýrimaður, Smári Jónsson, yfirvélstjóri, Karl Snorrason, vélavörður og Árni B. Hauksson, matsveinn.

Við erum á humarbleyðunni suður af Eldey, 16 milur suð-vestur úr Höpsnesinu við Grindavík. Gisli er mjög nákvæmur þegar hann gefur mér upp þessa meilingu og bætir við að svæðið sé

Smári þvær á fullu stórt hal.

Áhöfnin á Þorsteini Gíslasyni GK talið frá vinstri: Gisli Þorláksson, skipstjóri, Jakob Ingi Sturlaugsson, stýrinadur, Karl Snorrason, vélavörður, Arni B. Hauksson, matsveinn.

Það verður að taka það með ásletti.

Göð veiði var við Eldey ~~í~~ árið.

síla, djöflast við báttinn í ætisleit, greinilega gloðhungrarður eftir varpið. Karlarnir láta það ekki á sig fá, flokka og slíta gallaðan humar því ekki misi vanta kló eða tónn, þá verður að slíta. Heill humar gefur auðvitað mest í aðra hond og frekar vilja þeir slíta humarinn sjálfrir en láta gera það í landi, því þetta er þeirra vinnu. Meðaflinn, porskur, ýsa, karfi, skötuselur og koladrasl, mest ófugkjæfta, er einnig flokkad frá en svo er draslinu ytt út fyrir borðstokkinn þar sem fuglinn gerir sér gott úr því sem ætlegt er. Sumt af draslinu er að koma í annað sinn og jafnvel þrója sinn.

Humarinn lífir á drullu

Leturhumarinn dregur nafn sitt af mlyntri á halalíðunum. Hann lífir á mjúkum botni á 40-250 metra dýpi, en hreyfir sig mest á nótturni. Hrygningartíminn er sennilega á hverju ári á timabilinu mars-nóvember. Eggin frjögast um leið og geymir hrygnan þau milli halafötanna. Þau eru 1000 - 4000 að tólu og eru 8 - 9 mánuði að klekjað. Lírfurnar eru ápekkar næstu í útliti, 7 mm. að lengd og sviflaegir í allt að 3 vikur. Að loknum þróju skelskiptum eru þær 11 mm. og leita þá botnsins. Hér við land er hármarkslengeð haenginna 26 cm, en hrygnanna 18 cm, mælt frá tengjumoddar aftur á halaenda. Hann verður sjaldan lengri en 23 cm. Vöxturinn er mjög haegur og verður humarinn kynþroska 3 - 5 ára og er þá 8 - 10 cm langur. Fæða humarsins eru örsmá botndýr, ormar og krabbadýr. Hér við land er leturhumarinn veiddur á sérstaka humarvörpu, einungis í heita sjónum á svæðimú frá Hornafirði að Snaefellsnesi," segir í fröðlegri bók: Fiskar og fiskveiðar við Ísland og í Norðuraustratlantshafi sem AB gaf út 1968. I upphafi humarveiða var komið með allan humar óslitinn að landi, en síðan færðist vinnan við að slíta humar út á sjó og er nú loks komin að hluta til út til neytenda sem kaupir heilan humar. Mestu breytingarnar sem mest aberandi eru frá því þær byrjuðu er hve humarinn hefur smækkað mikil. Margir kenna ofveiði um. Kjörstærð fyrir vinnsluna er um fimmstán ára gamall humar en algengustu árgangarnir í veiðinni síðustu árin eru allt upp í átta ára og gettu að fá að lífi lengur. Veiðitækni og staðsetningarnákvæmni hefur batnað mjög mikil en afkrasturinn á hverja fermlu er þó miklu minni en áður. Stóri hluti aflans er að bilinu 14-20 grónum að þyngd skottið. Fram til 1970 var fyrsti stærðarflokkuur miðaður við 30 grómm og stærra. Menn voru óánægðir ef 80% aflans náið ekki inn í þann flokk. I dag eru menn alsælir ef 30-40% aflans nái þeim flokki það stærðarmörkin hafi verið lækkud í 25 grómm eða meira.

Hornfirðingar fyrstir í humarvinnslu

Humarvinnsla hófst hjá KASK, Kaupfélags Austur-Skaftellinga á Höfn í Hornafirði um 1960 en óðrum stöðum á landinu eins og Grindavík stuttu seinna. I byrjun var allur humar flokkadur eftir stærðum af fólkini sjálfi. Við forflökkan voru venjulega 2-6 manns. Stóri humarinn, sem fór í neytendapakningar eins og nái, hafði verið garndreginn aður með handafl. Göðum humar var ráðað í óskjur en sá minni og lélegri var settur óráðaður í óskjur. Um 1966 komu fyrstu flókkunarvélarnar fyrir humar. Fljótegki komu einnig garndráttarvélar. Um 1986, tuttugu árum seinna, var tekin í notkun ný flókkunarvél. Um sama leyti var hatt að garndraga humarinn í fullu samráði við kaupendur, þótti það ekki svara kostnaði lengi.

Fyrsta tilraunin við að frysta heilan humar var gerð árið 1977 en það gekk aðeins í eitt sumar. Sérstakt átak hófst hjá KASK um 1985 sem föllt í því að auka verðmæti humarafurða. Þá hófst meðal annars samstarf við Rannsóknarstofnun

Humarinn tyndur úr draslinu og reynt að fara varlega svo hann ekki brotni.

Árni lássar úr hleranum á hífinu.

fiskiðaðarins um nýtingu humars í súþukraft. Ónnar tilraun með heilan humar í útflutning var gerð 1987 í samvinnu við fyrirtæki í Danmörku. Árið 1989 hófust viðskipti með heilan humar til Spána en sá markaður var sá markaður í Evrópu sem borgaði hvað best.

Til að geta sinn þessum markaði varð að beita nýrr frystitekni sem tökst að þróa, eða köfnunarefnisfrystingu. Við það að lofttegundinni köfnunarefni er þjappað saman verður hún að vökv. Sudumark efnisins er minus 196 gráðar á Celsius og frýs humarinn mjög hratt við þessar aðstæður. Við upphýðingu tapar hann lítil af þyngd sinni og líkist einna heiti ferskum humar.

Við venjulega frystingu myndast hins vegar kristallar í holdi humarsins og því haegari sem frystingin er þeim mun stærri eru þessir kristallar. Hann missir talsverða þyngd, þornar upp og

útlitsgæðum hrakar.

Guðmundur varamaður íslaus

Við erum að toga rennuna upp hólana og inn á Litlu bleyðuna suðaustan við Eldey. Klukkan var sjó um morguninn þegar Gísli byrjar að hifa. Boka grúfir yfir, veðrið getur ekki verið betra. Virinn kemur hratt inn 275 faðmar og fljött skella hlerarnir á lunningunni aftur á. Arni og Karl húkka keðjum í þa og festa þá kyrfilega. Þá er að lása í grandarana og byrja að hifa og senn birtist hopparrængjan sem er óvenjulegt á humartrolli en dregur úr rifrildi. Hun er látin hanga utan á bátnum. Rússanum er húkkað í og senn er hift inn á spilkoppa bœði belgurinn og pokinn.

Þrír pokar af fallegum humri og karlarnir kælast,

þeir eygja von um að senn fyllist í lestinni, þeir komist heimaleið fyrir bræluna sem er í veðurspánni.

Gísli er varla kominn inn í brúna þegar Guðmundur Guðmundsson á Reyni GK hringir. Hann var örðinn íslaus og karalaus, reiknaði ekki með þessum óskópum í veiðinni. Hann var óhress með fréttirnar frá í gær um tillögur Hafró að skerða þorskveiðar um 11 þúsund tonn. Hann skilur ekki þessi vinnubrögð frekar en aðrir.

Hann kynntist netaðallan að sinum tíma en haetti þegar hann fíkk cintóm svæði í Ísafjardardjúpi og austur í Húnafloð þar sem aldrei hafði verið fiskur.

„Förstu á milli blettanna sem ég gaf þér upp?“ sprýr Gísli og heldur áfram að sprýja. „Hvar lentirðu á bleyðunni, norðarlega eða miðsvæðis?“ Þá eru á Rastarbleyðunni,“ segir Gísli og þylur

Menn voru þungt hugsi við vinnuna

upp lórantöllur sem Guðmundur á að skilja. „Hvað segirðu um tiðindin í stjórmálunum. Já, þú segir nokkuð ef Halldór ætlað að hætta og þú orðinn varamáður í bæjarstjórn. Já, þú segir nokkuð!“ segir Gísli og hlær. Talið færst yfir að braelunni sem er framundan í veðurspánni.

Útvarpíð glymur og haekkar Gísli aðeins þegar hann leggur símann á. Séra nokkur í útvarpinu óskar öllum landsmönnum gleðilegar hvitastunu.

„Já, það er hvitastunnan í dag, jieja, það verður að hanga fram í brezeluna,“ segir Gísli. Hann verður hugsi og segir síðan upp úr eins manns hljóði: „Þeir voru loksins að koma með verðin til sjómanna, forráðamenn viðnslustöðvanna.

Betrar er seitn en aldrei því veiðibarnar byrjuðu hjá einhverjum báturnum um mánaðarmálin mars-apríl. Þetta er náttúrulega verðsamtáð, humarsamtáð eins og oliusamtáð,“ segir Gísli og bætir við að þeim hafi kannski verið vorkuna því i vetur leikkuðu afurðir í evrum sem sjálfsagt olli þessu ströggli og seinkuðu öllu.

„Gengislækkunin hér heima hefur lagad stöðuna enn fyrir okkur og eins verður að taka með í reikninginn að meðaflinn hefur hekkað verulega síðan í fyrra. Nægir að nefna karfann sem er kominn allt upp í 90-110 krónur, sem er riflega

helmingshækken frá í fyrra. Koli er allt í einu orðinn peningur, sérstaklega ófugkjaftan sem áður var fimm kall ef hún þá seldist á annað boð. Nú fláum við 120 krónur fast verð í gegnum fiskmarkaðinn.

Ég minnist þess að fyrir nokkrum árum var gott verð fyrir kola á Ásíumarkaði en

svo datt það niður og hefur verið brein hörmung þar til nú,“ segir Gísli og svarar símanum. Þuriður Halldórsdóttir GK að alla fréttu. Þeir fóru í

hafrannsóknarleiðangur suðvestur eftir en fengu

cíntóman þorsk. Bullandi fiskur á öllu svæðinu í vetur og enn er ekkert látt á því.

„Vertiðin í vetur var mjög góð,“ segir Gísli eftir að hafa lokið síntalinu. „Aldrei neinir sprengjuróðrar, jafnt og gott fiskiri.

Hugsunarhátturinn á netaveiðunum hefur breyst mikil fari því sem áður var. Við slægjum allan fisk og honum er klappað bak og fyrir, áður en hann kemst á markaðinn. Auðvitað eykur þetta

alla vinnu um helming og verðin miðað við óslægt bað ekki upp aukna vinnu. Þau eru ekkert í samræmi við vinnuna en við getum verið stoltir með okkar vörur, það skipti mál,“ heldur Gísli áfram og bætir við að ein vitleysan er viðmiðunarstuðlar Hafró, þeim þarf að breyta.

„Viðmiðunarprósantan er 17% á slægðum og óslægðum fiski til útreiknings á kvóta. Allir vita

sem vilja að innvolsið í fiskinum er miklu meira, þegar hann er fullur af hrognum og svilum, að ég tali nú ekki um þegar harn er kyldur af loðnu og prósantan fer upp í 30% í mismunum. Þetta vita allir nema þeir á Hafró og er þetta lýsandi daemi um vitleysisganginn sem viðgengst,“ segir Gísli.

Sjómannasamtókin dauf

En hvað um sjómannasamtókin og þá vinnu sem þau inna af höndum?

„Dauf,“ er svarið. Eitt orð. „Já, síðustu samningar breinasta hörmung ef samninga skyldi kalla. Við erum komnar í þá stöðu að þurfa að verja okkar hlut fram og aðfyr, ég sé ekki annað í stöðunni. Helgarfrið voru tekin af okkur að netabátunum í síðustu samningum. Eg er í Vísi, félagi skipstjórmármanna á Suburnesjum. Þar gengur alveg sama yfir okkur yfirmennina eins og sjómannina. Útgerðarmenn beittu hreðsluðferð og spurðu hvort við vildum sömu stöðu og fyrir norðan á Akureyrar Brimtigaranum, sérsmanninga,“ segir Gísli og bætir við að menn hafi orðið hraeddir og samþykkt samninginn.

„Ég er viss að þei hefðu ekki samþykkt þennan samning í dag eftir að menn eru búin að kynnað hvernig þessi mál eru í pottinn búin. Nylegt daemi er af stóru línumáttunum í Grindavík. Þar eru 14 í áhófin og gengur misvel að manna skípin því af rafkurstura úr hverri milljón til sjómannsins er orðin litill. Reiknað var út hvað hver fengi í sinn hlut ef fiekkað yrði í áhófninni um einn og þegar það lá fyrir sögðu menn, nei takk. Viðbótin var svo lítil að það var ekki þess virði að leggja aukavinnuna á sig,“ segir Gísli og vill að lokum vara við því að hlautið verði til að auka humarkvótann hjá bátunum þó rannsóknir sýni að stofninn sé í vexti.

„Við verðum að leyfa þessum kvíkindum að vaxa, því í dag er alltof mikil að smáhumri í veiðinni. Þá ætti Hafró að endurskoða þessar rallyramssóknir sinar, þær eru orðnar barn sins tíma.“

Stöndum saman vörð um Ísland

N1 óskar öllum sjómönnum innilega til hamingju með daginn.

Nú reynir að allir standi saman og við hlökum til að veita ykkur áfram afburða þjónustu hvar sem þið komið að landi.

N1 - meira í leiðinni

Mávurinn var svangur og vaktaði aðið hvar sem var

PJÓNUSTA :

HÖNNUN VEIÐARFÆRA

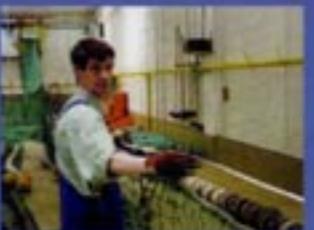
Hönnun velðarfæra: Hönum veiðarfæri frá grunni ef með þarf. Einnig sjáum við um breytingar og lagfæringer á velðarfærum til að aðlaga þau að óskum kaupenda.

UPPSETNING OG FRÁGANGUR VEIÐARFÆRA

Sjáum um uppsetningu og frágang velðarfæra að óskum kaupenda.

VIÐHALD VEIÐARFÆRA

Ylrförum allar gerðir velðarfæra.

VÍRAR, HÓLKAR, 600TN VÍRAPRESSA

Eigum á lager flestar gerðir vinnsluvira og kranavira. Erum með 600tn vírapressu, og brykkjum baði ál og stálholka með hefðbundnum augum með eða án kössa. Erum einnig með stálaugu f/ víra og vírmanillu.

ROCKHOPPERAR OG FÓTREIPI

Erum með rockhopperpressu. Setjum upp og lagfærum lengjur af öllum stærðum og gerðum, að óskum kaupenda. Eigum ávallt til á lager rockhopperdiska 10-24" í ymsum þyngdum. Einnig erum við með milligummi af flestum stærðum. Setjum einnig upp fótreipi fyrir dragnætur og humartroll.

KEÐJUR OG LÁSAR

Stálkeðjur 9-32mm og galvanísaðar 4-32mm frá Trygg í Noregi. Patentlása frá Parson og Silverline, og järnavara frá Markussen.

NET TÓ OG GARN

Net tó og garn frá Hamplöjunni, Cotesi og Euronet í Portugal.

ALL TÍ NETAÚTHALDIÐ

Eigum efni í færi, sérta, baujur, belgi, telna og fleirra

NETAFELLING OG AFSKURÐUR

Tökum að okkur netafellingu og afskurð.

SKILJUR

Setjum upp og sjáum um viðhald á Sort-V smáfiskaskiljum og rækjuskiljum.

SJÓFATNAÐUR

Sjófatnaður, vettlingar, hnifar, brýni og ýmislegt fyrir útgerðina.

[Frekari upplýsingar færðu á www.veidarfaeri.is](http://www.veidarfaeri.is)

VEIÐARFÆRAPJÓNUSTAN ehf

ÆGISGATA 3, 240 GRINDAVÍK

SÍMI: 426 7717 - 894 1891 - 897 6230

Sendum sjómönnum, fiskvinnslufólki og öðrum Grindvíkingum hamingju- og heillaóskir á sjómennadaginn

Mynd: Jón Páll

VÍSIR
 Hafnargötu 16
 Fax 426 8176 - Sími 420 5700

Sendum sjómönnum,
fiskvinnslufólki og öðrum
Grindvíkingum hamingju- og
heillaóskir á sjómennadaginn

Fiskvinnsla
420-8000

Sigurður er fiskinn á rílunni og tekur þá á lofti

Sigurður raðar smokk og saura í beitningarávélins

Hefur marga fjöruna sopið þó em sé hann ungur að árum

Sigurður Sævarsson í viðtali við Sjómannadagsblaðið um borð í Dúdda Gísla GK

Klikk, klakk.

Klikk, klakk.

Smellirnir í beitningarávélinni glumdu í eyrunum á manni og nánast yfirlægðu vélarbíljóð bátsins sem var eins og létt undirspil í tryltri pónkhlíjomsveit. Út um gluggana var svartamyrkur að sjá, aðeins að örlaði fyrir smá skímu lengst á sjóndeildarhringnum til fjalla. Klukkuna vantaði 15 mínútur í þrjú um nóttina, aðfaranott fimmtdagur í byrjun maí, þegar ég mundaði myndavélina að Sigurði Sævarssyni aftur í skut á Dúdda Gísla GK 48, þar sem hann raðaði beitu i grið og erg í beitningarávélina og smeltni nokkrum myndum, klikk, klikk, í takt við hávaðann í beitningarávélinni.

Klikk, klakk.

Klikk, klakk.

Lagt á hundleiðinlegan karga

Hann raðaði smokk, saury og makrill i belg og biðu og vélum hjó hvert stykkji niður í fyrir hvern krök og spytta taumnum aftur úr sér, klikk, klakk, klikk, klakk og linan rann út metra eftir metra. Félagar hans tveir, Garðar og Birgir, gerðu linuna klára og sáu til þess að ekki kæmu til flekkjur sem lento inn í vélinni.

Siggi helt áfram að raða í vélina og sagði eitthvað í hljóðnemann sem festur var við heymartækini sem hann var með á höfðinu eins og félagar hans sem hlógu að því sem Siggi sagði, brandari sem fór fram hjá mér sem kom ekki að sök því ég helt áfram að mynda þá félaga. Fram í stýrhusi sat Kristinn Kárason skipstjóri og fylgdist með á plotternum svo linan færð rétt niður á nedansjávarfjallið Ingólf undan Krýsuvíkurbjargi.

„þeir verða nú ekkert hrifnir af því stríkarnir þegar þeir vakna upp við þá í fyrrmálið hvar við eru. Þessi staður er ekki í neinu uppháaldi, getur verið hundleiðinlegur þegar brasði byrjar. Já, það vill sitna oft hérna á kárgumani,“ segir Kristinn, glottir og gripur talstöðina og svaraðið sem nú glumdi um stýrshúsíð.

„Þú stalst frá mér aðalstaðinu þarna á Hælsvikinni. Ha, af hverju gastu ekki bara verið áfram fyrir norðan fyrst þú varst að aða þetta allt í einu fyrir manuð síðan,“ svarað Hann Halla hans Bangsa á Gísla Súra GK sem kallaði í hann. „Ég er búinn að vera þarna allan aprílmánuð og svo allt í einu er kominn köttur í ból Bjarnar, ha,“ heldur hann áfram og bætir við að það þýdi ekkert að hugsa um það út þessu hinn sé byrjaður að hruga niður linunni á Ingólf hér út af nedansjávarfjallíð Ingólf undan Krýsuvíkurbjargi.

Fyrsti röðurinn var algjör tremmi

Eg var kominn út á sjó til að taka viðtal blaðsins við einn ódrepandi í sjómannastétt, sem hefur við að fara og margt reynt þó ungr sé. Sigurður Sævarsson er 44 ára gamall, fiedlur árið 1964 á Grenivík í Eyjafirði þar sem hann átti heima til níu ára aldurs en síðan inni á Akureyri þegar foreldrar hans fluttu þangað.

„Ég man eftir fyrsta röðrínunum með pabba eins

og það hefði gerst í gær,“ segir Sigurður um leið og hann sest á móti mér á úteðinum í Dúddanum, en þar er finn setukrókur fyrir áhöfnina til hliðar við skipstjórn. „Ég var 15 ára gamall, öreyndur og sjóveikur svo ég helt að ég yrði ekki eldri. Pabbi reiði á trébát sem hét Stafnes EA norður fyrir Kolbeinsey þar sem hann lagði netin og fók 21 tomt af smáþorski, algjöru rusli. Það var algjör tremmi að tina þetta rusl úr netunum og helt ég að ég yrði ekki eldri. Við vorum að slægja þess kvíkindi alla leið frá Kolbeinsey inn til Dalvíkur. Pabbi haði líka eitthvað lag á að var með cilifar adfinslur við mig ef eitthvað fór úrskeiðis, var það gjarnan með að kenna og glundi þá á mér sí og æ,“ segir Sigurður og býður upp á kaffisopa aðar en farið verður að

leggja.

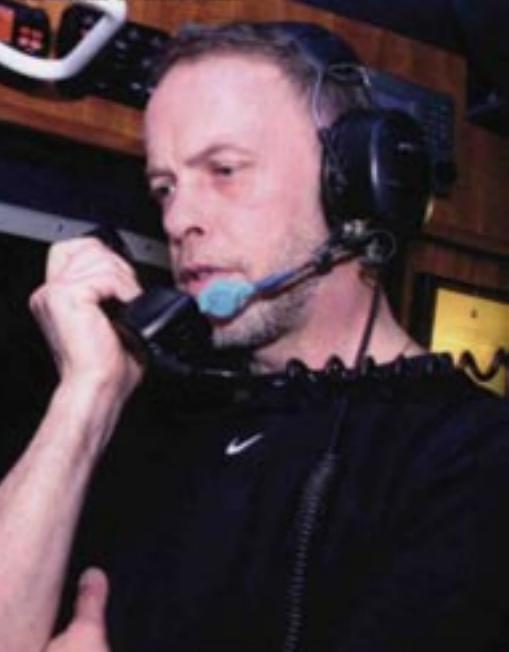
„Árið 1978, ef ég man rétt, kaupir pabbi 170 tonna stálbát, Brimnes EA, út á Dalvík. Þessi bátur var eins og Hafbergið sem Einar í Hælvík gerði út í mörg ár. Pabbi var búinn að vera að skoða linubeitningavélar og nū var einni slikri dembt niður í gryfjuna aftur á, og stálplata sett yfir gryfjuna og soði meðfram, þannig að þarna var komin aðgetis beitningaraðstaða. Rekkumum komið fyrir í ganginum í stjórn, áttu eða nið rekkar, plássið leyfði ekki mikil. Þetta var algjör tremmi. Við vorum 10 karlar á bátnum og stóðum 12 klukkutíma og sváfum 4, og vinnan við linuna var hrðaleg. I dag eru 15 karlar og umnið 6 og 6 tíma. Þá voru ekki komir neinir segulnaglar og allir taumar upp á snáni og erfitt sem mest mátti vera. Gömlu krókarnir voru litlir og ekki eins vel hannadr eins og O-krókurninn semina meir. Uppstokkarinn stokkaði ekki nærrí eins vel og gerist núna. Linan lá í haug á dekkini og lensingin var svo léleg að venjulega var þar einn stóri pollur í ganginum og þá flaut linan um allan gang. Hvílik aðkomu. Má segja að vegna þess hve við vorum fair í áhöfn þá gat það aldrei farið saman að vandvirknin við frágang á linunni væri í hámarki. Menn unnu þetta mikil að hundavaði, skiptu um króka og reyndu að réta það helsta. Já, það átti mikil eftir að breytast svo það yrði eins og nū, sérstaklega hugarfarið í garðmannskapsins.

Pabbi var ótrúlegur frumkvöðull það vakti mikil athygli þegar þessi fyrsta beitningarávél kom og var mikil fylgst með okkur. Fyrsta túrin kom norskur sérfræðingur frá verksmiðjunni, Finn Karl og hjálpsamur. Ég heyrði hjá pabba sem var í sambandi við marga í bransnum, að allir voru að fylgjast með hvernig okkur gengi, og eins og alltaf er þegar svona nýjungar koma eru margin sem aða af stað til að fá sér graejurnar en hafa svo ekki þolinnaðina og réttu hugarfarið og gefast strax upp, og þannig var það í fyrstu að margir hentu þessu véladráslí i land með blóti og formaelingum. Fyrsta sumarinn sem við vorum með beitningarávélina rerum við austur undir Langanesfont og fylltum þar af smáfiski í siglingu á England. Við seldum til skiptis í Hull eða Grimsby 60 – 65 tonn. Við fórum finum siglingar þetta sumar, þetta voru skrautlegar siglingar eins og nærrí má geta og þarna fók ekki mér fyrsta og eina tatu. Sumir voru að fá sér tatu í hverri siglingu í bölvuðu fyllirisrugli en ég lét eitt duga.

Pabbi var ótrúlegur frumkvöðull með þessa linubeitningarávélar og mátti eiga það að hann haði þolinnaðina til að halda áfram og reyna að ná arangri á meðan aðrir hentu þeim umvörpum í land. Hann var alltaf að reyna eitthvað nýtt og sem daemi þá gat komið fyrir að linan kom með mismunandi lit. Hún var svört, rauð eða blá. Svarta linan var svo hórd að erfitt var að snúa upp á hana til opna hana og stunga taumnum inni hana. Þá voru segulnaglarnir ekki komnir. Bláa linan var miklu mykri, hvílkur munur, en hún reyndist miklu veikari þegar upp var staðið.

Þabbi er nú tiltölulega nýhettur til sjós og býr í Thailandi. Hann er kominn á aldur en hann var á linu þar til hann hætti alveg vegna aldurs. Það sem haði honum mest í gegnum tíðina var að hann kláraði aldrei skólan, og burfti alla tíð að láta leppa sig ef bátaðir voru of stórir sem hann var með, og þá gátu oft orðið árekstrar því hann var fjandanum óverari. Hann var mikill veidimáður og var oft aflahæstur af Vissibátumum þegar hann var með Sævikina GK, sem var minnsti báturinn. Hann lét ekkert útgerðarmenninu eða aðra stjórnara sér og tök því óstint upp þegar var verið að stjórná honum úr landi. Hann skellti oft að útgerðarstjóran með þeim orðum að hann vissi alveg hvar hann setti að vera til að ná í þennan fisk sinn.

Kristinn í talstöðinni

Gardar í krókunum

Birgir með væna keilu

Áhöfnin í dundrandi góðu skápi eftir Sigurður, Kristinn, Garðar, Sigurður og Birgir.

Á milli þess sem við vorum á linu þá við vorum alltaf á netum yfir hávertiðina og á haustin fórum við á sild. Þá var Gisli skipstjóri, sem nú er með Pál Jónsson GK hjá Visi hf., fenginn til að vera með bátinn. Hann var ekki lengi að klára að fiska kvótant, 1300 tonn. Sildin hélst sig á þessum árum inni í fjörðunum fyrir austan og það gekk mjög vel inni á Eksifirði að klára. Við þennan veiðiskap var nú klíkuð vinna eins og við annað. Það purfti að moka svo miklu magni af sild upp úr steysnum þó hægt vært að láta renna í málum af hillunum. Þetta var 1980 og var mikill barningur, það má nú segja. Öllu mokað upp með skóflum," segir Sigurður og bætir við að hann hefði því miður misst af því að fara í Norðursjóinn, en það var nú vist önnur. Kleppsvinna þegar óllu var handraðað í kassa eftir því sem hann heyrði lýsingarnar. Hann hvolfir restinni af kaffinu í sig og var svo rokinn aftur á til að galla sig fyrir lögninga með félögum

sínum.

Nýr Dúddi Gisla GK
Dúddi Gisla GK 48 er splunkunýr linubestningavélabátur en bátaþmíðastöðin Samtak i Hafnarfirði smiðaði hann og sýndi hann nýjan í haust á Sjávarútvegssýningunni í Kópavogi. Utgerðin Besa ehf. í Grindavík hafði þá fest kaup á honum, en að bak við þessa útgerð er Benónýr Þórhallsson, vélstjóri á Vikurberginu sem einu sinni var, og fjólskylda. Báturinn er skírður í höfuðið á föður Benónýs. Dúddi Gisla GK er 14,9 brúttótonn, tæplega 12 metra langur og rétt rúmlega 4 metra breiður. Vélin er 500 bestafla Yanmar en hámarksafl er 515 kw og 700 hestöfl. Hann er að sjálfsögðu yfirbyggður eins og eldri báturinn og er óllu haganlega komið fyrir á dekkini með bestningarvél og uppstokkara frá Mustad í Noregi, en rúllan er frá Besti í Vogunum en Vélsmiðja

Grindavíkur hefur annast frágang á tækjum og smiðð rennur og fleira.

Sigurður sagðist hafa verið heppinn þegar hann fækki plássið á Dúddi Gisla GK árið 2005 um áramótin þegar sá gamli kom úr yfirbyggingu og breytingum en hann var fyrst smiðaður sem balabátur. Sigurður var á Vennum GK en sú útgerð var sell austur á firði eins og hendi væri vefsíð og þá kynntist maður því að það er ekkert sjálfgefið að hafa góða vinnu að ganga að.

Vont að sofa á rekinu
„Ef ég byrja í ganginum á uppstokkaranum að draga í, þá dreg ég 8 rekka í beit með Gardari, sem réttir króka og lagar til á rekkrumum til helminga á móti mér. Eg fer svo á rúlluna eða klára þessa sex rekka sem eftir eru í blöðgun. Sá sem endar úti í blöðgun, ég eða Birgir, lendir í þrifum eins og kemur í minn hlut núna.“ segir Sigurður og réttir króka í grið og erg.

Sigurður

Birgir

Kristinn

Garðar

Sigurður um borð í Grindviking að vinna í trollinu.

Sævar bröðir.

„Skipstjórin og vélstjórimi sjá um sína bluti að loknum drættinum, það eru bara ákvæðin lögðmál sem enginn breytir. Ég er svo alltaf á þessu ekkert titlatog eða metingur,“ segir Birgir og bætir við að þannig hafi karlinn hugsað þetta án alls kyttings.

Féll í öngvit við fæðingu fyrsta burnsins „Eg var þjú ár með pabba á límunni í byrjun en þá gaft ég upp og langaði að fara annan og prufa eittkvæð nýtt. Pabbi var súr út í mig þegar eg fór en ég var staðræðinn í að fara og hann kom engu tauti eða rauli við mig með það,“ sagði Sigurður þegar okkur gaft fari að spjalla meira, þó hann hélði áfram að laga til límunu. „Kunningi minn hafði gert finar vertíðir í Grindavík á netabát og jvi hugnaðist mér að prófa að fara suður í Grindavík 1982. Ég kom þangað 5. janúar og fækki plássið hjá Pétri í Höfn á Hrafni.

Sveinbjarnarsyni III GK og þá hitti svoleiðis að þetta voru slakar vertíðir næstu tvö ár á eftir. Með Pétri fór ég á nækkju á sumrin vestur og

norður en landað á Ísafirði og sild á haustin. Sildin var óll söltuð í Grindavík svo það var löng sigling með hana að austan í hvert skipti. Þetta var mikil vinna en maður hafði þó vinna sem var særilega borguð miðað við í landi,“ sagði Sigurður og yfir hverri línhökinni á undan sér og fyllir fimmunda rekkanum og setur rekkaþjapparrann á til að línan fari betur og bungi ekki af mikil út.

„Árið 1984 lá leið min á Skarfinn GK sem Fiskanes hf. gerði út. Guðjón Einarsson var skipstjóri og gert var út á línu og net og sild á haustin. Sett var bestningarvél í Skarfinn en Gauí hafði lítil þolinmaði fyrir hana enda var árangurinn ekki upp á margu fiska. Mig var lengi buið að langa á loðnu og sótti um plássi á Þórshamri. Svo var það um haustið að við vorum að graða Skarfinn á sild að ég fækki þau skilaboð til mínum níður á bryggju að þeir hafi bringt frá Þórshamri að láta mig vita að ég gæti fengið plássið. Þórshamar var já kominn fyrir framan

Rækjunni pakkað í grið og erg.

GRINDVÍKINGUR

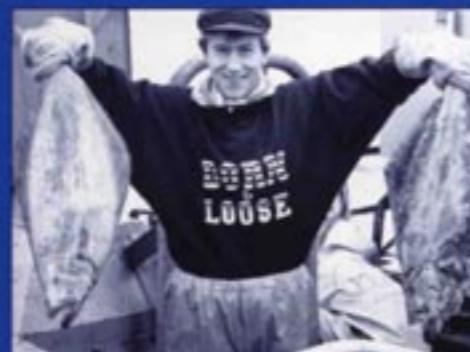
Bræðurnir að fiski, ólafur og ólöf að eftir dögum.

okkur þar sem verið var að graeja hann og tók ég draslið mitt og labbaði yfir án þess að kveðja kóng eða prest.

Ég var svo ungr og með mikinn móral yfir þessu að ég gat ekki farið strax og talað við Gauja um

að ég væri að haetta, ég einfaldlega kom mér ekki til þess fyrir en ekki var hægt að snúa við. Það var erfitt að fá pláss á loðnu svo það var annað hvort að hrökkva eða stökka. Maður var með rosalegan móral yfir þessu í langan tíma en

Um 1990.

Með tvar vænar gráluður.

maður lét sig þó hafa það. Svo gerðist það að við kormum inn til Krossaness við Akureyri með smásłatta út af brælu. Spáin var svo slæm að það var gefið fri og flugum við heim 1. desember, og kom ég einnig heim til að vera viðstaddir þegar frumburð minn, Sævar heitinn, kom í heimint. Ég var svo litill í mér að það leið yfir míg og síðan hef ég ekki verið viðstaddir fæðingu astur. Ég fór að heiman 1982, það er að segja þegar ég fór frá Akureyri til Grindavíkur og hef ekkert farið heim astur í foreldrahús upp frá því.

Ætludum að snurpa vinbúðina. Ég var eina vertið á Þórshamri. Þetta var skrautleg vertið og ymislegt brallað eins þegar við lágum inni á Seyðisfirði í brælu. Allur flotinn var barna og mikil fylliri í þenum og órói. Við lágum niður undan Ríkinu og þegar við vorum orðnrí

Á Háberginu.

Fjölskyldan í Lautinni: Andri Páll, Sigríður Jónasdóttir, Ólöf, Sigurður, Óliver Berg og tíkin Lady er að sjálfsögðu með.

sko ekkert verið að tvinóna við hlutina," segir Sigurður og er nú búinn að fylla annan rekka og fer fljótegla að fara á rúlluna.

Mórállinn í dundrandi stuði

Fiskiríðið var búið að ganga bokkalega það sem af var degi. Kristinn var að blóðga og bokkalega áneigður með árangurinn þar til nána er sítinad. „Síðið, hver djöfullinn," heyrst hrökkva af vörum vélstjórans sem glottir breytt á uppstokkarannum. „Alltaf sunna sagan með hann Bigga," segir hann og hlær. „Rifur allt og silitur sem hann kemur nálegt," segir Sigurður og tekur undir til að atast í félaga sinum. Mórállinn er í dundrandi stuði. Kristinn glottir og leggur að millibólinu og senn

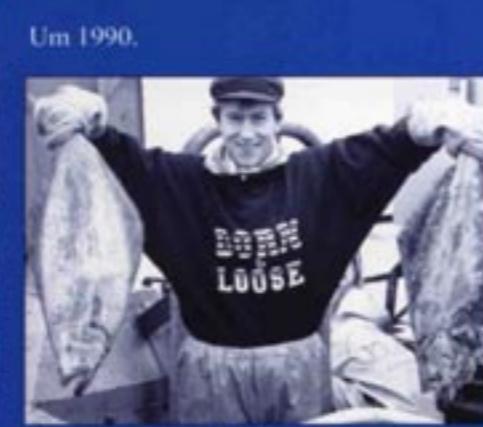
heyra þessi vandræði sögunni til. Þetta kostaði samt auka bras.

„Þetta er nú svo alvanalegt hér að sílti, enda eru strákarnir ekkert alltof hrifnir af að vera hér á kanganum. Á hinn böginn er hægt að lenta í finu fiskirii og menu slá ekki hendinni á móti því," segir Kristinn og vippar einum vænum þorski inn á rúlluna með goggnum og stöð svilaspýjan úr honum að neðan. Kristinn fannst fiskurinn bera þess merki að langt var liðið á hrygningartímann. Hann var ekki eins fallegur og fyrir í vetur heldur farinn að horast en samti var hrygningin búin að taka langan tíma, óvenjulangan, fannst honum. Það tók ekki langan tíma að klára bútinn sem sítinadí og fara í næsta enda og halda áfram með linuna þar sem frá var horfið.

Sigurður er kominn á rúlluna og já kemur góður neisti. Hver fiskurinn á fatur óðrum og sveiflar Sigurður goggnum eða haknum í grið og erg endu fiskimaður mikill. Hann hlær og lyftir vaeni gráðysu til merkis um það. Kristinn verður að fara niður í lest og gera fleiri kör klár því það stefnir í 6-7 tonn af fiski á lögnina. I einum þorskinum stendur sild út úr kjaftinum sem hann hefur náð að gleypa áður en hann tók beituna, og staðfestir þetta að þeðrunar sem sjást um allt á dyptarmælum er sildardreif svo nóg virðist vera af æti fyrir fiskinn.

A loðnu á Hábergi GK.

Með tvar vænar gráluður.

Skipstjórnarir á Háberginu Sveinn og Þorsteinn ásamt Willard á Grindvíking.

Lambakjöt helst í hvert mál.

„Ég fór aftur til Gauja þegar ég hatti á Þórhámi. Hann var já tekinn við Gauknurnum GK en Pétur heitinn, skipstjóri, tók við Skarfínum og náiði toppárangri með límubeitningarárvélina eins og pabbi, því hann hafði holismæðina og metnaðinn til að nái árangri. Ég byrjaði á neðanum hjá Gauja sem háseti, en hélt svo plássinu þegar við fórum á rækjuna vestur á Isafjörðum um sumaríð með því að taka að mér kokkarið, en í áhöfninni á rækju voru einungis fimm karlar á rækjunni svo þetta var mikil að sig lagt til að hanga á plássinu. Það var gott að vera með karlinum því maður vissi alveg hvar maður hafði hann. Hann vildi ekkert vita af límubeitningu sem var synd eins og þegar hann var með Skarfínum, en Gauj var alltaf að skipti sér af eldarnennskumi. Hann vildi bara hafa kjöt í matinn, lambakjöt. Soðið eða steikt skipti ekki mál þær mig að ef það var ekki súþukjöt sem maður létt malla meðan maður var úti að dekkja þá var hryggur eða lambalæri í ofninum og svíð bess á milli. Hann elskði svíðakjamma,“ sagði Sigurður og hló og vippaði einum 8 kíló þorski inn með haknum. Kristinn blöðgaði í grið og erg, en allt í einu var slitið í þróju skiptið.

„Hvað sagði ég ekki. Tómi vandræði á þessu fjalli,“ sagði hann en Sigurður setti á fulla ferð að næsta millibólum sem eru sett niður á tveggja rekka fresti enda veitir ekki af að hafa slikt öryggi þegar botninn er svona leiðinlegur.

Willard var finasti karl

Sigurður byrjaði á Grindvíking GK með Willard Olasyni 1986 og var þar í sex ár, fyrst tvö og svo seinni í fjögur ár sem reyndist vera skemmtilegur tími eins og hann sagði. Hann var á bátnum þegar loðnungronafrystingin var tekin um botn sem var klikkuð vinna, en tekjur voru aevintýri likastar, enda var þetta dæmi sérfallið útaf fyrir sig eins og hann sagði, fyrir utan sögulegar siglingar til Færeyja þar sem menn byrgðu sig upp af rollubjörnum í flöknum, sem gatluði svo allur upp í einni brieli á Akureyri. Já það var gaman á sjónum og mikil díjamáð og dýrðað bess á milli.

„Ég fór einu sinni fjóra túra í þeit á Grindvíking GK þegar við vorum á rækjunni. Þetta voru langir túrar á Dornbanka milli Grienlands og Íslands eða norður fyrir land. Rækjan var hreinsuð uppi á eftir dekki en á millidekkini var verið pakka og frysta. Baði voru frystitaki og lausfrystir fyrir sjónabrékjun. Það spilaði margt inni að ég ákváð að róa svona stift. Baði gat ég ekki sagt nei við Willard sem var óhemju finn karl og svo var mikil að borga og ég þurfti á meiri tekjum að halda. Ég varð gjórsamlega sjósprunginn eftir þessa tórn og þá fann maður hve nauðsynlegt er að hafa eðileg fri innan milli, þegar menn eru svona lengi í einu úti á sjó. Ég

var gerður að 2. stýrimanni þennan aukatúr sem ég tók en annars var ég oft batsmaður vegna þess að maður var kominn með mikla reynslu þó maður hefði aldrei farið í skólann,“ segir Sigurður og bætir við að hann sjái eftir því núna að hafa ekki farið í skólann til að nái ser í réttindi og varla verði neitt af því héðan af því hann se orðinu svo gamal.

„Maður gaf sér aldrei tíma, sérstaklega eftir að búið var að stofna fjölskyldu, því seinni sonur hans af fyrra hjónum, Andri Páll, fieddist 1987, en hann er nú á sjó á Höpsnesi GK með strák úr Sandgerði sem heitir Gisli. Ég fór í land haustið '89 til að taka þátt í verslunarrekstri með Ragga hálfsbróðum minnum og Guðfinni þegar þeir stoðnuðu Staðarkjör. Mér er þetta svo minnisstætt því ég fór í land norður á Raufarhöfn í növ-des til að fara suður í verslunina.

Prófskrekkur af verstu sort

Við tókum lán til að kaupa reksturinn af gamla kaupfélaginu með þeim skilyrðum að þeir settu ekki upp verslun í Grindavík í samkeppni á móti okkur. Þeir voru að byggja búsið sem Staðarkjör var svo í. Við leigdum það en keyptum inn í það allar innréttningar, kæla og frystir ásamt tölvtustrikakerfinu sem var það fyrsta í landinu í svona verslun. Eg hafði aldrei gefið mér tíma til að taka bílþróf hvað há meir og nú var ég í vondum málum. Ég varð að gjöra svo vel og drifa mig í þrófið en glansaði í gegn þrátt fyrir prófskrekk af verstu sort. En svona var þetta, maður gaf sér aldrei tíma, það var alltaf verið að skemmta sér en barna var ekki undan því vikist. Ég sá um bátana fyrir verslunina og við vorum með óhemju fjólda af bátum í viðskiptum því við kunnun að þjónusta þá og þá þurfti maður að keyra út vörumer svo það var eins gott að maður náiði bílþrófinu.

Verslunin gekk fint þrátt fyrir harða samkeppni frá Fjarðakaup, Bónus og fleiri verslunum. Ég var í þessu í sex ár en þá hafti ég í físsí á ákvæðum timapunkti enda voru erfðileikar farmir að segja til sín. Eg skelldi mér fljóttlega á Hábergið GK, staðreyndin var sú að sjórinna togði í mann meira en maður vildi viðurkenna. Ég gat ekki slitið hugan frá sjónum, svo einfalt var það. Maður var alltaf að heyra krassandi fiskisögur sem rótuðu upp í manni löngun til að skella sér aftur á sjóinn. Eg gerði ýmislegt til að losna undan þessari löngun. Meðal annars tók ég að mér að sjá um búnningana fyrir fótboltann og sökti mér að bólakaf í þá vinnum. Ég fór með í rosa skemmtilegum fésingaferð erlendis en allt kom fyrir ekki, ég gat ekki losnað við bakteriuna, sjórinna togði skart. Eg byrjaði að fara vestur á Patreksfjörð á Núpinn BA en pabbi var þá skipstjóri þar. Ég var þar í einn mánuð en þá fékk ég pláss á Hábergið GK með Þorsteini

sem tók við því þegar Sveinn tók við Jóni Sigurðssyni GK,“ segir Sigurður og blöðgar af kappi því nái styttilt í að byrjað verði að draga síðasta rekkan þennan sölskinsfagra vordag um borð í Dúdda Gísli GK.

Datt heldur betur í lukkupottinn

Sigurður hefur verið í sambúð með Sigriði Jónasdóttur í tær 20 ára frá 1991 og eiga þau tvö börn, Ólöfu 15 ára og aldamótastrákin Oliver Berg 8 ára. Þau búa í glæsilegu einbýlishús í Lautarhverfinu sem þau keyptu af Helga Saem og sonum fyrir nokkrum árum en á hladoðum stendur annað einbýlishús á hjólmum enda aðaláhugamálið að ferðast að sumrin um landið sitt og gista í hjólhýsinu þar sem þau eru stöddir sinni.

„Já, ég datt heldur betur í lukkupottinn þegar ég fíkk þetta pláss á Dúdda Gísli GK. Ég hef ekki unnið fyrir betra fólk, þau eru svo mannleg og fin. Ég hef nái kynnt mórgum hingað til og verið á mórgum bátum og unnið fyrir marga svo maður hefur orðið samanþorðinn. Þau munu eftir afnælisdögum og fiera okkur gjafar aust jölagjafa, okkur er boðið erlendis að sumrin í ferðalög og ekkert til sparað. Þau eru í einu orði sagt að eisleg, 100% fólk. Það er hugsað um bátinn þannig að hann er alltaf upp að sitt besta fyrir okkur. Við getumu svo sem ráðið stífar en við erum ekkert að poðra út kvótanum í einhverja tilteysu, heldur róum þannig að við fláum góðan fisk til að nái góðum tekjum hverju sinni, og hugsum um bátinn eins og við ættum hann sjálfr. Það kemur sjálfskrafa á móti, er það ekki?“, segir Sigurður og bætir við að sonarmissirinn hafi verið það svakalegasta sem hann hafi upplifat í gegnum tíðina og hann á einn langt í land með að nái sér eftir það áfall sem hann varð fyrir þá.

„Okkur gat ekki grunað að hann taeki líf sitt svona fyrirvaraðust eða að nokkuð væri í uppsiglingu. Við sáum engin teikn á lofti og maður nágur sig í handabókin yfir þessu og sprýr sig oft hvers vegna gerðist þetta. Sevar var byrjaður á sjó og var með afa sinum og nafna í tvö ár á Sævikinni GK og var svo kominn á frystinguna umborð í Gíup GK. Hann var stundum inn í sig og maður átti erfitt með að nái sambandi við hann en ekkert þannig að mann grunaði að slikt vieri í uppsiglingu. Maður hafði lent í skilnaði og hvort það hefur áhrif sem skeður í standarbrjálaði. En svona er lífið miskunnarlaust, maður fær aldrei botn í þetta,“ segir Sigurður og festir leiðaranum við færisestrandann til að draga það inn í rörin að uppstokkaranum, svo tilbúið sé að draga í gegn í næsta túr. Drætti er lokið í þessum túr, heimstími framundan, þrif, löndun og slæging. Langur dagur rétt svo hálfnáður.

Sjóarinn síkáti 2008, strandmenningarhátið með veglegu sniði

Strandmenningarhátiðin, Sjóarinn síkáti 2008, var haldin um sjómennadagshelgina, 30. maí til 1. júní, í 12 skipti. Var hún vegleg að vanda, staðri og fjölbreytari en undanfarin ar, með fjölbreyttri dagskrá, leikjum tengdum hátiðinni auk bájarfélagsins sem nái stendur á timamótum með aukinni fjölbreytni í atvinnulífi bájarins. Á hátiðinni var blásið til veislu á veitingastöðum með tilboðum í mat og drykk. Fjölbjólaævintýri ehf, bauð upp ferðir að fjölbjólamállum alla helgina en þeita er nýtt fyrirteki sem er að hasla sér völl hér í þensem. Um kvöldið byrjaði svo fjöldi með bryggjuballi þar sem hljómsveitin Buffið skemmti, auk þess sem Eirkur Hauksson mætti ásamt hljómsveitinni Bigalow í Grindavík. Veitingahúsin Salthús Íslandi með Lukku Láki bauð eining upp á dansleiki með hljómsveitnum Sixties í Salthúsinu og Geimförumum í Lukku Láki.

Laugardagurinn höfst síðan með íþróttavöldurbúum, sundmót, golfmót, staðgöngu og fjörbjólaökum. Veitingahúsin heldu áfram tilboðum í mat og drykk en eftir hádegi höfst skemmtisigling, kappröður og hefðbundin skemmtitriði sem fylgdu, en rétt er að geta að Grindjanarinn, bishjóla klubburinn, bauð upp á hringakstur með börnin auk þess sem Hjalti Ursus sjórnarinn Stálflingur móti Salthússins en það er Blueskvöld í Kvenni en í Saltfisksetri. Ýrilestrar um hjátrú og drauga, ahrif sjólysa að sjávarþorp auk fleiri atriða. Kvöldinu lauk með

dansleikjahaldi en hljómsveitin að Möti sól með Magna í fararbroddi tröð upp í Íþróttahúsinu, auk dansleikja á veitingastöðum bájarins sem tengdir voru saman með frumum rituferðum. A sjómennadaginn sjálfan voru síðan hefðbundin dagskráratröði sem höfust með sjómennamessu í kirkjunni eftir hádegi og að eftir voru dagurinn þettsskipaður á hátiðasvæðinu við Saltfisksetri, við höfnina og um allan þar sem eftir var dagsins. Myndirnar sem Sigrún Þorbjörnsdóttir tók á sjómennadaginn og hér fylgja með, segja allt sem segja þarf um stemminguna á hátiðinni á því herrans ári 2008.

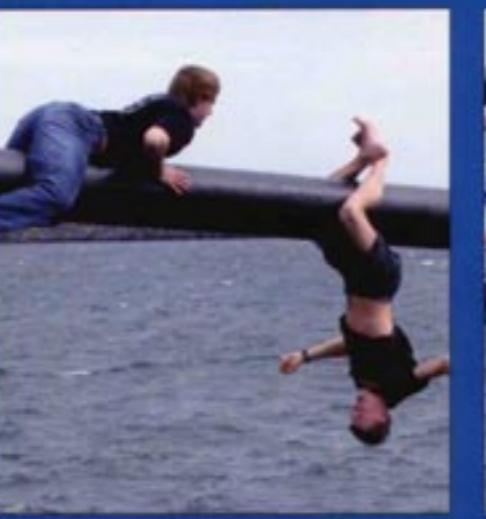
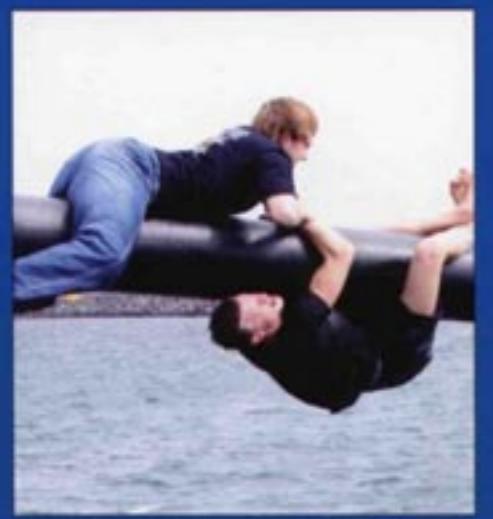
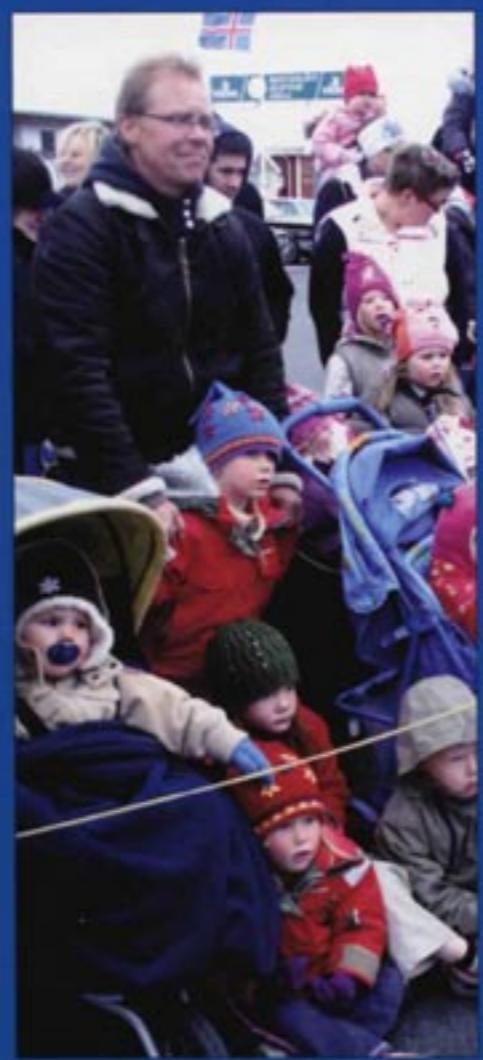

**Starfsfólk Naust Marine
senda sínar bestu
kveðjur til allra sjómanna
á Sjómennadaginn**

NAUST marine

Miðhelli 4 - 221 Hafnarfirði
www.naust.is - naust@naust.is

Jens Óskarsson, Bárð Ágústsdóttir, Kristín Edvardsdóttir sem tók við heiðursskjalinu fyrir föður sinn, Sigrún Agústsdóttir og Guðlaugur Óskarsson.

Heiðranir 2008

Edvard Júliusson, Hópsnes hf.

Edvard Júliusson er fæddur á Dalvík við Eyjafjörð 7. september 1933. Foreldrar hans voru Kristin Sigmarsdóttir, húsmódir og Július Halldórsson, sjómaður.

Edvard fór ungar til sjós og var háseti ýmist á Akureyrtartogurnum eða bánum við Eyjafjörðinn þar til hann kom til Grindavíkur og var stýrimaður á Verði EA frá Grenivík árið 1954. Hann hafði þá lokið Stýrimannaskólanum nokru á undan. Árið eftir kom hann svo suður með báttinn Gunnar EA frá Akureyri sem skipstjóri en faðir hans gerði báttinn út.

Þetta ár kynntist hann konunni sinni Elinu Alexandersdóttur og giftu þau sig ári seinna 1956 á jóladag.

Edvard og Elin eiga þrjú börn, Alexander, Kristin og Sigmar.

Á þessum árum var Edvard skipstjóri á nokkrum leigubátum hjá Hraðfryshtíhusi Grindavíkur, meðal annars Stjórnunni EA og Sigurði SI. En haustið 1964 ræður hann sig á Hrafni Sveinbjarnarson GK hjá Willard þar sem Guðlaugur og Jens voru fyrir og úr varð stofnun Hópsnes hf.

Edvard var skipstjóri á Hópsnesinu fyrsta og því

næsta í röðinni þar til 1973 er þeir kaupa Járgerði GK. Hann er með þann bát um tíma en þar sem umsvif fyrirtækisins uxu jafnt og þétt kom hann einnig í land og gerðist framkvæmdastjóri þess um 1975 til 1995 eða þar til þeir ákveða að slita því og selja bátana.

Edvard; Sjómanna- og vélstjórafélagi Grindavíkur er það mikill heiður að veita þér viðurkenningu fyrir áratuga starf þitt á sjónum. Ég óska þér allra heilla, guðs blessunar, og farseldar um ökomin ár, og megin þú njóta heiðursins.

Guðlaugur Óskarsson, Hópsnes hf.

Guðlaugur Óskarsson er fæddur á Sigrufirði 7. júní 1935. Foreldrar hans voru Sigríður Jóhannesdóttir og Óskar Sveinsson, sjómaður. Guðlaugur flutti á fyrsta ári til Skagastrandar þar sem hann ólst upp. Hann var á tólfsti ári þegar hann byrjaði að róa á tveggja tonna trillu með eldri manni, Þorkeli Magnússyni sem ættaður var frá Vatnsleysuströnd. Þeir eru á línu og var Guðlaugur með honum tvö sumur. Fermingarárið sitt eða 14 ára gamall réði hann sig sem beitningarmann á 26 tonna bát á Skagaströnd, Ásþjörgu HU, og beitti tverr vertíðir.

Árið 1952 lá leiðin á síldveiðar og var hann háseti á Höfðaborg HU sem var gamall síðutogari en gerður út á síldveiðar, síðan fór hann um haustið á síðutogarann, Gilli IS frá Flateyri.

Eftir áramótin lá leiðin til Grindavíkur á vertíð og réði hann sig á Þórkölu GK hjá Guðmundi Karlssyni og reri með honum í tvö og hálf ár. Róð var á línu og net og var hann beitningarmaður en síðan var farið á reknet síðumars inn í Faxafló og Grindavíkursjó og landað í Grindavík en þar var

þá saltað og mikil örtröð af bátum að landa.

Árið 1956 giftist hann Sigrún Ágústsdóttur úr Grindavík og ciga þau fjögur börn, Gunnhildi, Eyjólf, Sigríði og Helgu. Þetta sama ár fer hann yfir á Þorbjörn GK 540 til Ingólfss Karlssonar á línu, net og sild en árið 1958 á Hrafni Sveinbjarnarson GK til Sigurðar Magnússonar þar sem hann kynnist Jens í beitningunni.

Árið 1959 fór hann í Stýrimannaskólanum í minna prófið, 120 tonnini. Skólinn var búinn í janúar svo vertíðin tók við og varð hann stýrimaður þá

um sumarið á Hrafni Sveinbjarnarsyni GK.

Árið 1960 kom nýr bátur til Grindavíkur, Tian, eins og hann var kallaður, Hrafni Sveinbjarnarson II. GK 10, og er hann þar sem stýrimaður fram á haust er hann fer yfir á Þórkölu GK og er þar til 1963.

Hann var skipstjóri með Fróðaklett GK frá Hafnarfirði um sumarið 1963 og Mána GK næsta sumar á eftir á síldveiðum eftir að hafa klárað Fiskimanninn í Stýrimannaskólanum um veturinn.

Um haustið ræður Guðlaugur sig í beitningu hjá Willard Ólasyni sem var skipstjóri á Hrafni Sveinbjarnarsyni og þar hittast þeir þremenningar

og stofna Hópnes hf. Þeir voru allir vel kunnugir, hann og Edvard voru nágrennar, bak í bak, og hann og Jens voru svilar, giftir systrum. Guðlaugur segist munu vel þegar heir fóru þrir austur með Esjunní til Fáskrúðsfjarðar til að skoða Búðafell SU og ganga frá kaupunum. Með í kaupunum var slipptaka á Seyðisfjörði til lagfæringa og síðan var sight suður og byrjað að róa á fullu, Guðlaugur, stýrimaður, Edvard, skipstjóri og Jens, vélstjóri.

Árið 1971 ákveða þeir félagar að hefja fiskverkun og verka eigin afla og þá kaupa þeir Silfurhöllina og Guðlaugur fer í land og tekur við að stjórn fiskverkuninni allt þar til þeir ákveða hætta rekstri 1995, en síðustu árin hafði Guðlaugur séð um útgerðarþátt fyrirtækisins.

Guðlaugur; Sjómanna- og vélstjórafélagi

Grindavíkur er það mikill heiður að veita þér viðurkenningu fyrir áratuga starf þitt á sjónum. Ég óska þér allra heilla, guðs blessunar, og farseldar um ökomin ár, og megin þú njóta heiðursins.

Jens Óskarsson, Hópsnesi.

Jens Óskarsson er fæddur 20. janúar 1941 í Firði í Múlahreppi á Barðaströnd við Breiðafjörð.

Foreldrar hans eru Ólafia Kristin Þorsteinsdóttir, húsmódir, og Óskar Þórðarson, bóndi og hreppstjóri.

Haustið 1964 er hann ásamt Edvard og Guðlaugi ráðinn á haustvertíð með Willard Ólasyni, hann og Edvard réru á línu en Guðlaugur beitti í landi. Þetta haust ákveða þeir að stofna eigin útgerð ásamt eiginkonum sinum og kaupa Búðafell, 70 tonna bát frá Fáskrúðsfirði, í byrjun árs 1965.

Útgerðina skírðu þeir Hópsnes hf. og báttinn Hópsnes GK 77. Edvard var skipstjóri, Guðlaugur var stýrimaður og Jens var vélstjóri.

Útgerðin gekk vel og 1969 er byrjað að smiða nýjan 105 tonna stálbát hjá Stálvik í Garðabæ sem þeir félagar fengu afhentan árið eftir en fyrrí báturninn var seldur og hét Hafberg GK eftir það um tíma en í dag er sá bátur hér í Grindavík og heitir Maron.

Árið 1973 kaupa þeir

rekstrargrundvöllur var nánast brostinn að sögn Jens.

Jens; Sjómanna- og vélstjórafélagi Grindavíkur er það mikill heiður að veita þér viðurkenningu fyrir áratuga starf þitt á sjónum. Ég óska þér allra heilla, guðs blessunar, og farseldar um ökomin ár, og megin þú njóta heiðursins.

Járgerði GK og varð Edvard skipstjóri með hann en Jens hafði farið í Stýrimannaskólanum árið á undan og varð skipstjóri á Hópsnesinu þar til að þeir kaupa frystitogara frá Póllandri 1990 sem skýrður var sama nafni.

Jens ákvað þá að fá sér litla trillu sem hét Fengsall GK og reri sjálfur í nokkur ár þar til hann stofnabi útgerðina Jens Valgeir ehf. með sonum sinum, Óskari og Jóni Thorberg. Í dag gera þeir út Ask GK 65.

Hópsnesi hf. var slitið 1995 vegna þess að kvótaryðnumin var orðin svo mikill að

Lífð er saltfiskur.....

Saga saltfiskursins rukin í glasilegum 650 m² sérsmíðuluðu háusandi

Saltfisksetur Íslands í Grindavík

Opnun 2. Júlí 1968
Vinnugengi er um 1000 færðar fiskumálar og 250 færðar ófisk.

Saltnesfiskseturinn er í Grindavík - Höfn 12a - 240 Grindavík - tlf: 420 1750 - www.saltfisksetur.is

hedinn.is

≡ HÉÐINN ≡

SJÓMANNADAGURINN 2009

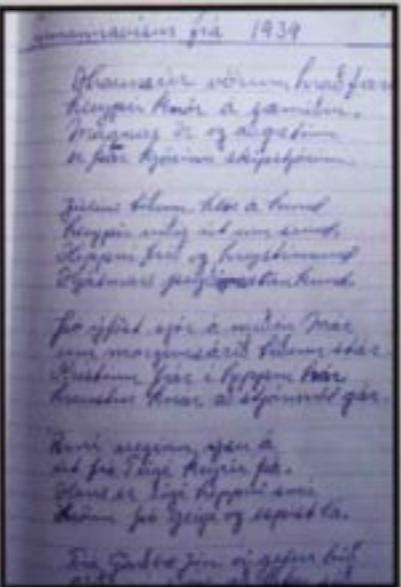
Heillaóskir

Ómetanlegur fróðleikur finnst í

Hilmar Helgason skipstjóri á Hrafní Sveinbjarnasyni GK, fann nýverið gamla stilabók innan um bækur og dót frá föður sínum heitnum, Helga Aðalgeirssyni, skipstjóra. Í þessara bók, sem hann byrjaði að skrá í um 1970, eru meðal annars gamlar formannavísur frá fjórða áratug síðustu aldar eins og hann mundi þær þá. Ekki er vitað hver er höfundur vísunnar. Sjómannablaðið hefur fengið leyfi til að birta vísurnar og birtir nú formannavísur frá 1937 en þar koma fram góðar upplýsingar um hverja er verið að yrkja. Þá fljóta með nokkrar fleiri visur um mæta Grindvíkinga.

Formannavísur frá 1937

Um Baldvin Jónsson frá Hópskoti, en hann átti um tíma heima í Garðshorni, sem núna stendur við Kirkjustig.

Jónsson Baldvin bærðamá Birtings kaída þraðir vegi. Garðs kann halda horni frá hræðist galdrar ránar eigi.

Um Gunnar Gislason frá Vík.

Gunnar maetur Gislason gleðst við þrætur ægislyða. Hans mun næstast veiðivon Vík frá lætur drekann skriða.

Um Eirik á Járngerðarstöðum.

Járngerðar frá stöðum-stord stökkuls farið knýr Eirikur.

Tómasar sést bur um borð birni marar, hetjum likur.

Um Guðstein Einarsson hreppstjóra á Húsatóftum.

Hús frá tóftum hreppstjórin hestinn þóftu keyrir sinn. Afla sótti aðsaekinn, ægisdrott þó grettist kinn.

Um Einar Einarsson frá Merki.

Merki otar Einar frá öldugota hafið á. Einars snotur arfi sá aflanot færir lág.

Um Árna Vilmundarson frá Löndum.

Árni Vilmunds arfi þá

þýr þiljunar á sjá. Ei þó dylji aldán há ægis vilja, Löndum frá.

Um Jón Helgason frá Stað.

Jón ei gríðin gefa það, gagns til miðum sækir að. Helganiður veidi-vað veifar liðugt, -er frá Stað.

Um Björn Búa Andréasson frá Móakoti.

Andrés-niður Búi-Björn birtingsiðu sagt er noti. Rænir friði ránar-börn röskt með lið,-frá Móakoti.

Grindavík, nú formenn frá, finnast líka taldir. Auðnan rík þeim eflist hjá, er aldrei svíki garpa þá.

stílabók

Blessist störfin best þeim hjá, berjast djörfum huga. Fyrir þórum lýðs á lág, lanið örfi og stýðji þá.

Nitjan eru aldir nú, árum vér þejátiu. Bætum hér við, sögn er sú sjö og beri teljir þú. (c+z).

Ekki vissi ritari hver notaði þessa skammstöfun

Um Eirik Tómasson frá Járngerðarstöðum

Vafinn láni, veglyndur Veri fráni seima. Ýtir á lána Eirkur þó aðrir slánist heima

Karfann friða fram um ver fytur kviða að vonum. Óft á tiðum einn með fer þó aðrir biði i vomum.

Um Marel Eiriksson frá Byggðarenda.

Byggðar ýtir enda frá Eiriks nýtur mögur fleyi. Marel hlýtur hópp úr sjá heppni þrýtur kappans eigi.

Um Sæmund Nielsson þann er byggði húsið Skálholt við Víkurbraut.

Þó að báli bylgja há bila náir ei Sæmundur. Holti Skála ferðast frá flót um ála Nielskundur.

Um Sigurgeir Guðjónsson frá Hlið.

Sigurgeir frá Hlið úr höfn hestinn keyrir ríar friða. Guðjóns cirir arfi á dröfn

org þó heyri ríar viða.

Um Guðlaug Þórðarson Prúðvangi

Gota ríar Guðlaugur grædir á frá Prúðvang setur. Bessi knái Þórðar bur þorsk kann fá um kaldan vetur.

Um Gunnar Ólafsson frá Hæðarena.

Gunnar Ólafs arfi snar óldujó með kys að venda. Ut á sjó og afla þar, ótull, nóg, frá Hæðarena.

Um Alexander Klemensson frá Holti.

Ýtir bandaerni úr höfn Alexander Klemensniður. Frá Holti, að vanda hópp gaf dröfn og hann að landi færa biður.

Um Guðjón Gislason frá Vík (Gauí á Bakka).

Gisla niður Guðjón þar gnoð á miðin lætur draga. Auðnan styður oft á mar allann við, frá Baldurshaga.

(Þeir tvíburabraður Guðjón og Jón Gislasonir áttu báðir heima í Baldurshaga árið 1937. Það hús er nú Hellubraut 1.)

Um Jón Gislason frá Baldurshaga.

Jón frá Baldurshagi hér, hrönn þó faldi, Gisla beerinn Hest á valdann hlunna fer, hafið kalda jafnar sporin.

Um Óskar Gislason, (Óskar á Bakka, og seinna Óskar í Ásbyrgi)

Fram oft setti Óskar ör þó aldán glettist oft með fjör. Hans kom rétt vel hlaðin knör á hardaspætri inn í vör.

Um Karl Guðmundsson frá Karlskála.

Knör á sund frá Karlskála

Karl Guðmundar arfi hvetur. Farmanslund og fimeika fiestir mundu sýna betur.

Um Sigurjón Kjartansson frá Vörum.

Sigurjón Kjartansson á hind súða snart frá Vörum heldur. Sækir djarft á silalind. Særinn margt í laun þá gefur.

Um Águst Sigurðsson sem bjó síðast í Hraunteigi.

Águst róðra Sigurðsson sækir óðast frá Brimnesi. Á sér góða aflavon. Ægissjóðinn hátt þó lesi.

Águst Sigurðsson átti um tíma heima á Brimnesi en það stendur við Vikurbraut, á horni Hellubrautar.

Um Sigurð Þorleifsson frá neðri Grund simstöðvarstjóra og seinna hafnarstjóra. Hann átti heima á Sæbólí 1937.

Þorleifs arfa Sigurð sjá seggir djarfan, hrönn þó góli. Heppinn starfa hafi á hrindrir karfa frá Sæbólí.

Eftirlreytur

Sigurjón karlsins sjóar-bæn seinka tekur fremur. Hún mun baði volg og van verða þegar hún kemur.

Fyrsta sundmót Sjóarans síkáta tókst vel

Að Sjóarannum síkáta í fyrra var settur inn nýr dagskráliður sem tökst afbragðs vel. Sundmót Sjóarans síkáta leit dagsins ljós í fyrsta skipti og að sögn Magnússar Þáss, þjálfara Sunddeildar UMFG jökt þetta flóruna í hátiðahöldunum og verður í framtíðinni hugsað sem hápunktur starfssars deildarinnar sem er 8 ára um þessar mundir. Þess vegna var það vel til fundið fyrir hið unga, áhugasama sundfolk Grindvíkinga að

bjóða til sliks móts enda fjólmennu þau auk þess sem sundfólk frá Reykjanesbæ, Hafnarfirði, Kópavogi og Fjölni úr Grafarvogi í Reykjavík sáu sér leik að borði og fjólmennu líka. Lætur naðri að aðkomukeppendur hafi verið um eitt hundrað á móti um 50 krókkum heima fyrir. Keppt var í 10 greinum með bodsundini þar var stakkasundið sér grein í tilefni dagsins og miðög spennandi. Keppt var í opnum flokkum og verðlaun veitt fyrir hvern aldari fyrir sig. Þorsteinn Gunnarsson var kynnt og fór á kostum.

Verkstjórnir í Þorbírn fá Helga í heimsókn af og til, Bjarki Guðmundsson, Helgi, Halldór Sigurðsson.

„Var kominn í hring þegar fyrirtækin sameinuðust,“ ... segir Helgi verkstjóri, lengst af í Fiskanesi hf.

Fiskverkun Þorbjörns við Hafnargötuna er vel skipulögð saltfisksöltunarstöð þar sem verið er að flaka, salta, umsalta, meta og pakka á hverjum degi árið um kring. Óll verk eru úthugsuð og skipulögð svo vinnað gengur fyrir sig eins og vel smurð væl enda hefur teknivæðingin haft innreið sina á öllum svíðum allt frá karahvölfum og hölvystýrðum hausurum, í flakskurðarvél og sprautusöltunarvél svo ekki sé nú talað um matsflokkunarkefið sem gengið hefur undir nafnum kjúklingavælin. Í þessu húsi, sem lengi var kennt við Fiskanes, var Helgi Kristinsson, verkstjóri á löngum og farsælum starfsferli, en hann léti af störlum fyrir nokkrum árum þegar hann varð sjótugur. Hann kemur oft í heimsókn enda erfitt að slíta sig algjörlega frá því sem hefur verið starf og áhugamál á langri ævi.

Var að pikka fisk upp á bord
Helgi S. Kristinsson er fæddur á Stóruborg í Grímsnesi 23. apríl 1937 en kom með foreldrum sinum til Grindavíkur vorið 1946, þá 9 ára gamall og höf þá skólagang í fyrsta sinn. Árið sem Helgi ferðist byrjaði hann að vinna hjá Hraðfristibúsi Grindavíkur og fór síðan á vertið í Grindavík.

„Eg vann í H.G. við að pikka fisk upp á bord fyrir flatningsmenninginum,“ segir hann eftir að hafa fallist að rifja upp líðinn tima. „Eg vann hjá H.G. við ymis störf til ársins 1958 en haustið þóð á vann ég uppi á Keflavíkurflugvelli. Þar líkao mér aldrei,“ beti Helgi við. „Eg fór því á vertið um veturnn og réð miig í Þorbjörnum.

Tómas Þorvaldsson vildi fá unga menn, til að gera þá að flatningsmónnum og var ég einn af þeim sem varð fyrir valinu. Fyrsta flatningsvélum kom svo í fyrirtækis Þ 1960. Um það leyti sem ég kom til fyrirtækisins voru þar tveir bílstjórar,

Addi í Teigi og Elvar Jónsson, sem var að hætta. Einhvær vegim atvikaðist það að ég fór að keyra vörubil hjá Þorbírn árið '61 eða '62. Billinn var 3-4 tonna Chevrolet, ágerð 1954. Það var lítið paelt í því. Bílar voru hlaðnir meðan haegt

var að koma einhverju á þá,“ segir Helgi og rifjar upp þegar hann og fleiri voru sendir eftir beitusild norður Strandir.

Beitusild sött norður á Strandir

„Betta voru Bragi Guðrássson á Volvo, ég á þessum Chevrolet og Jón í Ártúni var með. Bragi átti að fara á Hölmavík en ég átti að fara á Drangsnes. Bragi sendi mig þangað. Þá langaði Jón í Ártúni að koma með mér. Sett var að bilinn eins og vanalega og síðan var að keyra heim. Út Steingrimsfjörðum, þar var bratt upp og billinn alveg að gefast upp. Ég var of seinn til að skipta niður, niður í fyrsta gir. Nema hváð, að ég var alveg að missa hamn þannig að ég þurfti að stoppa. Þá segir Jón í Ártúni: „þú nærd honum aldrei að stað aftur.“ Karlinn opnaði billurðina og steig út á gangbrettið, tilbúinn að stökkvá og þar stóð hamn. En þá náið ég bilnum af stað. Þá sagdi karlinn „helviti varstu seigur.“

Það var alltaf sett of mikil hláss á þessa bíla. Seinna var svo farið aftur, þá fór ég að Volvoinum. Farið var frá Grindavík að morgni dags og hafði ég með mér tjald sem ég svaf í um nöttnina. Næsta morgunn var svo keyrt heim, betta var miklu betra enda var Olla konan min með í ferðinni að þessu sinni.

Þessi bilaeign fyrirtækisins entist eitthvað en seinna kom Bedford og síðan tveir nýjir Mercedes Benz vörubilar. Bensi (Benóný Benediktsson) byrjaði að keyra hjá Þorbírn hf um svipað leyti, segir Helgi.

Verkstjóri í Fiskanesi

„Haustið '67 - '68 sá ég um sildarsöltunina hjá Þorbírn hf. Þetta var suð-vestan sild veidd að miðunum hér í kring aballega af Hrófnum, Hrafni Sveinbjarnarsyni, Hrafni II og Hrafni III. Alls var saltað í 3.000 - 4.000 tunnur hvort ár. Haustið 1970 var síðasta árið mitt hjá Þorbírn hf og þá fer ég yfir í Fiskanesi hf. og tek þar að mér verkstjórn. Fiskanesmenum voru að byrja með verkinum „undir“ verðbúðinni. Fyrstu árin voru þetta 700 til 800 tonn af flóttum saltfiski og fór mest í 1.200 - 1.300 tonn, blandað þorskur og ufsi. Allur fiskur var saltaður í staður og við höfum traktor með skóflu til að moka saltinu og til ymissa annarra verka, það sem lyftarmári leystu seinni.

Árið 1976 var svo flutt yfir í Amarvikurskemnumar hinum megin við götuna, ca. 3.000 fm skemmur.

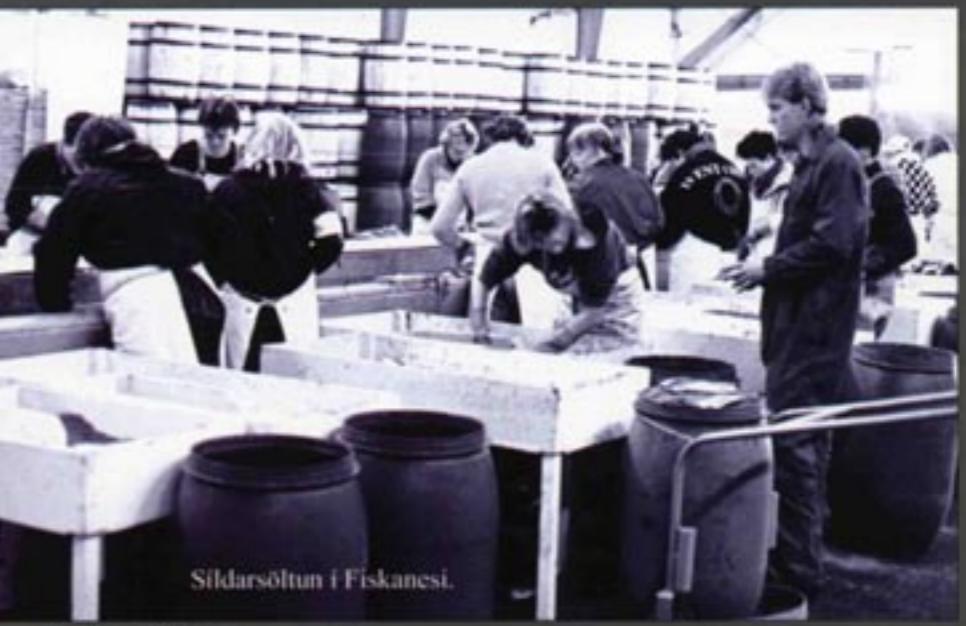
Sildarsöltunin var mikil vinna

Fyrsta Norðursjáværsíldin var söltuð um borð i fiskiskipunum og tekin upp hér og hausskorin og slögdregin og saltþakluð aftur og flutt út til Svíþjóðar. Þetta tengdist eitthvað löndanarleyfum í Danmörku,“ segir Helgi og baðir við að svo hafi opnað möguleikar á sildarsöltun hér heima

þegar farið var að veiða sild hér við land um 1975 og var saltad fyrsta árið í 13.000 tunnur af sild hjá Fiskanesi, allt í tréturnum. Mest af sildinn for a Russland. Þetta var mikil vinna, sérstaklega í kringum tréturnum sem þurfti að útvatna og slá til, pækla og snúa. Plastturnum komu seina, þær voru mikil, mikil léttara í „hanteringu“ og upp á pækjun að gera. Ekkert lekavandamál.

Seinna var flakað í „butterfly“, fiðrildi, flökunaraðferð á sild, sem voru samhengandi flök, edikssöltuð fyrir Þýskaland. Þessari framleidiðslu var svo haett og farið í að framleiða saltsildarflok fyrir Svíþjóð. Það gekk ekki vel, mikil um þráavandamál. Meðan ég fékk að ráða ferðinni tökst verkunin polanlega, en vandrieðin byrjuðu þegar Sviarmir fóru að skipta sér af þessu og vildu sterðarflokka betur. Flókin komust í meira samband við súresni, betta voru erfði ár. Mikil var um aðkomuðfolk fyrstu árin, sveitafolk sem bjó í verðbúðinni í Savík aður en verðbúðin okkar var tilbúin. Þetta folk var að ólum aldri, mest ur Skagafirði og

Skaftartungum. Eftir að sildin fór var adallega unnið í saltfiski, flattur þorskar, einnig flokuðum við ógrynni af ufsi. En síðustu árin höfðum við verið nær eingöngu í þorskflokum. Árið 1995 byrjuðum við að sprautusalta en með hléum þó. Við sameiningu Þorbjarnar hf. og Fiskanesi hf. í Þorbjörn Fiskanes hf. má segja að þá hafi ég verið kominn hringinn,“ segir Helgi að lokum.

Sildarsöltun í Fiskanesi.

Helgi í sildarværu með Skamneyju sildarmári

Sendum sjómönum og fjölskyldum þeirra
hátíðarkveðjur á sjómannadegi

Sjómannasamband
Íslands

Farmanna og
fiskimannasambandið

Ísfélag Grindavíkur hf.

JÓN & MARGEIR

óskja sjómönum
til hamingju með daginn

Jón og Margeir ehf
Seljabót 12, Grindavík

Sími: 840 1330
jon@jonogmargeir.is

Fiskmarkaðurinn í Barcelóna er undraveröld

Spann er hefðbundið landbúnaðarland og er ennþá meðal mestu framleiðenda slikra afurða í Vestur-Evrópu. Fiskveiðar og viinsla eru mikilvægar atvinnugreinar. Ársafinn var u.p.b. 1,3 milljónir tonna um aldamótin. Veigamestu fisktegundirnar eru sardínur, túnfiskur, skelfiskur, smokkfishur, kolkrabbi, kolmúli, ansjóvia og makrill. Á austurströnd Spánar, þar sem Miðjarðarhafið og Pyrenea fjöllin mætast er Katalónia. Héraðið er að mestu leyt skógi vaxið en lítið er um graslendi og beitilönd. Barcelona er höfuðborg héraðsins og tungumálið er að mestu leytt svokölluð katalóniska. Borgin er mesta kaupsýslu- og bankaborg Spánar auk þess sem hún er hafnarborg við Miðjarðarhafið.

Barcelona er ævintýraborg og ótrúlega margt fallegt og skemmtilegt að skoða og upplifa. Katalónia er eithvað hagselasta hérað Spánar. Þar er mikil ræktad af maír, hör, hveiti, lakkrís, móndlum, hneturnum, fíkjum og ávöxtum. Mikil er um fiskveiðar en Barcelona er stærsta hafnarborgin á Spáni. Katalóniubúar eru mjög stoltir af uppruna sínum og telja sig ekki vera Spánverja. Eftir að tímar Francos eru liðnir tala Katalóniubúar katalónsku og götuþkilti eru bæði á spensku og katalónsku og matséðlar á katalónsku eru farnir að ryðja sér mjög til rúms.

La Rambla

Ramblas slágð borgarinnar, eru tvaer einstefnuaksturstursgötur með risastóri eyju á milli þeira og er eyjan hin fræga göngugata LA RAMBLA sem hefst við Placa de Catalunya og endar við stytta Kólumbusar niðri við höfnina. Sagt er að rambla þýddi á eða áarfavegur á arabisku og að á 13. öld hefði verið árfarvegur þar sem Ramblan liggur nú sem er ekki ósenntilegt miðað við legu hennar. Að rölti um Römlunna skal sérstaklega taka eftir gangstéttarhellunum en þær eru lagðar eins og óldugangur. Takið ykkur góðan tíma í röltið því hér er svo margt að uppgötvu og njóta. Fyrst er að uppgötvu drykkjarbrunninna eða vatnshannan "Rambla de Canaletes" sem er staðsettur hægra megin og nánast efst á Römlunni. Sagan segir að maður eigi að drekka vatn úr brunnum og þá munu maður koma afur til borgarinnar. Við þennan brunn er öllum mótasigrum Barcelona fótballoðsins fagnað. Síðan taka við fuglasalarmir en þarna eru óteljandi bár með hinum ýmsu fuglategundum til sölu, þa taka við blómarsalarmir, kaffihúsir og götulistaþólkid er hér um allt. Fyrir ca. miðri götunni hægra megin er hinn frægi matvælamarkaður "La Boqueria" sem er ævintýri liikastur, þarna eru ótrúlegar breiður af ávöxtum, grænmeti, fiski, skeldýrum og kjöti. Öllu er ráðað upp eftir kúnstarinnar reglum og er listaverki likast. Hér fest hinn háttkskraði íslenski saltfiskur sem er flokkaður í gæðaflokka eftir því hvar af flakinu stykkid er skorið. Þótt fiskurinn sé frá Íslandi hefur maður aldrei séð svona fallegan saltfisk í íslenskum fiskbúðum og eftir að hafa séð fiskinn hér skilur maður af hverju hanni er svona hátt skrifsaður. Hér fæst líka norskur saltfiskur og er greinilegur gæðamunur í samanburðinum. Best er að skoða markaðinn að morgni til þá er meira lif. Rétt fyrir neðan La Boqueria er borgaróperan "Gran Teatre Del Liceu" upphalega frá 1846, hún er jafnhátt skrifluð og Scaláoperan í Milanó. Hún brann til grunna 1994 en hefur verið endurbyggð í sömu mynd. Eitt af borgarhlíðunum inn í gömlu borgina Barri Gòtic (Götneska hverfið) er hér vinstra megin inn í götuna Carrer de Ferran og aðeins nedar á Römlunni lika vinstra megin er lítið sund Carrer Colom inn á torgið "Placa Reial" (konunglega torgið) frá 1848. Þarna er allt fullt af kaffihúsum og hér eru skuggsel súlnagöng og fyrir miðju torgi eru ljósastaurar hannaðir af Gaudi 1878 og eru þeir fyrstu verkin hans sem voru sett upp í Barcelona. Hér hittast mynt- og frimerkjasafrarar á sunnudögum en á nótunni safnast hér rónar, gleðikonur og eiturlýfjancytendur. Áfram höldum við eftir Römlunni og já taka við myndlistamennirnir með trúnumnar sínar, síðan taka við sölutjöldin með alls kyns glingur og dót. Takið eftir mósaiklistaverkum á gangstéttinni sem eru eftir Miró. Neðst trúnr Kólumbus á stalli og starfir til hafs.

Fiskasafnið í Barcelóna

Fiskabúrin í L'aquarium sýna hvert sitt hafsvæði

Haldíð endilega áfram niður að höfninni og skoðið vindubruna sem er einstök hönnun, röltið yfir hana og skoðið hafnarsvæðið, byggingar sem líkast skipum og allt sem þar er boðið upp á. Þarna er MareMagnum, stórt hús með verslunum matsölustöðum, skemmtistöðum og bið. Þarna er líka stórt sjávardýrasafn L'aquarium með gífurlega miklu fjölbreytileika af fiski. Ölikt sem sést í öðrum söfnum þá eru mörög fiskabúrin hönnuð þannig að hægt er að sjá hvernig haf og land metist og hvernig fiskur lifir við viðkomandi strönd. Til daemis eru daemi tekin úr Kyrrahafinu, Miðjarðarhafinu og Atlantshafinu svo hægt er að bera saman hve ólik landsvæðin eru.

Fyrir utan fiskasafnið er skemmtilegt synishorn af forfedrum kafbátanna smíðaður

úr tré. Ef haldíð er áfram eftir strandlengjunni kemur maður að smábátaböfninni þar sem ríka fólkid er með skiturnar sinar og Benzar og Rollsar bíða á hafnurbakkanum. Sé haldíð enn lengra áfram kemur maður að Olympiúþorpinu og ströndinni Barceloneta en þar er upplagt að skella sér í sólbað.

Hvað er íslensk strandmenning? Hversu oft hef ég ekki þurft að svara þessari spurningu. Sérstaklega eftir að Íslenska vitafélagið var stofnað á vormánuðum 2003. Við sem stóðum að stofnun þess þóttum dálitíð skritin og á okkur glumdu fimmárabrandarar á bord við; eru þó öll hálfvitar? Hvað sagðir þú, íslenska vitleysingjafélagið? Og ef minnst var á strandmenningu kvað við upphrópunin; Heldur þú að hér sé einhver Spánarströnd?

Vitinn

Fyrir meir en þúsund árum kveikti Flóki Vilgerðarson, eða Hrafnia Flóki eins og hann síðar var kallaður, aldri við Haugasund til að lýsa sér leið þegar hann hélta fra Noregsströndu áleidis til Íslands. Eflaust hafa vikingarnir átt það til að tendra leiðarljós á Íslandsströnd begar þeir lögðu í viking en það var ekki fyrir en 1878 sem fyrsta vitaljósið, sem kveikt var af íslenskum stjórnvöldum, sendi ljósblík sitt út í svartnaetið. Eini viti landsins sem hefur verið byggður af cinkaðóla er vitinn á Dalatanga, við mynni Seyðisfjarðar. Hann reisti norski athafnumáðurinn Otto Wathne árið 1895 þegar seinagangur íslenskra stjórnvalda fór um of i þíurnar á honum. Otto Wathne var á sínum tíma atorkumesti maður Austfjarða og í kringum hann og drifkraft hans varð Seyðisfjörður jafn norskur og barinn ber enn með sér.

Norsk ahrif á Íslandi hafa alltaf verið mikil, allt frá þeim tíma þegar Haraldur hárfagri óttádist að Noregur legðist í aðun sökum þess hve Norðmenn flyktust til Íslands.

Hópsnesviti.

Sæljósið GK á veiðum undan Reykjanesvita.

Sigurbjörg formaður á tali við kunningja.

Barn að stelast niður á bryggju
Ólafur Sigurðsson fór ungar að stelast niður á bryggju og eins og myndin sýnir komst upp um piltinn. Tuna þegar ljósmyndari á ferð tok þessa finu mynd við höfnina.

Grindvíkingar í síld

Ólafur Sigurðsson, skipstjóri, sýndi ritstjóra þessa mynd fyrir skóminu en hún sýnir Hrafn Sveinbjarnarson GK 255 á síldveiðum á Grimseyjarsundi trúlega sumarið 1959. Báturinn var sá fyrsti sem Þorbjörn hf. léti smiða fyrir sig árið 1958 í Fredrikshaven í Danmörku. Í nótábatnum má greina Ólaf Ágústsson, Óla Guðrún Ólaf Sigurðsson, Óla á Sólheimum, Niels Adolf Guðmundsson, Nilla hennar Höllu, Sigurd Garðarsson, Sigga á Sólþakka, erfitt er að greina two menn í skugganum en lengst til hægri má sjá Guðlaug Oskarsson, Gulla í Höfða. Ólaf mynnir að í skugganum séu þeir Þóður í Braeðratungu og Benóný Benediktsson, Bensi hennar Asu Lóu á Þórkótlustöðnum.

Aðrir í áhöfninni voru Sigurður Magnússon, skipstjóri, Kristinn Ólafsson, vélstjóri, kokkur var aðkomumaður frá Siglufirði og síðan var Steinar Haraldsson, Steini Haralds frá Asbrú.

Hin myndin er tekin af Hafliðaplani 1962 á Siglufirði en það var í sameign Þorbjarnarins og Ingimundar hf. Báturinn sem er að landa heitir Siglfirðingur SI 90. Eddi í Hópsnesi mun seinna hafa verið skipstjóri á þessum bát og eins Willard Olson.

Íslenska vitafélagið og íslensk strandmenning

...eftir Sigurbjörgu Árnadóttur formann Íslenska vitafélagsins

Norsk ahrif er enn viða að finna og kannski er Íslenska vitafélagið eitt yngsta þeirra áhrifa. Það var stofnað í apríl 2003 eftir að undirteikaðri barst til eyma að halda aðstæfnu í Noregi þar sem umfjöllunarefnin væri norrmenir vitar. Og það var undir norskum áhrifum ásamt tilrun Íslenska vitafélagsins að Magnús Skúlason, þá forstóruðumáður Húsafríðunarnefndar ríkisins, sá til þess að sjó vitar landsins voru friðar. Magnús tók það í áðurnefndri ráðstefnu - Nordiska fyrkonferansen í maí 2003 ásamt undirteikaðri. Hann heillaðist svo af framtaksssemi og framsýni Norðmanna að hann léti það verða sitt fyrsta verk eftir heimkoma að gera úttekt á vitum landsins og hefja vinna að verndun og friðun þeirra.

Við hatiðlega athófin við Gróttuvita þann 1. desember 2003 þegar 125 ár voru liðin frá því fyrst blikkaði vitafélagið á Íslandsströndum voru fyrstu 7 vitar landsins friðaðir að viðstöðdu fjölmenni. Meðal gesta voru sunngöguráðherra, menntamálaráðherra, forsvarsmenn siglinga- og húsafríðusarmála og sjórn Íslenska vitafélagsins. Þessir vitar eru: Arnartangaviti í Skutulsfirði, Bjargtangarviti (1913, endurbyggður 1923 og 1948), Dyrhólaey (1927), Garðskagaviti hinn eldri (1897), Hriseyjarviti (1920), Malarrifsviti (1946) og Reykjanesviti (1907).

Nú eru þeir ljósvitir við strendur landsins sem Siglingastofnun Islands hefur umsíjun með alls 104 að tölum en þá er ótalim fjöldi innsigliingar og hafnarvitar í eigu og umsjá sveitarfélaga.

Íslensk strandmenning

Af hafi komu þeir - fyrstu ibúar þessa lands – til

hafs heldu þeir til að afla sér mennta, teknar um þann menningarárarf sem við eignum við strendur landsins.

Þó strandmenning okkar hafi einkeninst af harðri lífsbaráttu, fátekt, vosbið og basli þá er hin ekkert til að skammast sin fyrir nema síður sé. Hún er örjúfanlegur partur af sögu þessarar híðar, hluti af róturnum okkar sem við getum áfram nýtt okkur til lífsvidurværis, þó i annari mynd se.

Fáum er gefið að sjá það sem þeir hafa fyrir framan nefið á sér dag hvem og þar eru við vatnið, hafnið, er spegill sálarinnar. Og vatnið er sibreytilegt eins og innra líf mannsins, háð

ekki mörg árin frá því Reykjavík var þorp og landsmenn bjuggu við og breytt um landið, oft með vita i sjónumáli. Í raun er það óskóp eðilegt að áhuga á vitum sé helst að finna á meðal þeirra sem búa í miðbar Reykjavík.

Þeir sem komnir eru það langt frá uppruna sínum að þeir sjá auðæfin sem þeir yfingila. Íslenska vitafélagið er eilitið frabrugðið öðrum norraenum vitafélögum því það letur sig ekki eingöngu varða vita landsins heldur alla strandmenninguna.

Félagsmenn eru á annað hundrað, einstaklingar, en líka stofnunar eins og Húsafríðunarsafn ríkisins, Siglingastofnun, Þjóðminjasafnið, Fornleifavernd, Atvinnuþróunarfelög og fl.

Félagið hefur stáðið fyrir tveimur ráðstefnum, Norrienni ráðstefnu í Stykkishólmi 2006 og ráðstefnu á Hótel Sögu 2007 ásamt áttu félögum og stofnunum. Íslenska vitafélagið hefur einnig stáðið fyrir fræðsluvöldum í Sjóminjasafni Reykjavíkur í þrjú ár undir yfirsíkrifinni Spegill fortíðar - silfur framtíðar.

Félagið er óllum opíð og heimsíða þess er www.vitafelagid.com þar sem m.a er hægt að gerast félagi.

Vitinn á Glettingi við Bakkaflóa sendir sínar geisla móti morgunsólinni.

*Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólk og öðrum
Grindvíkingum hamingju- og
heillaóskir á sjómannadaginn*

PORBJÖRN

Simi 420 4400 - FAX 420 4401

*Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólk og öðrum
Grindvíkingum hamingju- og
heillaóskir á sjómannadaginn*

VÍSIR
FÉLAG SKIPSTJÓRNARMANNA
Á SUÐURNESJUM
Hafnargötu 90 - 230 Keflavík - Sími 421 4942

INTERFLON
TEFLON SMUREFNI

TOTAL

elf
hágæða smuroliur

LUMAX
úrval smurtækja

Hágæða smurefni og tæki

Óskum sjómönum til
hamingju með daginn

kemi TUNGUHÁLSI 10 110 REYKJAVÍK
S: 544 5466 www.kemi.is

Fjölbrautaskóli Suðurnesja
www.fss.is

Starfsfólk Fjölbrautaskóla Suðurnesja sendir sjómönum, fiskvinnslufólk og öðrum Grindvíkingum hamingju- og heillaóskir á sjómannadaginn.

Óskum ykkur einnig til hamingju með stofnun Fisktækniskólans.

Sendum sjómönum og fjölskyldum þeirra
hátiðarkveðjur á sjómannadegi

GÖGN 145-230 REYKJANESBAER
SÍMI 421 4566 - TV 014tec.com

Endurminningar Sveins
Torfa Þórólfssonar frá
vinnu við saltfiskþökkun
og fleira í Þorbirni hí.
Um miðja síðustu öld.

Húsmæðrum og krökkum var smalað saman í saltfiskþökkun á vorin

Saltfiskinum pakkað á fullu í Þorbirni um 1960. Þórdís Ágústsdóttir, Disa, litur upp frá saumaskapnum um leið og myndin er tekin en konan sem saumar á móti gæti verið Margrét í Vik. Karlarnir eru Jón Árnason, verkstjóri og Svenni Melhól.

Saltfiskþökkun og útskipun í Grindavík

Í Grindavík lauk vertið á vorin 10. maí. Þá var farið að huga að, að koma verkuðum fiski í útflutning, eða að koma fiskinum í verð eins og það var kallað. Saltfiskþökkun á vorin var sérstakt fyrirbrigði. Þá flyktust húsmæður í fiskhúsin til að sauma striga utan um saltfiskinn og ná sér í aura. Þær voru venjulega fjórar saman um saumaskapinn og unnu vel saman og sumar voru forkar og fljótar að sauma. Það burfti talsverðan mannskap í saltfiskþökkun og þegar flestir aðkomumarna sem unnið höfðu í fiskhúsumum yfir vertiðina fóru heim undir lok vertiðar og fiskurinn var enn í stöflum

i fiskhúsumum var húsmæðrum og krökkum smalað saman til að vinna í þökkun á saltfiskinum. Saltfiskþökkun fór þannig fram að fiskurinn var metinn í fjóra flokka og úrkast. Siðan var hann vigtadur í 50 kilóa pakka, bundið utan um hann með trolltvínum og svo saumað utan um hann strigi. Að lokum var hver 50 kilóa pakki borinn frá eða keyrður í hjólbörum og settur í stafla, sem beið útskipunar. Unglingar eða eldri karlmenn voru venjulega settar í að rífa upp fiskinn úr saltinu og að koma honum á hjólbörur. Siðan keyrði

sterkur karlmaður hjólbörum að matsborðinu. Þær voru tveir krakkar sem lyflu fiskinum úr hjólbörum upp á bordið til matsmannana, sem kallaðir voru ragarar. Við matsborðið voru venjulega tveir matsmenn, gjarnan karlmenn, sem kommir voru á efri ár, en höfðu aflat sér fiskimatsréttinda. Matsmennir flokkuðu svo fiskinn sem settur var í stafla eftir flokkum, sem vigtarmaðurinn tok svo úr og kastaði 50 kilóum á vigtina. Fiskinum var nú kippt af vigtinni og staflað í móti yfir striga, en tveir spottar voru lagðir þversum yfir strigann á bordinu. 2-3 kg af salti var

Séð yfir pökkunina í Þorðirni hf.

lengdir á nagla uppi á vegg. Taka síðan beittan hnif, gjarnan flatningshnif, og skera svo strigann og leggja hann svo á borð. Síðan var stafamót með réttum flokkunarstöfum tekið og smurt á svörtu bleki sem var leyst upp í vatni. Merktur strigi var svo tekinn og lagður á langa trúnumspíru, sem var komið fyrir hjá körflunum með mótin.

Mér var kennit að sauma. Ég tók þátt í saltfiskþökkun frá því við komum til Grindavíkur vorð 1956 og vann við næstum öll aðurnefnd störf. Mér fannst gaman að sauma utan um fiskinn og var mikil kapp í þeiri vinnu. Saumakonurnar unnu í akkordi og þenuðu ágætlega. Ein kenni mér að sauma utan um pakka, einu sinni í hádegini. Einn daginn varð ein

dreift yfir fiskinn á meðan verið var að ráða honum í mótið.

Bindaramir fjarlægðu mótið og slógu rennilykkju á spottana og hertu vel að, svo úr varðinn finn pakki. Nú komu pökkunarkerlingarnar og gripu í strigann, snuru pakkanaum þversum og drógu svo pakkana á striganum út eftir pökkunarborðinu. Þær saumnuðu svo strigann í hráði utan um fiskinn. Þær voru tvær um hvern pakk og stóðu hvoru megin við pökkunarborðið. Þær byrjuðu á að slá striganum um fiskinn og að sauma frá miðjunní og út á endama. Svo gripu þær í hornin og bjuggu til eyru sem haldföng í hvert horn á pakkanaum. Svo var pakkanaum út á enda pökkunarborðsins, þær sem frákeyrslumáðurinn tók þá og kom þeim í staður, bar þá í fanganu eða keyrði í hjólbórum. Eitt starfið var að skera niður strigann í réttar lengdir og að merkja hann með flokkunarmámen og nafni frumleidenda. Það var gert með að hengja strigann í réttar

Nels Poulus að innsa pakkana, Svenni úr Meðallandi og Steinsi úr Fljótsdal, aðkomumenn að verti i mörg ár í pökkuninni.

saumakonan að fara heim í hádegini og það vantaði einhvern til að sauma í hennar stað. Engin af unglingsstelpunum treysti sér í að sauma. Þá segir ein saumakonan:

„Ég er viss um að hann Torfi væri ágætur í að sauma. Náið i hann upp á loft og ég kenni honum að sauma utan um saltfiskinn í hádegini.“ Þannig varð að ég var með í að sauma utan um saltfisk. Þegar konan kom aftur var mér sagt að ég hefði staðið mig vel, en nú væri ekki þörf á minum saumaskap lengur. Eg hefði vel getað hugsað mér að vera lengur í saumaskapnum og þéna betur. Hún var fljót að sauma og velkomin tilbaka í saumakvennahóppinn. Eg fór nú aftur í strigann uppi á lofti.

Mikil keppni var á milli kerlinganna um hver væri fljót og fljótust. Annað var að hafa úthald og halda daginn út. Þegar liða tók á dag fór pökkunarfólkis og sérstaklega konurnar í saumunum að lyjast og kom þá í ljós hver hafði úthaldið.

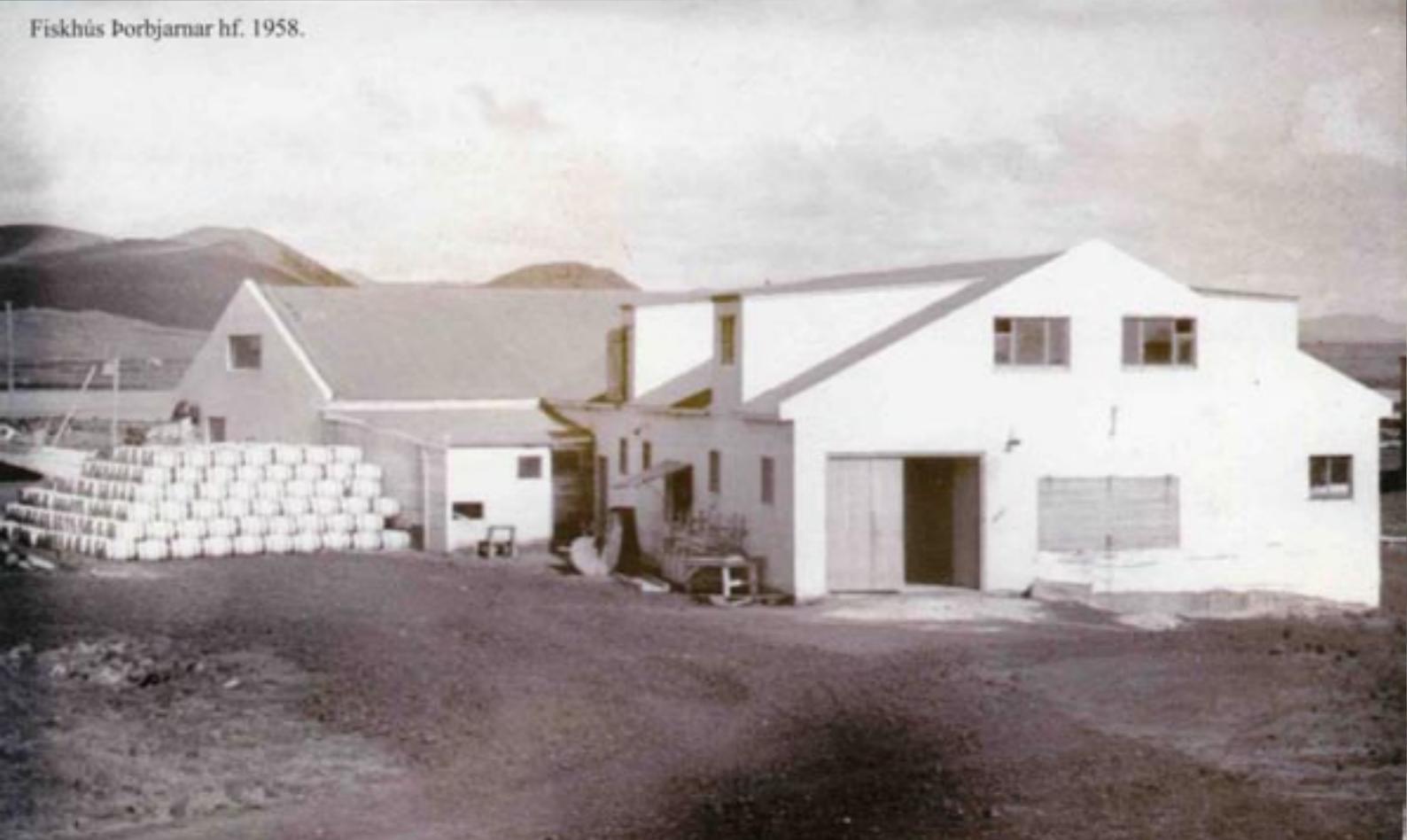
Ég man ekki hver var í striganum á meðan

Tóðas Þorvaldsson með seða saltfisk með Jóni Þórði Þorvaldssyni og Anna Jónsdóttur.

ég var við að sauma pakkana, en ég tók eftir að striginn var skakkt skorinn og tafði það fyrir við að sauma pakkana, þegar alltaf burflí að draga strigann til svo hann passaði utan um fiskinn. Einungi fannst mér ekki nögu vel merkt. Mér fannst ég hafa vissa ábyrgð á striganum og merkingunni og sagði við Jón verkstjóra að mér syndist þetta ekki nögu gott. Jón sagði þá að ég særí fljótlega í strigann aftur og var það útrið mal. Í pakki var venjulega unnið frá klukkan 08:00 á morgnana til 19:00 á kyöldin, eða 8 tima í dagvinnu og 2 tima í eftirvinnu. Það var langur vinnudagur og afkastað minna síðstu klukkutímana. Var þá brugðið á það ráð að vinna til kl. 18:00 og þá sleppa fimm kaffinu. Síðar var bara unnið til klukkan fimm, og kom það betur út. Árið eftir fórum við langt yfir 500 pakka. Þá var skotíð að fundi og raett um að þegar við fierum yfir 500 pakka maettum við hætta og fara heim en fá tlu tima laun. Menn voru sendir á fund með Toddó og komu fljótlega tilbaka með að það væri í lagi.

Saumakonurnar sem voru í akkordi mótmæltu hástöfum en enginn hlustaði á þær. Daginn eftir fórum við í 500 pakka ca kl. 16:40, en vorum þá komin að því að gera

Starfsmenn frá Þorðirni taka saman þurran fisk á reitnum upp með Víkurbrautinni. Trúlega er Sveinn Þórólfsson höfundur greinarinnar pilturinn sem setur fisk á bílinn fyrir aftan hann.

Fólk í staðunum sér á staðunum og rifur fiskinn upp.

Magga í Vik og Jón Árnason verkstjóri.

Bragi, sem seinnar var með verslunina Bragakjör ásamt Tómasi á skrifstofunni.

Pökkudum fiski staflað utandyra.

Eyjólfur Eiríksson, Bragi Guðrúnsson, Poulsen Vikaberg og Sigurður Ólafsson taka sér þásum.

Jón Árnason verkstjóri að skoða fiskum en til hliðar má sjá fyrsta lyflara fyrir veikisins sem kom til sögunnar á 1958-70.

út af við okkur. Þá var ákveðið að vinna ekki svona grimmt, en eins og við vorum vön.

Ég var líka í því að bera og flytja pakkana frá og koma þeim í staður, sem voru 7 pakkar á hæð. Lenti ég stundum í vandræðum við að koma efstu pökkunum upp. Ég var einfaldlega of lágur. Þá kom Helgi bílstjóri ofl og kastaði efstu pökkunum upp á staðurnar. Daginn sem við fórum yfir 500 pakka var ég alveg búinn í öxlunum og að gefast upp og hefði varla haldið út meira en tio pakka í viðbót, en sem betur fór var klukkan örðin sjö og Jón verkstjóri flautaði, kvöld.

Ég vann mest hjá Þorbirni h/f, en var líka hjá Hraðfrystihúsi Grindavíkur í byrjun. Ég man vel eftir vorini 1958, eða vorið sem ég tók Barnapróf. Margt var að gerast í þjóðlifnu og var fylgst vel með í útvarpinu, sem stóð stanslaust á meðan var verið að vinna.

Verkfóll voru til og miklar sveiflur í launum og örðu. Breyttist þannig að unnið var bara til hádegis á laugardögum og kaup haekkaði næstum vikulega, en einu sinni lækkadí kaupið!

Einu sinni kom Toddi til míni þegar ég var að setja á bordið hjá matsmönnum og sagði:

„Komdu og talaðu við mig, Torfi minn. Ég hefi annað starf fyrir þig. „Ég varð hissa, því ég vissi að Todd Þóða líkadi vel að ég var í þessu starfi og að ég tók hátt í matinu á fiskinum. Ég hafði fundið upp að að meta fiskinn fyrir Kristinn á Brekku, með að þegar ég lyfti fiskinum upp á bordið tautaði ég lágt, 12A, 13B, osfrv. Og það stóðst.

Fiskurinn hafnaði oftast í þeim flokki sem ég hafði hvíslæð.

„Strákurinn fer ekkert,“ sagði Kristinn afundinn. „Ég kan vel við hann og svo hefur hann lært að meta fiskinn.“ Kristinn vissi þá hvað var um að vera? Við Kristinn vorum orðnir bestu mátar.

Kristinn var hrjúfur í viðmóti og sumir forðuðust hann. Krakkarnir voru yfirleitt hreidd við hann og vildu ekki vera á borðinu hjá honum, en við Kristinn höfðum náð vel saman. Ég lerði margt um hagi fólks og annað í Grindavík, sem ég ekki vissi og svo sagði hann mér frá í gamla daga. Hann hafði verið formaður á röðarbátum og oft tekið brimröðra. Hann hafði verið heppinn og aldrei lenti í neinu alvarlegu. Kristinn kennið mér að lesa sjóinn eins og hann kallaði það og kom það ser vel seimna þegar ég reri frá Grindavík. Hann sagði:

„A eftir lagi koma alltaf þrjár bárur en sú fjórða getur komið og hefur oft orðið mónum að fjörtjóni. Þegar þriðja báran er að fara hjá hefði brimröðurinn. Formaður kallar þú hátt og skirt, brimröður, og röðurarmenn leggjast á árarnar með þeim krafti sem þeir hafa. Svo er róinn lifróður inn í vör. Ef fjórða báran kemur getur farið illa.“

Hann sagðist einu sinni hafa fengið hugbóð um að fjórða báran vieri að koma. Hann hefði því ekki tekið brimröðurinn, en báturinn við hlíðina gerði það og fikk brotið á sig á innleiðinni. Báturinn fylltist af sjó. Hann tók svo brimröðurinn þegar fjórða báran var farin hjá og tókst að aðstoða mennina. Hann sagðist ekki skilja hvers vegna hann hætti við brimröðurinn.

„Það gat verið skammt á milli lífs og dauða í baráturni fyrir braudinu,“ sagði Kristinn.

Kristinn var hrærður yfir að ég skyldi hlusta á hann og hafa áhuga á sögu hans. Hann

sagði mér líka hvers vegna Grindvikingum var illa við Skagstrendingu. Allir peningarnir hefðu farið til Skagastrandar, en Grindvikingar ekki fengið neitt, en byggð sina höfn sjálfr. Nú væru Skagstrendingar að koma í höpatali til Grindavíkur. Pessar upplýsingar skýrðu margt sem ég hafði heyrт neikvætt i okkar garð eftir að við komum til Grindavíkur, t.d. „helvít Skagstrendinga sem lífa bara á Ríkinu.“

En svo fór eins og Toddi vildi og ég fór í að skera niður og merkjá strigann. Unnið var við strigann uppi á lofti og var ég þar einn í verkum. Toddi itrekaði við mig að mikilvægi væri að striginn væri vel merktur og liti vel út. Eiginlega væri það andlit framleidenda út á við og ég lofaði að gera eins vel og ég gæti.

A pakkana var stimplað með bleki. Efst stóð FETH, F fyrir suðvestanvert Ísland, E fyrir Grindavík og TH fyrir Þorbjörn. Þetta er hormerki framleidandans og saltfiskaupendur þekkja framleidandann af þessari merkingu. Í næstu linu kom ýmist 12, 13, 14 eða 15. Þetta er merki fyrir gæðaflokkana, 12 er fyrsta flokks gæði o.s.frv. Ef á pakkunum stóð t.d. 12A þá var það fyrir stóran saltfisk (10 til 20 fiska í 50 kg pakk), en var merkt með 12, þá voru 20 til 30 fiskar í 50 kg pakk. Ef merkt var með 12M þá var þar milli fiskur og nú áttu að vera 30 til 40 fiskar í pakkamum. 16 þýddi smáan fisk af fyrsta flokksgæðum og í hverjum pakk voru 40 til 60 fiskar. 17 var svo annarsflokk fiskur. Undir sterðar og gæða merkingunni stóð svo UNION, það var nafnið á útflytjandanum sem var að Jessum tíma Sólusamband Isl.

Fiskframleidenda, skamrnstafð SÍF (The Union of Icelandic Fish Producer)

Svo sagði Toddi að ég kæmi kannski til að fá smá tíma aflögu og hann skyldi ég bara nota til að hvila mig og kannski kikja í bók nána í prófunum. Svo fór hann, en áður en hann fór lét hann míg hafa lítið útvarp. Svo var farið að kalla upp um lúguna á gólfini: „Vantar striga, númer 13B o.s.frv.“ „Hvern fjandann eru að hangsa þarna uppi, Torfi! Ekki var meinингin að þu færir í fri og legðist í leti,“ var kallað upp.

Ég rédist nú í merkinguna af krafti og kom í ljós að ég hafði vel við pökkunarfólkini. Eg sat stundum á língukantinum og hofsði niður á fólk vinna á fullu í pakkini og fannst ekki haegt að ég fieri ekki niður og hjálpaði til, en það minntist ég hvað Toddi hafði sagt.

Daginn eftir var þróf í Islandssögu. Ég hugsaði, að ég hlypi bara heim og sekti kennslubókina. Svo get ég kannski lesið á milli. Prófið í Sögu gekk vel og þannig varð áfram með prófinum um voro.

Einu sinni var ég að hlusta á óskalög í útvarpinu, fjörug dægurlög frá Jessum tíma,

flest innlend eins og „Hvitir mávar“ með Helenu Eyjólfssdóttur, en nokkur útlend lög.

Svo kemur lag með Johnny Cash. Ég hlustaði hugfangim á. Mig minnir að það hafi verið „I walk the line?“ Eg hafði aldrei heyrт Johnny Cash fyrir, en upp frá þessu vorum við óaðskiljanlegir. Johnny hefur veitt mér mikla gleði í gegnum lífið og verið til stuðnings þegar bútaði á móti. Takk Johnny! Þegar ég heyrí Johnny Cash minnist ég timans í striganum uppi á lofti í Þorbirni h/f, vorið 1958.

Er liða tók á maí mánuð var langt komið með að pakka saltfiskinum. Þá var farið að skipa saltfiskinum út. Saltfiskpakkamir voru nái settir á vörubilana og keyrðir til Keflavíkur, því stærri skip komust ekki inn á höfnina í Grindavík.

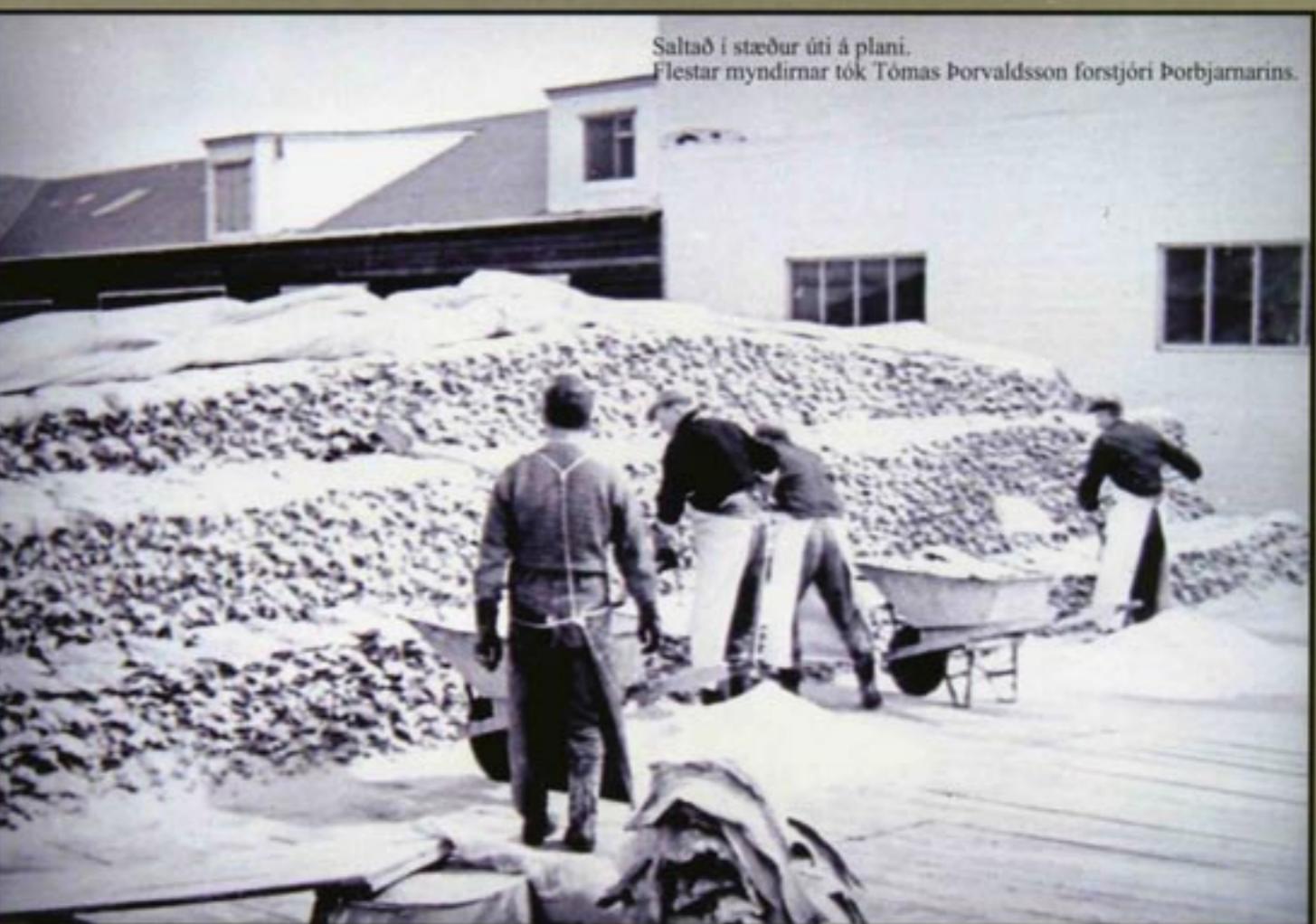
Það var mikil stred að koma fiskpökkunum upp á pallinn á vörubillunum. Tveir karlmennt köstudu pökkunum upp á pallinn og gekk það vel í fyrstu, en þegar hækkaði á pallinum varð að kasta pökkum hátt upp.

Við vorum þá oft þrir sem köstuduðum pakkunum. Tveir sem héldu í eyrun á pökkunum og einn sem hélt undir miðjuna. Menn urðu að vera mjög samtaka við að kasta pakkunum.

Það kom fyrir að pakkinn datt niður og jafnvel lenti á mónum, sem gátu slasast. Venjulega voru sett 4-5 tonn á hvern vörubil, sem lau þá alveg á hásingunni. Það kom fyrir að vörubilarnir komust ekki alla leið til Keflavíkur, en gáfast upp einhvers staðar á leiðinni, til daemis sauð á heim í Stapabrekkum.

Aðrar heimildir: Gunnar Tómasson, Benón Benediktsson, Launa- og útborgunararskýrsla, 24-31/5 1960 hjá Þorbirni h/f og skrá á pökkun á saltfiski, 5 - 29/4 og 4-9/5 1960 í Þorbirni h/f.

Myndir: Ur myndasafni Tómasar Þorvaldssonar Birgir Þorbjarnarson ritryndi

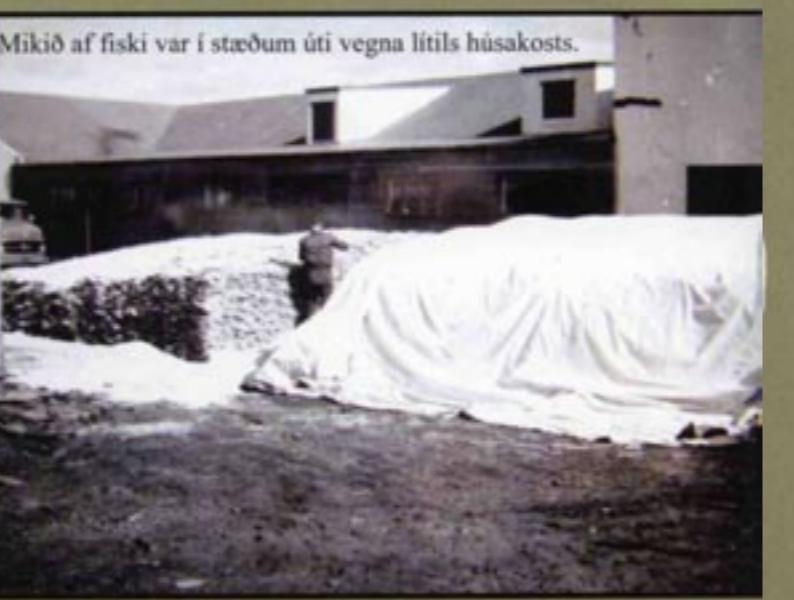

Saltað í staður úti á plani.

Flestir myndirnar tók Þómas Þorvaldsson forstjóri Þorbjarnarins.

Jón matsmaður að fá sér ferskt lofti og fylgjast með hvað staðan stekkar utandyra af pökkudum fiski.

Mikið af fiski var í staðum úti vegna lítils húsakosts.

Leiftur úr fortíð

I upphafi sátu fiskkapendur og héldu spjöldum til merkis um boð. Gunnlaugur var tengdur við stjórnstöð i Njarðvíkum og gaf merki þegar boðin dattu út með því að styðja á hnapp á tölvbordinu hjá sér. Þannig tengdust starfstoðvarnar hver á sinum stað.

Fiskmarkaður Suðurnesja var ævintýri

Stofnun Fiskmarkaðs Suðurnesja var heilla skref.

„Fyrir rúnum tuttugu árum voru nokkrir framtakssamir menn á Suðurnesjum að velta fyrir sér nýju fyrirkomulagi á sölu og verðlagningu á nýveiddum fiski, en margir voru þeirrar skoðunar að það fyrirkomulag sem þá var við lýði væri löngu gengið sér til huðar. I stuttu málí var það þannig að fast verð var greitt fyrir fiskinn, sem tök mið af stærð og gaðum hans. Framkvæmdin var sú að teknar voru prufur úr hverjum farmi sem Fiskmat Grindavíkur annaðist en Fiskmáti var í eigin grindviskra útgerðarmanna,“ segir Gunnlaugur Dan Ólafsson fyrrum skólastjóri við.

Grunnskóllan í Grindavík og baðir við að verðlagning með þessu fyrirkomulagi var því ekki í neinum tengslum við markaði, eða markaðsverð fisksins. Hávarar raddir voru því um að nauðsynlegt væri að aðskilja betur veður og sölu hræfnisins til vinislumum. Niðurstaðan var sú að stofnaður var Fiskmarkaður Suðurnesja með hlutafé frá mórgum aðilum, sérstaklega þó fyrirtækjum sem voru í veðum og vinnslu á fiski.

Arið 1988-’89 var fyrsta starfsá Fiskmarkaðs Suðurnesja og Olafur Þór Jóhannesson hafði verið ráðinn framkvæmdastjóri, þá var ákveðið að starfstoð yrði rekin í Grindavík.

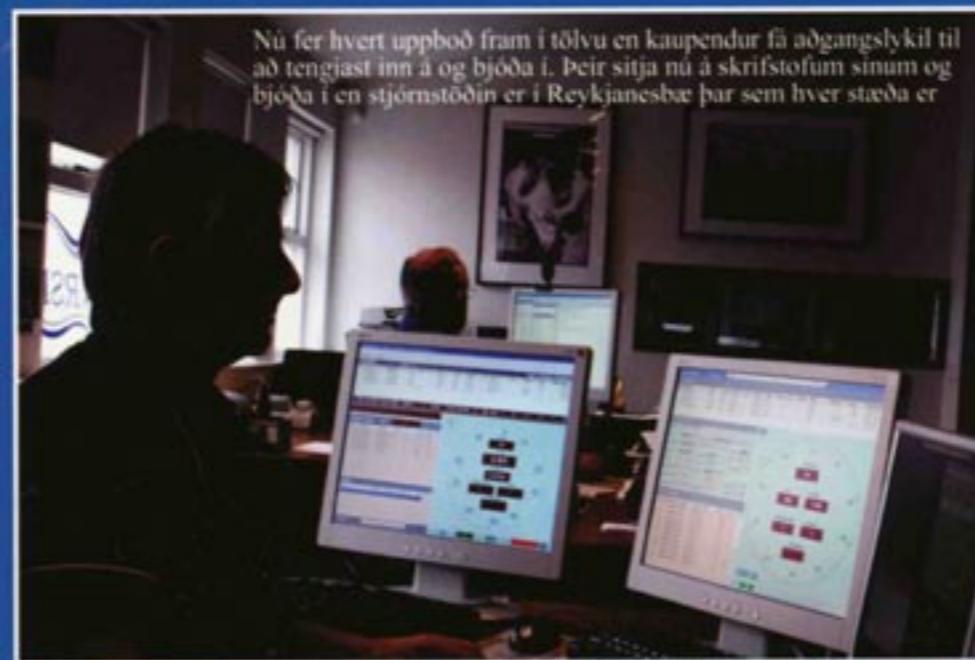
Að sögn Gunnlaugs Dan hafði hann ákveðið að taka sér fri frá störfum við Grunnskóllann í eitt ár og smáa sér að einhverju öðru, helst einhverju gjöröliku. Það fór því svo að hann gerðist stöðvarstjóri Fiskmarkaðs Suðurnesja í Grindavík þetta fyrsta starfsár.

„Hugmyndimarr gengu í stórum dráttum út á það að reka fiskmarkað þar sem nýjum aðferðum var beitt. Fiskur var boðinn upp á golfi, sem var hin almenna regla á fiskmörkuðum. Nylundan var hins vega sú að selja líka óséðan fisk, aðla sem skip var

með um borð á leið í land, eða var jafnvel að veiða þegar uppböðið fór fram. Eki voru allir trúðir að það fyrirkomulag og töldu nær útilokad að haegt væri að kaupa óséðan fisk með þessum haetti. Reynslan sýndi þó fljótegla að nær undantekningarlaust gafst þessi framkvæmd vel. Kaupendur fengu við uppböð gefnar upp upplýsingar um ætlaðan aðla, stærð fisksins og veðisvæði og að sjálfsögðu naftin viðkomandi veidskipa. Það kom nefnilega líka í ljós að það skipti kaupendur málí hvaða bátar áttu í hlut, en langflestir vönduðu allan fágang aflans og gáfu upp réttu upplýsingar, að öðrum kosti attu þeir ekki mikla framtíð fyrir sér með sölu á markaði,“ segir Gunnlaugur og er fullviss um að með tilkomu fiskmarkaða hafi frágangur og öll meðferð á aðla breyst til batnaðar.

Hermann Ólafsson var síðan ráðinn að Fiskmarkaðnum um haustið og eftir áramót baettist Styrmir Jóhannsson nuverandi stöðvarstjóri í hópinn. Það sem Gunnlaugi er minnisæbast frá þessum tima voru stóru uppböðin á golfi, þegar stæðunum af fiski var ráðð í hiar staður inni og umhverfis allt fiskmarkaðshúsíð. Sérstaklega man ég eftir uppböðum úr hánum eins og Skarfinum GK. Taekjabúnadur eins og lyftarár var ekki burðugur og það nánast bráist ekki að við þurfum að leita á náðir Fiskanesmannna sem ávalli brugðust vel við beiðni okkar.

„Fyrir mig var þetta laerdómsrikur timi, auk þess sem ég kynntist mórgu ágaetis fölk, ekki síst sjómönnum sem ég hafði ekki haft tekiferi á að kynnast fyr,“ segir Gunnlaugur að lokum.

Nú fer hvert uppböð fram í tölvu en kaupendur fá aðgangslykil til að tengjast inn á og bjóða í. Þeir sitja nú á skrifstofum sinum og bjóða í en stjórnstöðin er í Reykjanesbæ þar sem hver staða er

Fra vinstri er Anton Guðmundsson, Vignir Hreinsson, Gísli Gunnarsson, Guðmundur Róbert Arnfinnsson, Viktor Gunnarsson, Astþór Leó Guðjónsson, Elmar Freyr Emilsson, og kennarinn Gunnlaugur Dan Ólafsson fyrverandi skólastjóri.

Ásthór 16 ára
Til að byrja með ætlar hann að verða bifvélavirkri en einnig skipstjóri seinna, þegar hann verður eldri.

Gísli 15 ára
Hann veit ekki hvað hann ætlar að verða þegar hann verður stórr. Þetta nám virtist vera spennandi í byrjun en er það ekki lengur. Alla vega ekki sérstaklega. Hann er búinn að ákveða að hann ætlar ekki að verða skipstjóri.

Viktor 15 ára
Hann langar að vinna við hljóðvinnslu þegar hann verður eldri, hljómlist eða kvíkmyndir. Hann valdi að læra siglingafræði til að fylla upp í stundaskrána í hreinskílini sagt. Hins vegar er gott að kunna þetta fag ef allt annað fer í vaskinn það eru góð laun að sækja í ef mann vantar peninga.

Guðmundur 14 ára
Hann sagði að um litið hafa verið að velja en það er samt ekki slæmur kostur að hafa pungaprófið. Hann er ekki endilega að hugsa

Elmar og Ásthór stinga út stöðu á sjökorti

Pungaprófið á undir högg að sækja

„Breytingarnar í þjóðfélaginu gera það að verkum að þetta nám sem áður var kallað pungapróf og gaf réttindi fyrir 30 tonna báta á nú undir högg að sækja. I dag er námið kallað smábátanám og er miðað við 12 metra langa báta sem eru um 15-18 tonn að stærð,“ segir Gunnlaugur Dan Ólafsson sem enn kennir þessi fræði í Grunnskóla Grindavíkur eftir samféllda kennslu frá 1977.

„Gert er rið fyrir að fara í herminn en út befur fallið kennsla við að riða net og að splesa vír. A móti baettist við slysavarnarskóli sjómanna og skólastkipið Dröfn sem árlega fer hringinn í kringum landið með námskeið,“ segir Gunnlaugur að lokum.

Elmar 15 ára
Finnst skemmtilegast að læra siglingafræðina í pungaprófinu. Hann ætlar að verða flugmaður og því hentar það vel. Hann langar ekki að vera sjómaður. Pabbi hans var á sjó og aldrei heima.

Gísli

Ásthór

Viktor

Guðmundur

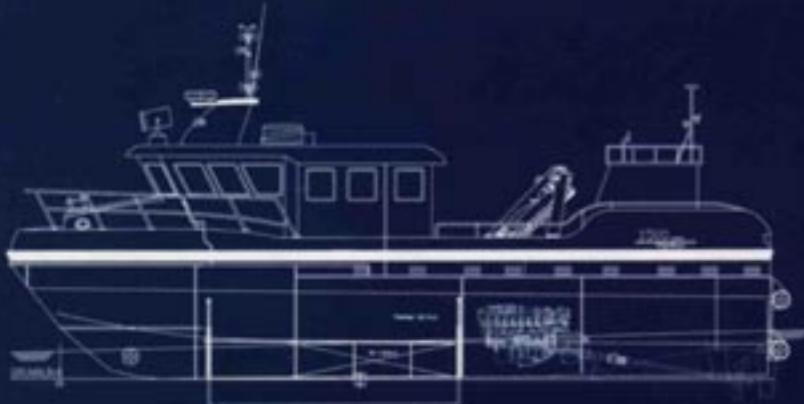

Elmar

SÓKN ER BESTA VÖRNIN

Til að þreyja þorrann eru plastskip framtíðin

Minni rekstrarkostnaður betra hráefni

Seigur 1500

32 brt 25 brl.

Yfirbyggður fyrir lílnuna eða netin.
Með fellikyli lætur vel að stjórn.

Glæsilegt skip.

Réttindi: Pungapróf.

Einnig allir krókabátarnir

1300 W sá stærsti • 1160 sá næsti • 1100 sá Siglfirski • 1000 sá minnsti

Framtíðin er björt með plastskipi frá Seiglu

SEIGLA EHF

Hjalteyrargötu 22 • 600 Akureyri • Ísland • Sími +354 551 2809 • Fax +354 551 2810 • E-mail seigla@seigla.is

Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólki
og öðrum Grindvíkingum
hamingju- og heillaóskir
á sjómannadaginn

SPARISJÓÐURINN

Afgreiðslan í Grindavík er opin alla virka daga frá 9:15 - 12:15 og 12:45 - 16:00

www.spkef.is

– sterkur stuðningsaðili samfélagsins

Ertu búinn að vera á sjónum í eitt ár eða meira?
Langar þig að fara á námskeið eða í skóla?

Átt þú rétt á styrk?

Sjómennt er fræðslusjóður sjómanna og útgerðarfyrirtækja. Félagsmaður, sem hefur unnið í a.m.k 12 mánuði skv. kjarasamningi SA/LU við Sjómannasamband Íslands hjá útgerðum innan LU og greitt til aðildarfélags. Sjómenntar á þeim tíma, á rétt á stuðningi til starfsnáms.

Samtök atvinnulífsins (SA), Landsamband íslenskra útvegsmanna (LU) og Sjómannasamband Íslands (SSI) standa að Sjómennt.

Nánari upplýsingar á www.sjomennt.is og á sjomennt@sjomennt.is

Sjómennt - Tækni-skólinn, skóli atvinnulífsins - Skólavörðuholti - 101 Reykjavík - simi 514 9000

Óskum sjómönum, útgerðarmönum og fjölskyldum feirra til hamingju með daginn.

Óskum sjómönum, útgerðarmönum og fjölskyldum feirra til hamingju með daginn.

Tökum að okkur alla alhliða lóðarvinnu Hellulagnir og fl.

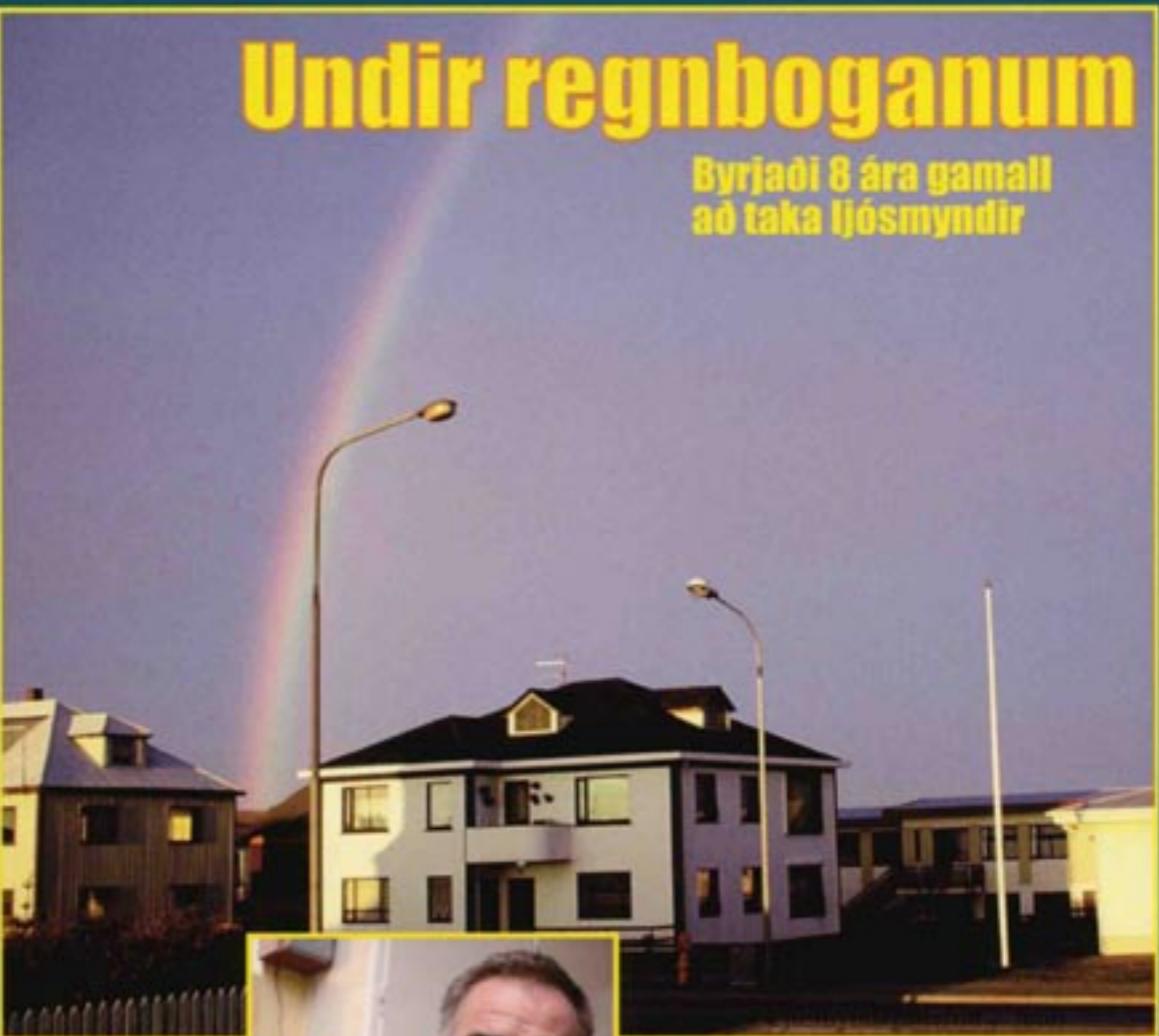
Grindverk ehf

Simi 898-1114

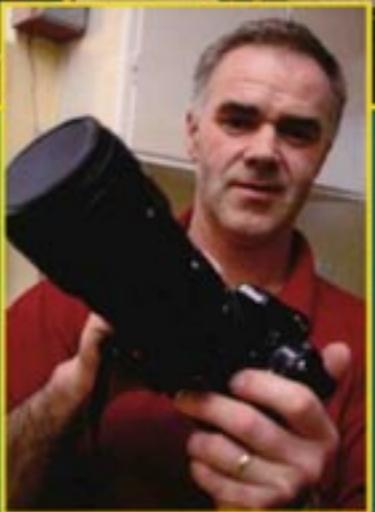
www.verkmattur.is
Víkurbraut 24 - Grindavík

Í síðasta tölublaði hóf góngu sina ljósmyndagalleri sem byggir á því að birta myndir sem einhver áhugasamur félagsmaður í Sjómanns- og vélstjórafélagi. Grindavíkur leggur til í það og það skiptið. Fyrstur reið á vaðið Bergþór Gunnlaugsson, afleyingarskipstjóri á Hrafni GK III og heppnaðist sú birting mjög vel. Að þessu sinni leggur Þorsteinn Gunnar Kristjánsson til myndir sem hefur verið lengi til sjós í Grindavík en er rétt nýlega haettur á sjónum og byrjaður að reka sitt eigin fyrirtæki, Salty tours ehf. Þorsteinn var mikil á loðnuskipum og má segja að hans myndagalleri snúist um að kveðja loðnuna en eins og allir ætta að munna var engin loðnuvneiði í vetur og allt óvist um framhaldid.

Þorsteinn Gunnar Kristjánsson er dellukarl þegar ljósmyndun er annars vegar. Hann fæddist 1965 í Reykjavík en ólst upp við. Hann man eftir sér 8 ára þegar hann byrjaði að fikta við að taka ljósmyndir en 17 ára byrjaði hann til sjós á Bergi VE á vertíð i Eyjum en byrjaði um sumarið með Gauja á Skarfinum GK á linu. „Það var árið 1983 sem ég byrjaði á sjónum en tveimur árum seimna þá eignaðist ég almennilega myndavél, Nikon, og má segja að þá byrjaði ljósmyndunin að verða alvöruáhugamál.“ segir Þorsteinn og brosir breitt. „Það er margt minnisstað frá sjónum og sérstaklega fyrstu árunum með Gauja. Fyrir utan að fara tvær hringferðir í kringum landið á stuttum tíma með linubeitningavélina, þá er mér einfst í huga þegar við ásamt fleiri sildarbátum frá Grindavík, komum að sökkvandi flutningaskipi frá Þýskalandi og náðum við þremur skipverjum úr sjónum og var einn láttinn. Þetta var út af Suðurlandi í vitlausu veðri og sjóinn var allur löðrandi í oliudrullu. Þetta var mikil lífsreynsla. Þá lentum við í annarri björgun um svipað leyti á svipuðum slóðum nema þar töks okkur að bjarga mönnunum lifandi. Þannig var, að við vorum á sildveiðum austan við Vestmannaeyjar. Jens á Höpsnesinu GK var að gefa trillu frá Eyjum sild sem kallamir ætluðu að nota í beiitu. Þeir voru svo gráðugir

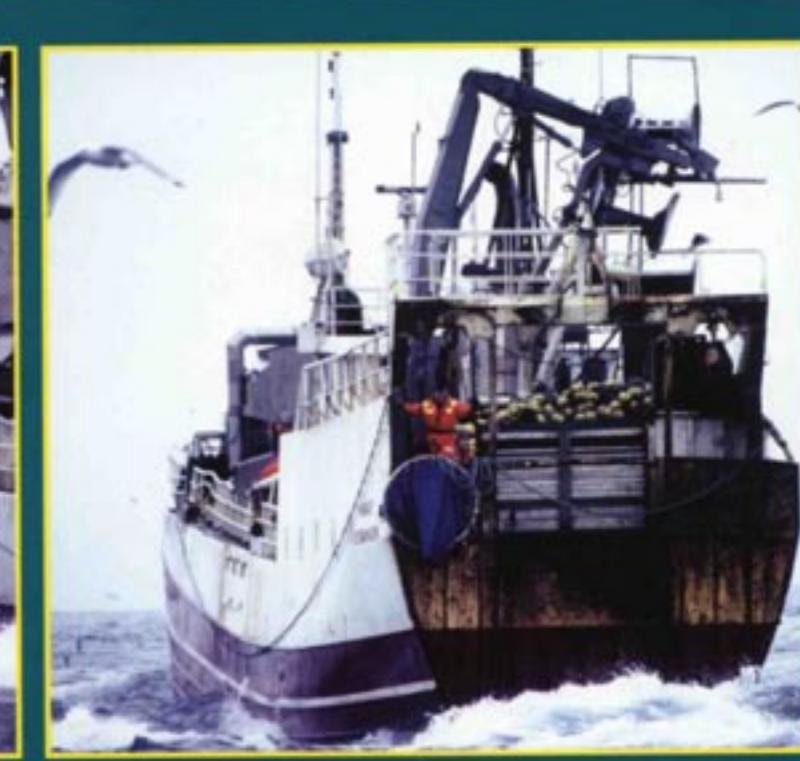
og báðu alltaf um meira og meira þar til báturinn sökk undan þeim og við kipptum þeim upp því Höpsnesið gat ekki hreyft sig neitt með nótina utan á sér við dælingu.“ segir Þorsteinn og baðir við að síðan hafi hann verið á nokkrum bátum, stórum og smáum. Má þar nefna Auðbjörð GK, Vikurberg GK, Haflidi GK, Vörðufell GK, Háberg GK, Jóni Sigurðsson GK og Þorsteinn EA en síðustu níu árin á Aski GK með Óskari Jenssini.

„I fyrra ákvæð ég að koma í land og stofna mitt eigin fyrirtæki sem ég og gerði. Það heitir Salty tours eða Grindavíkurförðir. Ég annast keyrslu með ferðamenn í útsýnisskoðun og síðan annast ég almenningsssamgöngur, meðal annars fyrir Grindavíkurbæ á smáritu.

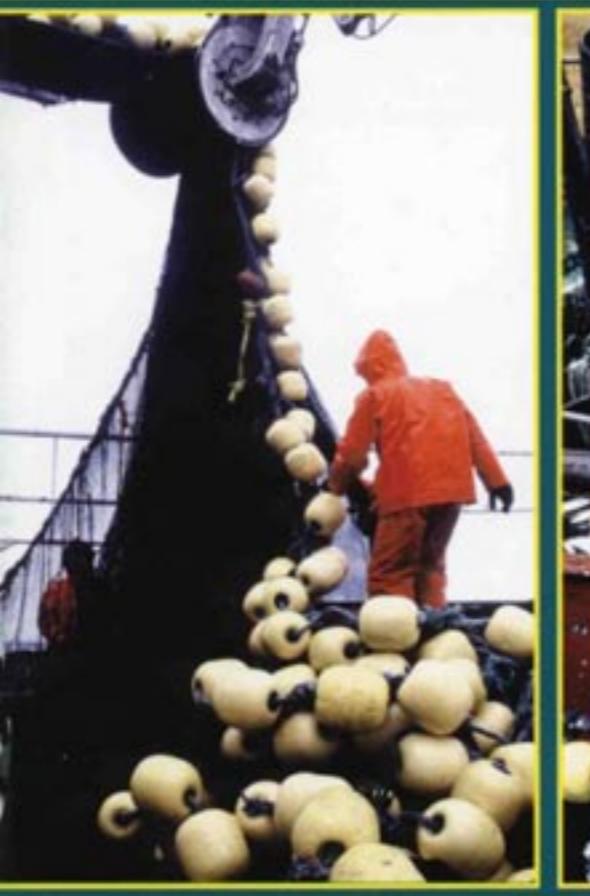
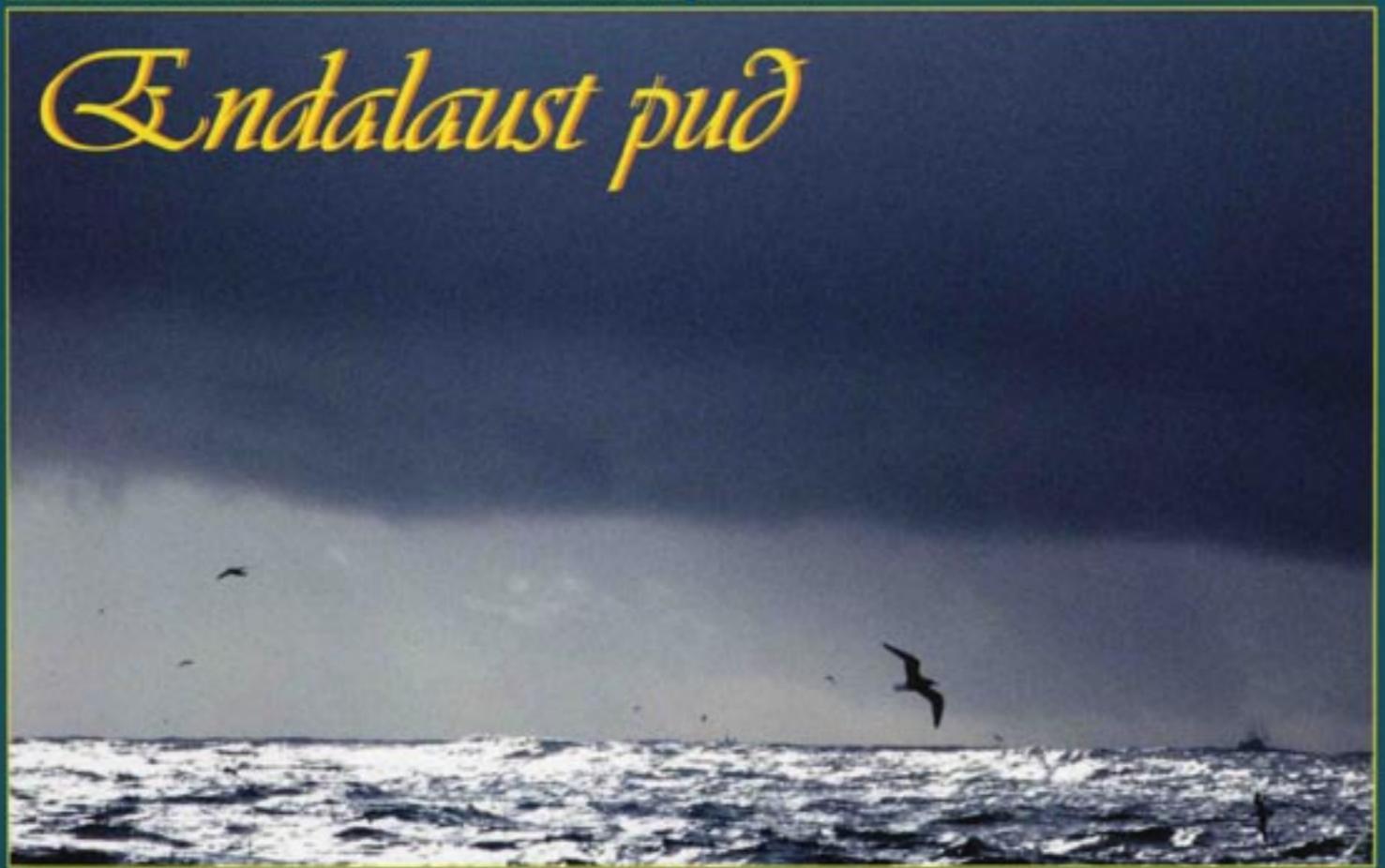
Ljósmyndun varð að dellu mjög snemma eins og ádur segir en eftir að ég eignaðist Nikon-myndavélina má segja að áhugamáli hafi farið að þróast mjög hratt. Eg fór að taka mikil af myndum og síðustu árin varð ég duglegur að senda myndir til hinna ýmsu blaða og timarita sem hafa birt mikil af myndum. Má segja að ég sé búinn að eiga forsíðumyndir á helstu blöðum auk þess að skrifa fréttir fyrir DV og Vikurfréttir,“ segir Þorsteinn og baðir við að eftir að hann fór að reka sitt eigin fyrirtæki og vera upptekinn við keyrslu, þá hefur ljósmyndunin orðið að vikja verulega því það er erfitt að vera allsstaðar.

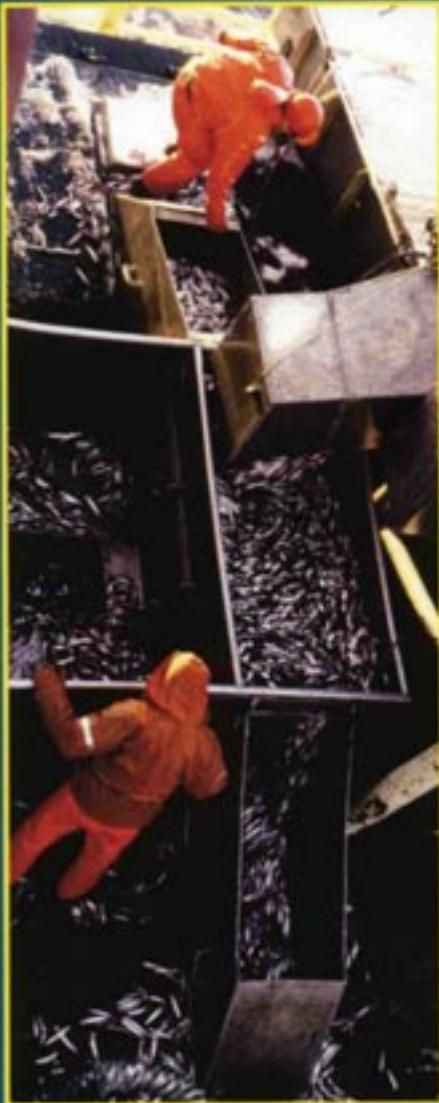
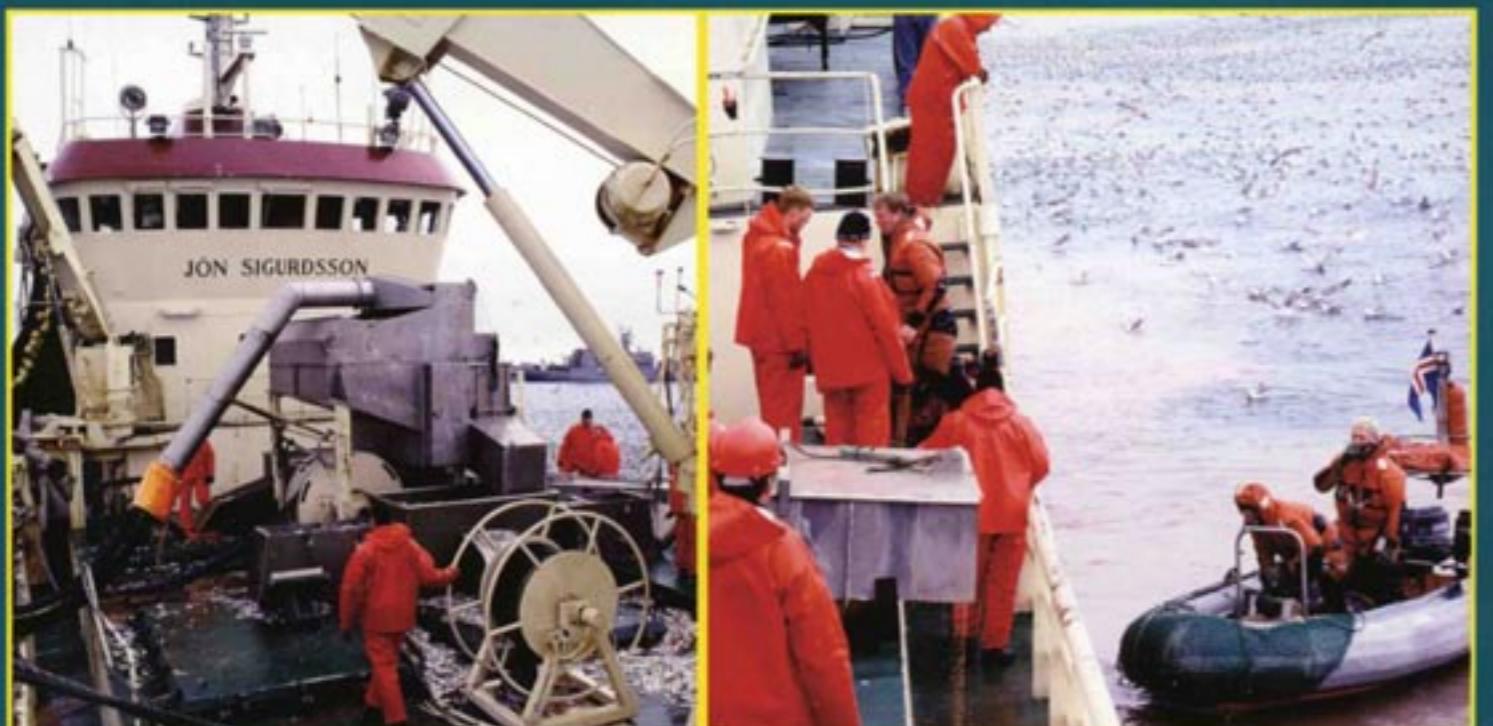
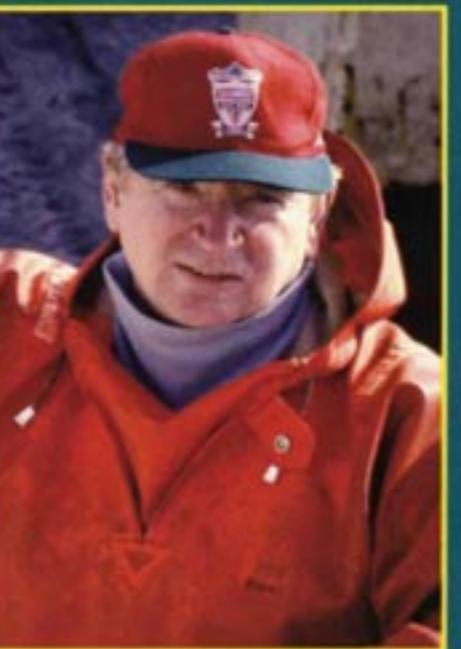
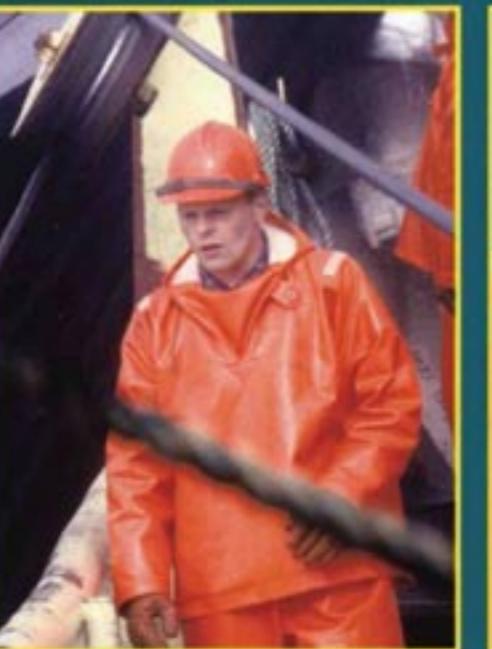
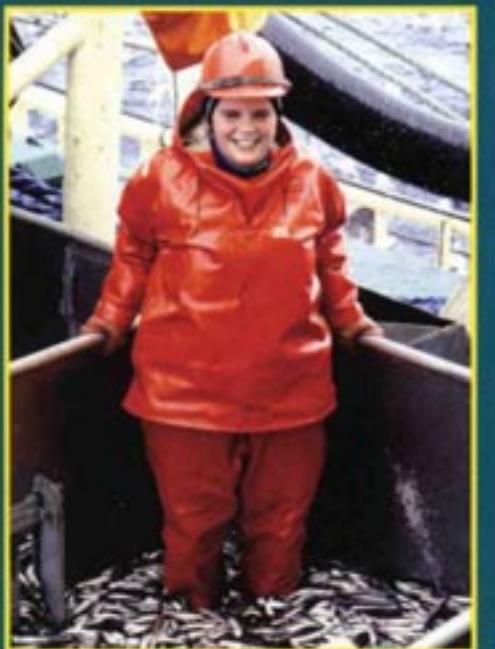
Undir regnboganum

Byrjaði 8 ára gamall
að taka ljósmyndir

flötinn var allur að vinna

Heim á leið

Nýjir bátar

Nýr Dúddi Gísla GK 48

Dúddi Gísla GK 48 er splunkunýr linubeitningavélabátur en bátaðastöðin Samtak i Hafnarfirði smiðaði hann og sýndi hann nyjan í haust á Sjávarútvegssýningunni í Kópavogi. Utgerðin Besa ehf. í Grindavík hafði þá fest kaup á honum, en á bak við þessa útgerð er Benóný Þórhallsson, vélstjóri á Vikurbergini sem einu sinni var, og fjólskylda. Báturinn er skírdur í höfuðið á föður Benónýs. Dúddi Gísla GK er 14,9 brúttotonn, tæplega 12 metra langur og rétt rúmlega 4 metra breiður. Vélin er 500 hestala Yanmar en hámarksafsl er 515 kw og 700 hestófl. Hann er að sjálfsögðu yfirbyggdur eins og eldri báturinn og er öllu haganlega komið fyrir á dekkinu með beitningarvél og uppstokkara frá Mustad í Noregi, en rúllan er frá Beiti í Vogunum en Vélsmiðja Grindavíkur hefur annast frágang á tekjum og smiðað rennur og fleira.

Milljón króna sparnaður...

og truslanir í viðkvæmum rafbúnaði eins og fiskileitartækjum snarminnka.

„Fyrir sex árum setti hann búnaðinn í Gnúp GK og fjögur ár eru liðin frá því að

samskonar búnaður var settur upp í Hrafninum GK,“ segir Eirikur og betir við að togkraftur skipsins hafi aukist þrátt fyrir óliusparnaðinn.

„Eitt er vist að bilanatiðni á viðkvæmum

rafbúnaði um bord í skipunum hefur snarminnkað eins og Ami lofaði okkur á sinum tíma,“ segir Eirikur og svarað

kaupaði í símanum því sala á unnum fiskafurðum gengur vel, nú sem hingað til.

Síðastiðið haust lá Hrafn GK í

Grindavíkurhöfn en um bord var unnið af kappi við miklar endurbætur á millidekki. Skipt var um vinnslulinur, en búnaðurinn var kominn til ára sína aust þess sem

þrengsli haðu vinnu tilfinnanlega. Leitað

var til iðnaðarmanna í heimabyggð aust þess sem starfsmenn fyrirtækisins unnu verkefnið. Að sögn Eiriks var settur niður nýr flakaflokkari frá Marel en sá gamli var cinn sá fyrsti sem smiðaður var í frystitogara hjá Póls á Isafríði um 1993. Nýr flokkarinn gefur þrengri flokkun og nákvæmari sem eykur verðmæti pakninganna verulega.

„Þá var endurnýjuð snyrtílina og færð til nútímalegra horfs en hún var smiðuð hér í Þorbirni. Flutningsleiðir voru endurnýjaðar með nýjum og breyttum fjeriböndum.

Ljósvel var tekin í gegn ásamt rafal og ein frystivél af þremur var endurnýjuð,“ segir Eirikur og betir við að þar sem þetta er eini skuttagari fyrirtækisins með rasdrifnu vinnsludekki en ekki glussadrifnu, þá hafi þurft að endurnýja allt rafkerfið enda miklu flóknara en gengur og gerist.

„Pessar breytingar allar hafa stóraukið afkostin í vinnslunni í vetur. Áhöfnin finnur mikinn mun hversu allt er líprara og meðfierilegra sem þýðir að fólkid er ánægðara svo og útgerðin,“ segir Eirikur að lokum.

Oliusparnaður á togurum Þorbjarnarins hf. er heldur betur að skila árangri og nemur sparnaður í krónum talið mörgum milljónum ári.

Að sögn Eiriks Dagbjartssonar, útgerðarsjóða hjá Þorbjarninum, var upphafsið það, að Arni Pétursson, rafvirkjameistari á Akureyri, hafði samband og kynnti fyrir þeim hugmynd, sem hann hafði prófað í togurum á Akureyri, sem gekk út að spara maetti umtalsverða oliu á togurum með því að yfirfara rafkerfi í þeim, setja rafsiur sem beði minnkaði rafmagnstrúflanir og amperálag um 40-50% á rafkerfi skipanna. Þá maetti reikna með því að þegar draegi verulega úr truslunum þá myndi bilanatiðni

Gömul fiskimjölsverksmiðja fær nýtt hlutverk

Hluti af gömlu fiskimjölsverksmiðjunni á Hjalteyri við Eyjafjörð gekk í endurnýjun lífðaga síðastliðið sumar, nánar tiltekið um Verslunarmannahelgina, er hópur listamanna innlendra og erlendra opnaði þá myndlistarsýningu og sönggjörning undir heitinu START sem stóð út ágústumánuð.

Eg var staddir á Akureyri óvænt laugardaginn 2. ágúst er ég rakst á eftirfarandi auglysingi: „Myndlistarsýningin START opnar í Verksmiðjunni á Hjalteyri, laugardaginn 2. ágúst 2008 klukkan 14:00.“ og síðan var þulun upp heimlikil dagskrá fyrir næstu tvær helgar sem einkenndust sönggjörning og tónlistarartríðum í bland við málverka- og listasýningarnar aust þess sem listasmiðja var opin fyrir börn og fullorðna á ákveðnum tímum.

I dagskránni var þess getið undir fyrirsogninni „Nýtt upphaf í Verksmiðjunni á Hjalteyri,“ að þessi fyrsta sýning höpsins væri samsett af óllum myndlistamönnum af premur kynslöðum sem vinna í sex löndum með innsetningar, kvíkmyndir, myndbond, hljóð, málverk, teikningar og gjörminga, svo eithvað sé nefnt. Verksmiðjan er hins vegar spennandi útgangspunktur og umgiðr fyrir verkin sem sum eru eimitt unnin sérstaklega fyrir þessar aðstæður en önnur fá nýja merkingu í þessu hráa umbverfi.

Listamenninir segja síðan að það sé von þeirra að Hjalteyrarverksmiðjan og umhverfi hennar verði framtíðarstaður listamanna og þá væri

veru því Versmiðjan er eitt listaverk út af fyrir sig.

Studningsaðilar við verkefnið voru Menningarráð Eyjings, Impra, Nýskópunarmiðstöð, Þýska sendiráðið og BYKO.

Hjalteyri er smábyggðarkjarni norðan Akureyrar, á Galmaströnd, þar sem var mikil athafnalíf á fyrra hluta 20. aldar. Lítla höfnin á sandeyrinni er skjól góð og veitingahús hóf þar rekstur sinn sumarið 2003. Nordmenn höfðu þarna sildarsoltun upp úr 1880 og þorpíð varð löggtiltur verslunarstöður 1897. Svarí höfu þarna útgerð 1905 og Skotar naesta ár samtími Þjóðverjum, sem gerðu mest út 10 skip til porsk- og sildveida. Sildin var stundum veidd í landnetur frá sjávarkambinum vegna þess hve addýpi er mikil. Þarna fengu margir atvinnu á þessum gösenárunum en árið 1914 hurfu allir útlendingar að brott og þá hafði einnig verið þrengt að mógleikitum þeirra til fiskveiða hér við land.

Kveldulfur hf., fyrirtæki Thors Jensens, tók

Hjalteyri á leigu 1913. Thor ætlaði að reisa íshús og notaði að fjarminni til að geta flutt út ferska sil til niðursaðu í Hamborg, en striðið kom í veg fyrir það. Kveldulfur hf. keypti Hjalteyri og jardir upp til sjalls til að hafa nægilegt athafnarými og aðgang að góðu vatnsbóli. Þrátt fyrir góðan alfa og mikla framleidiðslu, átti fyrirtækið erfitt uppdráttar á kreppurárunum. Árið 1937 byggði það stærstu sildarverksmiðju í Evrópu á Hjalteyri.

Hún var starfrekt til 1966. A hinum undraskamma byggingartíma hennar voru frostþórkur miklar og þá var hitaður sjór til að blanda í steypuna, sem var hraðr í vélknúinni hnerivel.

Fyrirtækið létt einnig reisa nokkur glæsileg íbúðarhús. Framkvæmdastjórin, Richard Thors og síðar sonur hans, Thor R. Thors, bjuggu í 500 fín húsi með bílskúr fyrir 4 bíla og aðstöðu fyrir þjónustufólk. Það er nyrst af húsum um á brekkubrúninni. Annað glæsihuus er Asgarður,

sérstaða hennar í listheiminum veruleg og baða við:

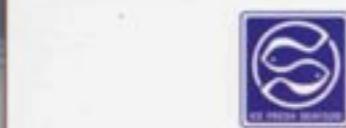
„Hún yrði nokkurs konar frumþýli – listin nemur land – og brúði með því bil á milli þettþýlis og landsbyggðar og umheims. Hún yrði hvort tveggja í senn; svæðisbundin og næði jafnfram til stærri heilda, þar sem hún myndi bæði taka mið af þörfum og áhuga íbúa næsta nágrennis en um leið opna gatir til umhverfisins fyrir tengsl sín og samstarf við erlenda aðila. Umhverfið og húskynni Hjalteyrar-verksmiðjunar vejur athygli, hefur áhrif á skópun og mótar starfsemina,“ segja þeir og biða við að unnið hafi verið að grunnendurbótum en tekið tillit til umhverfis og hvernig húskynnin eru í raun og

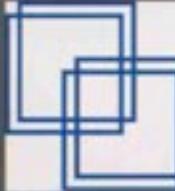
Sendum sjómönum og fjölskyldum þeirra
hátíðarkveðjur á sjómannadegi

ÓS
Fiskverkun

Staðarsundi 16 b - 240 Grindavík

SAMHERJI HF

GLERBORG

143 / GRINDAVÍK

Jón Fannar var eitt
sinn háseti á netabát.
Hann og 6 aðrir taka vel
á móti þér á Víkurbrautinni.

- Við leggjum okkur fram um að veita þér persónulega þjónustu.
- Við fórum yfir kjörin sem þér tjóðast og svörum spurningum þínum.
- Við veitum einstaklingum og fyrirtækjum aðstoð við að skipuleggja fjármálin.

Komdu við í ótibúnu að Víkurbraut 56, Grindavík
eða hringdu í okkur í síma 410 4000.

vG **Bílaverkstæði**

vG **Smurstöð**

vG **Verslun**

vG **Vélsmiðja**

vG **Renniverkstæði**

vG **Nýsmíði**

VÉLSMIÐJA BÍLVERKSTÆÐI SMURSTÖÐ VERSLUN

vG VÉLSMIÐJA GRINDAVÍKUR

Seljabót 3 - 240 Grindavík
Sími 426 8540 - Fax 426 7540

Steinn Steinarr

Steinn Steinarr
Hefði orðið hundrað ára í fyrra
hefði hann lifað.

Pað var fyrir nokkrum árum, í apríl 2004 sem Grindavíkurbær gerði rithöfundinn og Grindvíkinginn Guðberg Bergsson að heiðursborgara. Hann er annar einstaklingurinn sem hlýtur þennan verðskuldaða tiltil. Hinn er Svavar Árnason. Pað var við þetta tækifæri árið 2004 sem bæjarstjórin okkar komst þannig að orði. "Guðbergur Bergsson fæddist árið 1932. Þá var Grindavík aumt og lítið þorp". Ólafur bæjarstjóri sagði mér seinna að hann hefði vitnað í texta eftir Guðberg sem komst einhvern veginn þannig að orði. Pað var svo sem rétt að Grindavík var ekki stór en aum var hún ekki. Fólk var almennt

Sigvaldi Kaldalóns

Margrét og Tómas á Járngerðarstöðum.

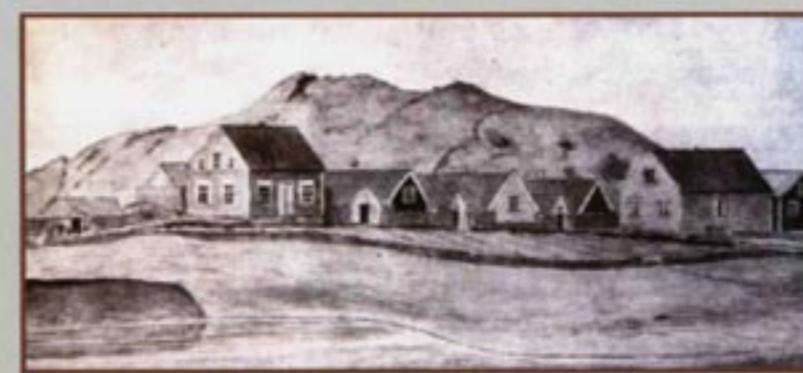

Ytt úr vör i Grindavík

á Íslandi að flytja sig úr torfbæjum í hús. Pað var um þetta leyti sem Íslendingar sem bjuggu í húsum urðu fleiri en þeir sem bjuggu í torfbæjum. Priðji áratugur aldarinnar var nokkuð hagstæður Íslendingum. Hagvöxtur var mjög góður, sjávarútvegurinn var heldur að braggast og togaraöldin var gengin í garð. Grindvíkingar létu ekki sitt eftir liggja og byggðu mörg ný hús. Bæði Krosshúsin voru byggð, Borgargarður, gamla prestshúsið, Karlsskáli, Brimnes, Baldurshagarnir báðir, Blómsturvellir og Kvennfélag Grindavíkur byggði Kvennó sem var mjög merkilegt samkomuhús og byggingasaga þess var mjög merkileg. Héraðslæknir Keflavíklæknishéraðs settist að í Grindavík og fékk nýtt hús undir starfsemi sína. Pað var nokkurskonar listaakademía í nýja læknishúsini hjá Sigvalda Stefánssyni Kaldalóns. Einn meðlima þessarar akademíu hét Aðalsteinn Kristmundsson sem seinna fékk sér listamannanafnið Steinn Steinarr. Aðalsteinn var fæddur á Laugalandi í

Nauteyrarhreppi í Norður-Ísafjarðarsýslu. Móðir hans hét Etelríður Pálsdóttir fædd að Bæjum í Snæfjallahreppi í Norður-Ísafjarðarsýslu. Faðir hans hét Kristmundur Guðmundsson að fæddur Bessatungu í Saurbæjarhreppi í Döllum. Fólkis var bláfátækt, mörg börn. Pað var endalaust verið að sundra fjölskyldum og börnin dreifðust á bæi oft hjá vandalausu fólk. Kristmundur og Etelríður urðu að gefast upp og segja sig til sveitar. Fjölskyldan var flutt hreppaflutningum sumarið 1910 í fæðingarsveit Kristmundar, Saurbæjarhrepp í Dalasýslu. Börnin voru fimm. Elsta barnið, sem var stúlka, var send til Ísafjarðar og lést þar ári síðar átta ára gömul. Elsti bróðirinn var skilinn eftir á Laugalandi. Prjú yngstu börnin fóru með foreldrum sínum í Dalina. Steinunn var 6 ára, Aðalsteinn á öðru árinu og Valbjörg sex mánaða kornabarn.

Peir sem neyddust til að segja sig til sveitar misstu þar með öll mannréttindi sín og frelsi, eins og kosningarétt og

Járngerðarstaðir

154 STEINN STEINARR

Til Kaldalóns, fimmtíu ára

Erl skaparinn jötunau skýla og ekki meðill ævindast en, eftir umfum um velluhverf lands á meginlandi vestjanum, með þeim. Þó ægir um mikunar síða og afmörkuðu þer. Með línu frí lítum laufum hefur hæknumiðið var.

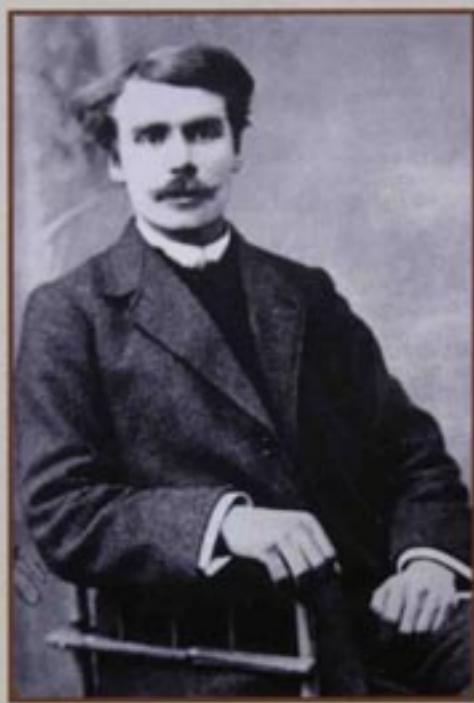
Vil hæknum af helum haga þenn hjartáða og sáður. Þó fífur í ófæri-mánum með línu sem 3000 kr. til.

Erl ófá þer tilgangið með líndi, aðarandi þenn ór eiginleikum með skýla og ófæriðum.

Til Kaldalóns, fimmtíu ára – ummál træggi kvarða sem ferust undir nafni Steini, Aðalsteinn Kristmundsson. Það ferust í Tímusíðu 17. júní 1911.

Johannes Úr Kötum.

Stefn skáld frá Hvítadal.

kjörgengi til alþingis og sveitarstjórnar. Þess vegna leitaði fólk ekki eftir slíkri hjálp fyrr en öll sund voru lokað. Meðferð hreppsómaga er svartasti bletturinn á íslenska böndasamfélagit. Um hana eru til margar frásagnir og ber þar helst að nefna endurminningar Tryggva Emilssonar og Helgu M. Nielsdóttur ljósmóður.

Aðalsteinn Kristmundsson var skilinn eftir hjá vandalausum í Bessatungu í

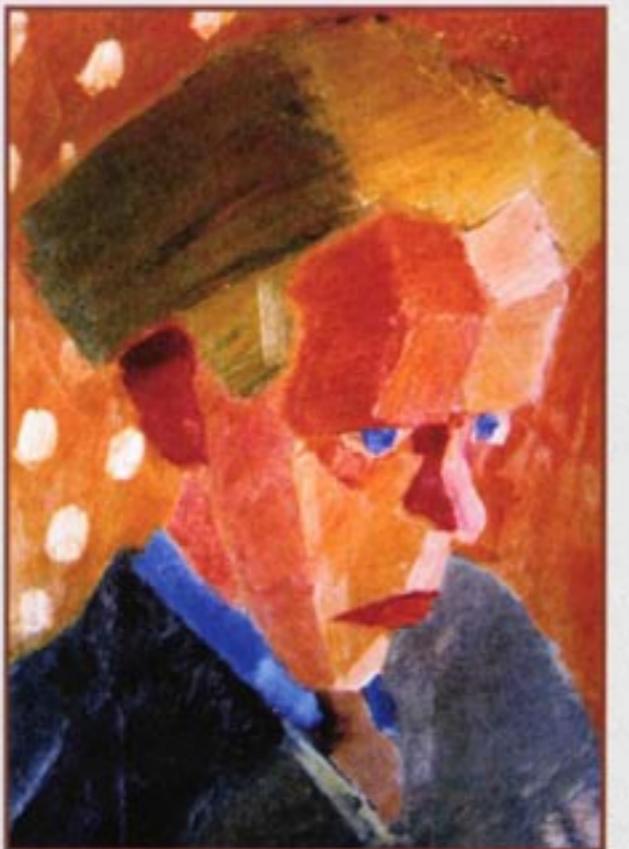
Saurbæjarhreppi þriggja ára gamall. Hann var síðar sendur að Miklagarði í sömu sveit. Þar tók á móti honum Kristín Tómasdóttir ráðskona sem hafði þurft ýmislegt að þola um ævina, en það er önnur saga. Hún varð skelfingu lostin þegar hún fékk í hendur þetta sex ára gamla sveinbarn árið 1914. Hann var illilega vanræktur; horaður, skítugur og brendur að neðan. Hún þreif hann hátt og lágt, hlúði að honum mjúkum höndum, setti hann svo fyrir ofan sig í rúmið

og breiddi ofan á hann dúnsaeng.

Síðu atlæti og hlýju hafði Aðalsteinn Kristmundsson aldrei kynnst fyrr. Kristín Tómasdóttir gekk Aðalsteini í móðurstað og honum þótti vænna um hana en nokkra aðra manneskjum.

Hann ólst upp í Miklagarði og

gekk í skóla hjá Jóhannesi úr Kötum, las allt sem hann komst yfir. Allar bækur á heimilinu og fékk lánaðar bækur af öðrum bæjum. Hann var mjög góður í íþrótt sem gekk á milli fólks á Íslandi í mörg hundruð. Að mörgu leyti hefur þetta verið þjóðaríþrótt ekki síður en glíman. Þetta var sú íþrótt sem kölluð var að kveðast á eða skanderast eins og sumir nefndu hana. Kristín gamla fóstran

linnulaust til að hafa í sig og á. Einhver sagði að Kristín hefði ekki beinlínis bannað honum að yrkja heldur átti hún við að því fylgdi óhamingja að vera níðskældinn, en ekki yrkja almennt.

Pegar hann var ellefu ára kom Stefán frá Hvítadal heim að Miklagarði til að lesa upp fyrir fólkis úr nýútkominni bók sinni Söngvar förumannsins. Bókin hlaut mikla athygli þjóðarinnar

og fékk frábæra dóma. Þetta atvik hafði gríðarleg áhrif á tökudrenginn Aðalstein Kristmundsson. Bóndinn í Miklagarði, fóstri Aðalsteins, var gríðarlega duglegur bóndi.

Starfsferill hans var ævintýri líkastur; hann var í hnottskurn baráttusaga þeirrar kynslóðar sem gerði Ísland byggilegt. Hann átti stundum erfitt með að skilja hvað Aðalsteinn Kristmundsson var vinnufælinn og sagði einu sinni við hann höstum rómi, "það er ekki einu sinni hægt að nota þig í að gefa

hans varaði strákinn við að yrkja. Pað fylgir því ógæfa að fást við skáldskap sagði hún. Láttu ekki nokkurn mann heyra þetta bull strákur bætti hún við. Pað ríktu í fátæktinni fordómar meðal alþýðu manna gagnvart þeim sem vildu helga líf sitt skáldskap í stað þess að stríta

hænunum". Samt voru þeir góðir vinir og Aðalsteinn bar honum alltaf vel söguna. Jóhannes úr Kötum var farkennari í Saurbæjarhreppi og kenndi Aðalsteini. Honum gekk vel að læra og var á meðal þriggja efstu. Hann fékk ingöngu í héraðskólann að Núpi

í Dýrafirði og stundaði þar nám. Seinna langaði hann að fara í Menntaskólanum á Akureyri og taldi sig eiga vísan fjárstuðning frá bóna í Dalasýslu. Sú von brást og Aðalsteinn fór suður.

Hann var í Reykjavík næstu árin. Hann stundaði byggingavinnu og réði sig í kaupavinnu að

Blikastöðum og Korpúlfss töðum.

Þar veiktist hann að öllum líkendum af lömunarveiki. Hann

náði heilsu aftur eftir langa legu en var bæklaður á eftir vinstra megin líkamans.

Þessa bæklun þurfti hann að búa við það sem eftir lifði avi hans. Aðalsteinn átti erfitt með vinnu þar sem vinstri höndin var visin eftir sjúkdóminn.

Pað fer engum sögum af því að Aðalsteinn

Kristmundsson hafi ort á Núpi. Fyrsta desember árið 1930 fórst togarinn Apríl sem var á leið frá Bretlandi.

Einn skipverjanna var bernskuvinur hans úr Saurbænum, Eggert Snorri Ketilbjarnason frá Saurholi.

Aðalsteinn orti um hann erfiljóð sem birtist í Lögréttu

18. mars árið 1931. Þetta ljóð er sonnetta, viðkvæmur ítalskur bragarháttur. Fyrsta sonettan sem kom út á íslensku er Nú andar suðrið sela vindum þýðum eftir Jónas Hallgrímsson.

"Þetta fyrsta kvæði Aðalsteins

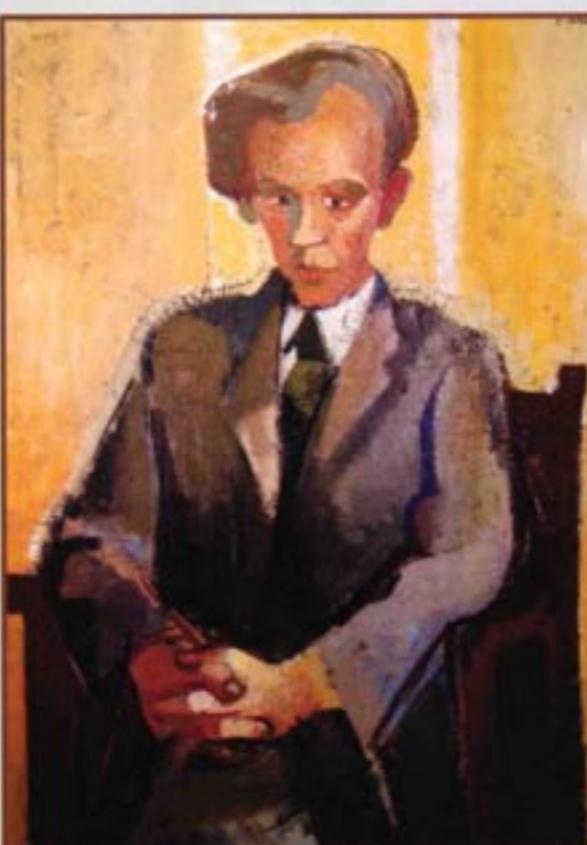
Kristmunds-sonar sem birtist á prenti er ekkert byrjendaverk" segir Gylfi Göndal rithöfundur í ævisögu Steins Steinars.

Annað kvæði sem er prentað eftir Aðalstein Kristmundsson birtist í Tímanum 17. júlí árið

1931. Það heitir "Til Kaldalóns fimmtíu ára".

Þessi tvö fyrstu kvæði birtast undir nafninu Aðalsteinn

Kristmundsson. Allt sem hann setur frá sér eftir þetta er

og syni hennar Eiríki Tómassyni á Járngerðarstöðum. Steinarr kom til Grindavíkur til að stunda sjó. Fötlunin var honum til trafala á sjónum. Peir sögðu félagar hans að kjafturinn hefði bjargað honum. Hann var ótrúlega orðheppinn og hagmæltur. Hann gat á augnabliki kastað fram meinlegri vísu. Menn gerðu það ekki að gamni sínu að styggja Stein Steinarr á sjónum.

Hann var með herbergi í Rafnshúsum sem eru núna tóftir einar rétt fyrir vestan Hópsnessfyrirtækið, fyrir neðan húsið sem gengið hefur undir nafninu Hlið.

Læknirinn Sigvaldi Kaldalóns fann til með honum þar sem hann stundaði sjóinn án þess að hafa til þess burði. Hann bauð honum að dvelja á heimili sínu í heilan veturn, svo hann gæti áhyggjulaus unnið að hugðarefnum sínum. Steinarr þaði þetta höfðinglega boð og naut um sinn næðis til lestrar og

skáldskapariðkana. Parna á heimilinu, kynntist Steinarr mörgum af mestu listamönnum þjóðarinnar, eins og Halldóri Laxnes, Gunnlaugi Scheving og Ríkharði Jónssyni myndhögvara. Listmálurunum Höskuldi Björnssyni og Gunnlaugi Blöndal. Parna voru

Rústir Rafnstaða.

líka tónskáldið Páll Ísólfsson og söngvarinn bróðir Kaldalóns, Eggert Stefánsson. Petta heimili var meira og minna eins og listaakademía. Kaldalóns útvægði honum síðan léttu innivinnu úti í Reykjanessvita. Starfið fólst í því að halda gluggum ljóshússins í vitanum hreinum. Hann þurfti að skafa rúðurnar þannig að ekki myndaðist klaki eða snjór svo að ljósið kæmst hindrunarlaust til sjófarenda. Steinn sagði seinna í blaðaviðtali að þarna í vitanum hafi hann farið að yrkja fyrir alvöru til þess að deyja

Jón Óttar Ragnarssonar, Ragnars í Smára var að búa til bíómynd um Stein Steinarr síðast þegar ég vissi. Hann segir að kvæði Steins Chaplinsvísan módel 1939 sé eitthvað það flottasta sem nokkur maður hefur skrifað á íslenska tungu.

Steinn ásamt Hirti bróður sinum

Vist er ég vesæll piltur
Af vondum heimi spiltur,
Og þankinn fleytifylltur
Af flestri sorg og neyð.

ekki úr leiðindum. Fljótlega eftir þetta komst Steinn í hendur Ragnars í Smára sem gaf út ljóðin hans.

Ég ímynda mér að Steinn Steinar hafi verið mikill blúsari svo ég sletti orði sem allir skilja. Kannski svipaður og Megas er fyrir okkar kynslóð. Hann varð ástfanginn og þótti ekki heppilegur tengdasonur. Ást hans og kærustunnar sigraði þó að lokum og hann giftist ástinni sinni þrátt fyrir mikil andmæli fjölskyldu og vina Ásthildar Björnsdóttur. Hann átti eftir að verða í forystu hinna svokölluðu atómskálda. Hann átti eftir að slást mikið út af þeim kveðskap. Margir valinkunnir menn sögðu að kvæðin væru vitlaust ort.

Hann átti eftir að verða stórkáld. Margir segja að hann hafi verið einn af risunum í íslenskri bókmenntasögu.

Um þessar götur gekk ég Og greiða lítinn fékk ég, Af sulti ei saman hékk ég, Og svona er margra leið.

En eins og sögur sanna Er sæmd sem flest að kanna. Ég flækktist meðal manna Og margt ég heyrði og sá. Ég gisti karl í koti, Ég kynntist frægu sloti Og mörgu skúmaskoti Sem ég skýri ei neinum frá. Svo loks það lengi man ég Litla stúlk fann ég Sem blað í eldi brann ég Og beiska reynslu hlaut. Pað er margt sem maður kannar Og margt sem auðnan bannar Og það var einnig annar Sem ylsins hennar naut.

Pótt lágr sé lífs míns hagur Og langt sé runninn dagur Og stáss né stoltur bragur Ei stafi honum frá: Eitt sinn upp skal rísa Mín öfugt kveðna vísa Og fólksins leiðir lýsa Lengra en augun sjá.

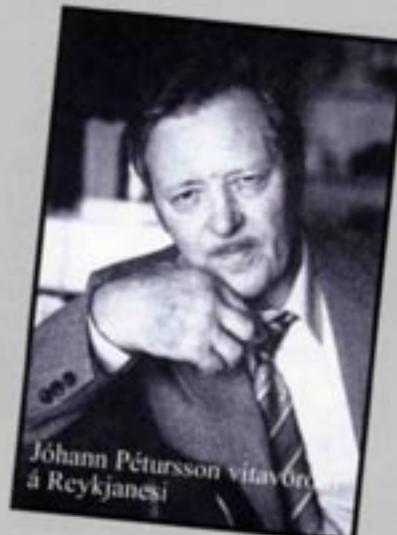
Ég leyfi mér hér að setja saman hluta úr tveimur kvæðum eftir Stein. Petta má auðvitað ekki og má hvergi koma fram. Petta eru kvæðin Chaplinsvísan módel 1939 og Vísur að vestan (Gunna í Garði)

Byggð að mestu á
Ævisögu Steins Steinars
Eftir Gylfa Gröndal

Samantekt 070509 melurinn

Pó sæmir síst að gráta Né syrgja fram úr máta Pótt einhver telputáta Sé tveimur mönnum góð. Og upp skal hugann herða Og hugsa á ný til ferða Hvers virði sem þau verða Þín vitlaust kveðnu ljóð.

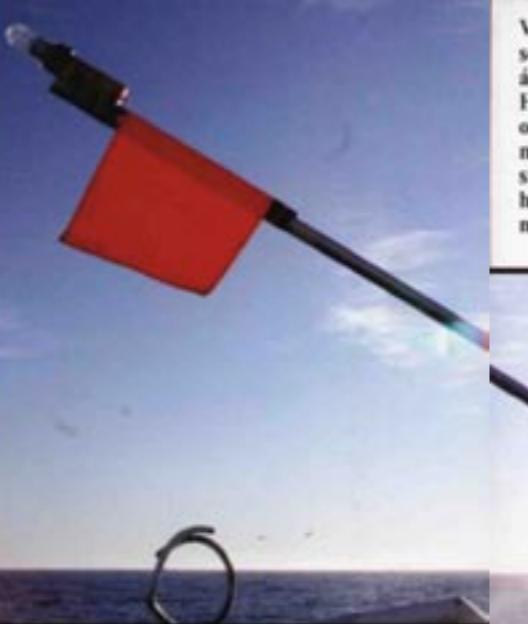

Jóhann Pétursson vitavörðu á Reykjanesi

Einar Benediktsson

Voot beita ehf. hefur látið hanna hugbúnað sem er aðgengilegur fyrir viðskiptavini okkar á netinu og reiknar út beitupörflinu úrgerðar.

Hugbúnaðurinn setur notkunina upp á í linurit og er þar hægt að fylgjast með beitunotkuninni milli mánaða eða veiðiferða og gera samanburð. Þá má geta þess að hugbúnaðurinn býður upp á mun viðtaekari notkun en að reikna út beitupörfl.

Voot beita ehf. beita.is

„Ný heimasíða www.beita.is sparar útgerðaraðilum óhemju tíma við upplýsingaleit,” segir Rúnar Björgvinsson sölustjóri Voot beitu ehf.

Létum ótbúa fyrir okkur heimasiðu með forriti sem reiknar út beitupörfl fyrirtækja eða einstakra báta auk fjölda tengla sem hjálpar okkar viðskiptavinum að halda utan um allar upplýsingar vardandi reksturinn auk þess sem opnadrír hafa verið 15 afgreiðslustaðir um allt land.

„Voot beita ehf. hefur opnað nýja heimasiðu, beita.is, og látið hanna hugbúnað sem er aðgengilegur á netinu fyrir viðskiptavini okkar, hugbúnað sem reiknar út beitupörflinu úrgerðar. Beita er fyrsti hugbúnaðurinn að þessum toga eftir því sem okkur skilst og því um nýjung að ræða á þessu svíði sem skapar mikil hagnaði í innkaupum á hvers konar beitu fyrir stórar sem smærri linuúrgerðir,” segir Vignir Óskarsson annar eigini Voot beita ehf. í Reykjavík og baðir við að hönnun hugbúnaðarins hafi tekið rímt á og reynst vel í alla staði við prófanir í nokkrum búnum áður en hann var kynntur á Sjávarútvegssýningunni síðastliðið haust.

Voot beita ehf., sem sérhæfir sig í innflutningi og sölu á beitu, var stofnað í Reykjavík 2003 af Grindýkingnum Vigni Óskarssyni og frænda hans Óskari Þórðarsyni og er nafnið fengið með skammstöfun á nöfnum þeirra beggja.

Starfsemin hefur farið órt vaxandi með hverju árinu en meginmarkmiðið hefur ávalt verið að

þjónusta stórvinnu sem smá úrgerðarfyrirtæki með trausta og persónulega þjónustu í forgrunni. Vignir segir að áðalþjóðar Voot eru Bai Xian Wu Enterprise co., Ltd í Taiwan sem er eitt stærsta sinnar tegundar í þessum heimshluta en í upphafi hafi það verið markmið þeirra félaga að skipta við trausta aðila sem selja hágeðavöru. Að sögn þeirra félaga var akveðið síðastliðið haust að útvika starfsemið og stefnit að opnun afgreiðslustaða hringinn í kringum landið. Rúnar Björgvinsson, gamalreynndur skipstjóri úr Grindavík, var ráðinn til að hafa yfirnimsjón með þessu verkefni og er óhuet að segja að vel hafi tekist til því verið er að opna 15 afgreiðslustaðirnir á næstu dögum á Patreksfirði.

Heildverslun breytti í smásölu og heimasiðu í upplýsingabanka

Rúnar Björgvinsson segir að megin breytingin er sú að nú er fyrirtækið ekki lengur eingöngu í heildsölu heldur sé nú komið meira og meira út í að sinnu smásölu og þá má geta þess að bessir staðir eru misvirkir eftir árstíma og eftir því hvernig veiðin fellur til í kringum landið.

„Heimasiðan beita.is hefur verið í þróun í veturnum en hún er hugsuð þannig að viðskiptavini okkar og allir þeir sem vilja hafa aðgang að sparað óhemju tíma við upplýsingaleit í daglegu starfi.

Síðunni er ætlað að halda utan um lagerstöðu úrgerðarinnar að hvertum tíma, beitureiknirinn sem miðast við þær forsendur sem með hafa fengið af reynslu við veiðarnar, skipin min, þar eru upplýsingar um kvótaþöldu sem færast upp sjálfskrafa auk þess að halda utan um landanir.

Hver útgerð hefur aðgang að sinum upplýsingum með lykilordi og kostarinn við þetta tyrikomulag er að þarna eru fjöldinn allur af upplýsingum á einum stað en ekki út um allt sem kostar ómældan tíma að finna í tölvunni,” segir Rúnar og baðir við að hægilegt er að ótbúa tólfraði fyrir samanburðar báta sem hver og einn velur sér og getur breytt hvener sem er en þannig er hægt að fylgjast með í kringum sig, hver er að fiska hvað og hvor, frá degi til dags.

„A beita.is eru tenglar fyrir veðurupplýsingar á kortum, sjóveðurspá í texta með því að smella

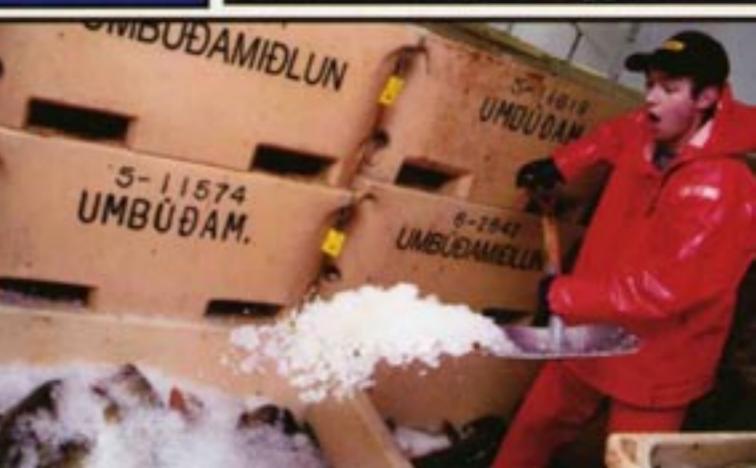
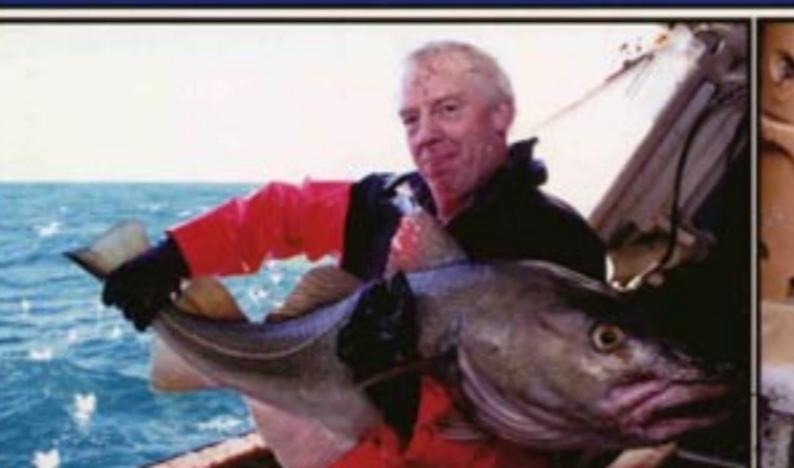
á veður.is eða belgingur.is og fleiri aðgengilegar upplýsingar með því að velja á milli veðurstöðva. Það er tenging við Fiskistofu, skip.is, markaðsverð á fiski frá degi til dags, og frettir frá ýmsum fjölmöldum. Við bjóðum friðan aðgang að þessum upplýsingabanka sem við höfum sett saman fyrir okkar viðskiptavini enda hluti af þjónustunni. Viðskiptavinið okkar hevði að lokum sett saman fyrir óhemju tíma við upplýsingaleit í daglegu starfi. Síðunni er ætlað að halda utan um lagerstöðu úrgerðarinnar að hvertum tíma, beitureiknirinn sem miðast við þær forsendur sem með hafa fengið af reynslu við veiðarnar, skipin min, þar eru upplýsingar um kvótaþöldu sem færast upp sjálfskrafa auk þess að halda utan um landanir.

Hver útgerð hefur aðgang að sinum upplýsingum með lykilordi og kostarinn við þetta tyrikomulag er að þarna eru fjöldinn allur af upplýsingum á einum stað en ekki út um allt sem kostar ómældan tíma að finna í tölvunni,” segir Rúnar og baðir við að hægilegt er að ótbúa tólfraði fyrir samanburðar báta sem hver og einn velur sér og getur breytt hvener sem er en þannig er hægt að fylgjast með í kringum sig, hver er að fiska hvað og hvor, frá degi til dags.

„A beita.is eru tenglar fyrir veðurupplýsingar á kortum, sjóveðurspá í texta með því að smella

www.beita.is

Sjóvinnuslys - skaðabótaréttur sjómanna

Um rétt sjómanna til kaups og skaðabóta vegna sjóvinnuslysa fer eftir ákvæðum kjarasamninga sjómanna og skaðabótalaga nr. 50/1993, með síðari breytingum. Slysatryggingar sjómanna vegna vinnuslysa eru mun betri en allra annarra launþeiga. Kostnaður vegna þessara slysatrygginga sem sjómenn greiða að hluta, er mikill, en reynslan hefur sýnt að þær séu hvírrar krónu virði.

Slysalaun frá útgerð og tryggingafélagi.
Fyrstu tvo mánuði óvinnufiami vegna vinnuslysa á fiskiskipum greiðir útgerðin staðengilslaun, en næstu þrjá mánuði greiðist kauptrygging og í allt að tvo mánuði þar til viðbotar hafi viðkomandi starfað lengur en fjögur ár samfellt hjá sama útgerðarmanni.

Standi óvinnufarnin í nokkra mánuði eða jafnvel lengur getur sjómaðurinn að auki átt rétt á frekari launagreiðslum og þá úr hendi viðkomandi tryggingafélags vegna þessa timabils. Er þá miðað við að sjómaðurinn haldi heim laumum, sem hann sjálfur hefði haft, hefði hann ekki slasast.

Mikilvægi þess að slys séu skráð og tilkynnt.

Mjög mikilvægt er að sjómaður sem slasast sjá til þess að skipstjórmannen skrái slysíð í dagbók skipsins, jafnvel þótt í fyrstu líti ekki út fyrir að um alvarlegt slys hafi verið að ræða. Eru daemi þess að sjómenn hafi glatað skaðabótarétti vegna vanrækslu á skráningu vinnuslyssins. Oft vegna þess að menn hafa viljáð harka af sér og því ekki látio vita af óhappinu.

Þá er einnig mikilvægt að slysíð sé strax tilkynnt til viðkomandi tryggingafélags og Sjúkratrygginga Íslands (Tryggingastofnunar ríkisins). Sé slysíð ekki tilkynnt tryggingafélagini timanlega, glatast skaðabótarétturinn, eins og daemi eru um.

Slysabætur greiðast samkvæmt skaðabótalögum.

I mai 2001 var gerð róttæk breyting á reglum um bótarétti sjómanna vegna vinnuslysa, sem ferði sjómönnum eina mestu kjarabót, sem samið hefur verið um síðustu áratugina. Eftir breytinguna bætast öll vinnuslys a sjómönnum að fullu samkvæmt skaðabótalögum, með hæstu lögleysföru skaðabótum, nema slys megi rekja til ásetnings eða stórfelds gáleysis sjómannsins sjálfss, en þá má laekka baeturnar eða fella þær niður.

Hvernig ganga slysamálum fyrir sig?

Áriðandi er að sjómaður, sem slasast, leiti

strax til síns stéttarfélags eða lögmannna félagsins því að mörgu þarf að huga við meðferð slysamáls. Safna þarf ýmsum gögnum um slysíð, frá Sjúkratryggingum Íslands og viðkomandi tryggingafélagi, sem og frá öðrum síðum eftir því sem við á, svo sem heilsugasluslóð, útgerð, lögreglu o.s.frv. Þá þarf að sjá til þess að slysíð hafi örugglega verið tilkynnt réttum aðilum. Hinn slasaði kann að eiga rétt á greiðslu dagpeninga frá Sjúkratryggingum Íslands eftir að greiðslutíma útgerðar lýkur. Einig lifeyrigréislum frá lifeyrissjóði sinum, sé óvinnufarni lengri en nokkrir mánuðir, en um þer þarf að saekja sérstaklega. Þá á hann að auki rétt á greiðslu örorkubóta frá Sjúkratryggingum Íslands.

Nái sjómaðurinn ekki fullum bata fljótt eftir slysíð er mikilvægt að hann leiti til bæklnunarlæknis eða annars sérfræðilæknis, allt eftir því hverjar afleiðingar slyssins eru.

Að jafnaði ári eftir slys, þegar ekki er frekari báta að vænta, getur lögmaðurinn farið að vinna að undirbuningi botakröfunnar sjálfrar með öflun frekari gagna frá læknunum, skattýfirvöldum, lifeyrissjóðum o.fl. I framhaldinu koma lögmaðurinn f.h. sjómannsins og viðkomandi tryggingarfélag sér saman um matsmenn til að meta afleiðingar likamstjórnins. Þegar niðurstaða liggur fyrir með svokölluðu örorkumati og ef ekki er talin ástæða að óska eftir yfirmati, þá reiknar lögmaðurinn út hámarksbætur í samræmi við ákvæði skaðabótalaganna og sendir síðan kröfugerðina til tryggingarfélagsins, sem yfirfer hana. I kjólfarið eru bætur greiddar út.

Höfundar: Jónas Haraldsson og Jónas Þór Jónasson, lögmenn Sjómanna- og vélstjórafélags Grindavíkur.

Fyrsta stjórn Sjómannastofunnar. Frá vinstri: Kjartan Kristófersson, Árni Valur Þórólfsson, Sverrir Jóhannsson, Vilmundur Ingimarsson, Olafur Þór Þorgeirsson, Olafur Sigurpálsson, Sigurgeir Sigurgeirsson, Hinrik Bergsson, Jón Guðmundsson, Sigurður Gunnarsson og Bjarni Andrésson.

„Grindvikingar ruddu brautina fyrir aðra félaga okkar,” sagði Hinrik Bergsson, vélstjóri/ritstjóri, fyrir tuttugu árum

„Í þjóðsöng okkar landsmanna kemst séra Matthias þannig að orði, að þúsund ár í sögu þjóðar séu ekki nema einn dagur hjá Guði. 10 ár geta því vart talist langur tími í sögu þjóðar eða bæjar, hvað þá einstaks húss. I mannlifinu er hins vegar áratugur eða áratugir býsna drjúgur tími og ýmislegt hefur á daginn drifið þó timinn liði hratt. Eða eru ekki rétt tuttugu ár síðan „Gullaldarliði” hans Þóra á Albert fagnaði löndun á 1600 tonnum í vertíðarlokum,” sagði Hinrik Bergsson í fyrsta Sjómannadagsblaðinu 1989 í grein sem hann ritði og minntist að þá um vorið voru 10 ár liðin frá því að hann og félagar hans í Sjómanna- og vélstjórafélagi Grindavíkur réðust í það brekvirkri að byggja glæsilegt félagsheimili, aðstöðu fyrir félagið og ekki síður fyrir alla þá aðkomusjómann sem að þessum árum gisti flota Grindavíkinga. Húsið var vígt á sjómannadeginum í júní 1979 og hlaut

nafnið Sjómannastofan Vör.

„Eg ætlaði ekki að láta hugann reika tvo áratugi aftur í timann, heldur aðeins einn, og minnast þeirra merku timamóta er Sjómannastofan Vör var formlega opnuð almenningi á sjómannadaginn 1979. Fyrsti áratugurinn í sögu Sjómannastofunnar er liðinn. Hann hefur einkennt af bjartsýni, sigrum og dálithu af edlilegum erfðoleikum. Husið okkar er að komast á fullordnalsdúr og barnasjúkdómar eru að baki.

Það var á almennum fundi í félaginu okkar, þann 7. maí 1977 að samþykkt var að koma upp eigin húsnæði fyrir félagið auk fritima- og hreinlætisáðstöðu fyrir þá fjalmörgu aðkomusjómann sem Grindavík gista. Kosin var sérstök nefnd til að starfa með stjórn félagsins að framgangi þessa máls,” hélt Hinrik áfram og bætti við að það hefði verið síðan í júní sama ár að samþykktar voru teikningar af nýja húsinu og lögð fram kostnaðaráætlun.

„Jónaðarmenn héðan úr þeim voru ráðir til verksins og byrjað að smiðinni, þegar síðumars 1977. Það var óhætt að segja að hugur hafi fylgt málum í þessum efnunum.

Sjómannastofan í Grindavík 30 ára

Sjómannastofan í byggingu. Myndin var tekin 10. október 1977.

Á sjómannadaginn fyrir réttum 10 árum, eða aðeins tveimur árum eftir að ákvæðið var að byggja þessa glæsilegu aðstöðu, var nýja húsið vígt og gefið nafnið Sjómannastofan Vör.

Það er ekki of sagt að að þessum tíma hafi fyrst og fremst reynt að dug og ósérhlifni þáverandi formann félagsins, Kjartan Kristófersson, en það var einkum í hans hlut að fylgia framkvæmdum eftir og stjórn síðan rekstri Sjómannastofunnar fyrstu mánuðina eða fram til áramóta 1980. Þá tók við rekstrinum af stjórn félagsins, Stefán Kristjánsson, veitingamaður í Reykjavík, og leigði aðstöðu til næstu áramóta, en við honum tók Jón Guðmundsson sem enn stýrir rekstrinum af myndarskap. (Skrifað fyrir 20 árum)

Óhætt er að segja að bygging hússins gekk hvorki átaka- né áreynslulaust fyrir sig, hvorki innan félagsins, né vardandi fjármögnun framkvænda, en lítið var um fjármuni á lausu. Til daemis gafst Landsbankinn upp að því að gera út og styðja félagið, sem tók þá upp viðskipti við Sparisjóðinn í Keflavík og hafa þau viðskipti stadið síðan og verið með ágaetum.

EKKI RÉTTIST ENDANLEGA ÚR MEÐ REKSTRARVANDA OG FJÁRMÖGNUN FYRIR EN ALPINGI SAMÞYKKTI AÐ SJÓMANNASTOFUR SKYLDU TEKNAR INN AÐ FJÁLÖG Í GEGNUM FELAGSHEIMILASJÓÐ. I HEIM EFNUM RUDDUM VIÐ GRINDVÍKINGAR BRAUTINA FÝRIR AÐRA FÉLAGA OKKAR SEM FYLGT HAFNA I FÓTSPORIN,” sagði Hinrik og bætti við í lokin:

„Hvernig til hefur tekist með byggingu og rekstur Sjómannastofunnar, verður hver að daema fyrir sig. Það var mikil áraði hjá félagini á sinum tíma að ráðast i byggingu þessarar félagsaðstöðu. En því máli var fylgt eftir með sönnum baráttuanda og í dag á félagið umtalsverðar skuldlausrar eignir. Gott og glæsilegt félagsheimili og smekklega veitingaðstöðu fyrir heimamenn og aðkomusjómann, heimili sem við getum öll verið stolt af.”

Því er við að bæta að undanfarin fimm ár hafa hjónin Þórarinn Sigvaldason, veitingamaður, og Jóhanna Jóhannesdóttir rekið veitingaðstöðuna undir nafninu, Brim veitingahús.

EIGENDUR FARARTÆKJA Á HJÓLUM

- ✓ Átt þú fólksbil, jeppa, sendibil, vörubil, hjól, tjaldvagn, lyftara, fellihýsi, hjólbörur, gröfu, golfbil, dráttarvél, barnavagn, fjórhjól, hjólhýsi, rútu eða eitthvert annað farartæki með vanbúna hjólbarða?
- ✓ Ef svo er þá höfum við mikla reynsluna í meðferð hjólbarða þessara farartækja.
- ✓ Ótrúlegustu dekkjastærðir eru til á lagernum.

Hjólbarðaskiptingar - Hjólbarðasala - Hjólbarðaskiptingar

HJÓLBARÐAVERKSTÆÐI GRINDAVÍKUR

Víkurbraut 17 - Sími 426 8397

Báran verslun

PIZZA ISLANDIA

Hafnargata 6 - 240 Grindavík - Sími: 426 9900

*Sendum sjómönnum,
fiskvinnslufólki og öðrum
Grindvíkingum hamingju- og
heillaóskir á sjómannadaginn*

Brim Veitingahús

Sendum sjómönnum,
fiskvinnslufólki og öðrum
Grindvíkingum hamingju- og
heillaóskir á sjómannadaginn

Veitingahúsið Brim - Hafnargötu 15 - 240 Grindavík - s: 426 - 8570

FURUNO **Brimrún**

Hólmaslöð 4 · Reykjavík · Sími 5 250 250

Óskum sjómönnum, útgerðarmönum og
fjölskyldum þeirra til hamingju með daginn.

**FRYSTI &
KÆLIPJÓNUSTAN**

Vagnhöfða 10 - Sími: 567 3175
GSM: 897 5741 - Fax: 587 1226
frysti@islandia.is

Saltfisksetur Íslands

Grindavík er höfuðból íslenskrar saltfiskvinnslu

Saltfisksetur Íslands var opnað með mikilli viðhöfni haustið 2002 að viðstöðnum fjölda gesta sem voru sammála um að sýningin, sem ber yfirskriftina „Saltfiskur í sögu þjóðar“ væri glæsileg og virkilega vel heppnuð. Þá var einnig gerður góður rómur að húsinu sjálfi en fyrir utan aðalsýningarsalinn er rúmgöd veitingaáðstaða á neðri hað og veglegur listsýningarsalur á efri hað, sem nú þegar hefur dregið til sín fjölda góðra listamanna svo að bóka þarf sýningartíma með ársfyrirvara vegna stóðugt vaxandi vinseksla. Lætur nieri að árlega heimskei Saltfisksetrið á bilinu 12-15 þúsund gestir erlendir jafnt sem innlendir.

„Saltfiskhefðin hér í Grindavík er sterk og sagan merkileg sem fiskvinnslan byggir á og dregur hún marga forvitna ferðalanga hingað í sýninguna, sem er byggð upp sem lítið sjávarútvegsþorp á Íslandi um 1930, sem gesturinn gengur inni söguna og fylgist með hvernig lífið gekk fyrir sig um leid og hanr reikar eftir bryggjunum og fylgist með vinnu fólkssins við saltfiskvinnsluna,“ segir Óskar Sævarsson forstöðumaður.

Saltfisksetursins, og visar á heimasiðuna þar sem segir meðal annars:

„Þegar leið á 18. öldina, og þilskip tóku að

Óskar Sævarsson, forstöðumaður Saltfisksetursins.

leysa árskipin af hólmi, varð saltfiskur aðalutflutningvara Íslendinga. Fram að því höfðu vaðmál og skreid verið undirstaða utanríkisverslunar. Með tilkomu togaranna varð saltfiskverkun í raun að stórið og saltfiskur hefur að síðan skipt verulegum máli fyrir afkomu þjóðarbúsins,“ segir þar en staðreyndir er sú að Grindvikinger hafa lögum verið drjúgir við saltfiskverkun og sölu á saltfiski og því á slik sýning vel heima í þessu ágæta sjávarplássi við suðurströndina.

Óskar segir að aðstaður hafi hagað því þannig að munir, sem áhugasamir safnarar höfðu í geymslu og áttu að vera uppistaða að byggðasafni, brunnu fyrir aldamótin og því var ákvæðið að setja upp sögusýningu sem varð kveikjan að hugmyndinni að Saltfisksetrinu. Setrið kemur því í stað byggðasafns auk þess sem það hefur þróast í að verða miðpunktur margvislegrar menningarstarfsemi heimamanna, aðráttarafl fyrir listir og upplýsingamiðstöð.

Árabáturinn Von vekur mikla athygli

A sýningunni í Saltfisksetrinu er árabáturinn Von sem vekur mikla athygli, einkum erlendra ferðamanna, fyrir hvað hann er litill og á fólk erfitt með að trúa því að Grindvikinger ásamt öðrum landsmönnum hafi sótt út á hið opna haf á svo litum bánum hér fyrir árum. I umsögn um báttinn segir:

„Stefán S. Pétursson, böndi og bátasmíður í Rekavík bak Höfn á Hornströndum, átti þennan bát. Stefán smiðaði nokkra báta líka þessum á meðan hann bjó á Hornströndum á árunum fyrir 1940 en kom því ekki í verk að smiða VONINA vegna aldurs. Hann átti þó allt efnin tilbúið í báttinn úr rekavið.

Stefán fluttist til Ísafjarðar og síðan til Hafnarfjarðar og þá létt hann von sína retast. Hann fekk Guðmund Sigurðsson bátasmíð á Óttarsstöðum fyrir sunnan Hafnarfjörð til að smiða báttinn árið 1970 eftir sinum upprunalegu hugmyndum.

Stefán reri aðeins órfá skipti á bánum en naut hans ekki lengi vegna aldurs síns, þá keypti Guðjón Guðmundsson á Akranesi báttinn ásamt sonum sínum, Jóhannesi og Guðmundi, og fjölskyldum þeirra, en Olof Guðmundsdóttir, kona Guðmundar Guðjónssonar, er fösturdóttir Stefáns. Báturinn var í nokkur ár í umsjá

Reykjavíkurhafnar og var gjarnan hafður til sýnis á Miðbakka í göðu veðri á sumrin, börnum og öðrum borgarbúum til ánaegju. Fjölskyldan hefur nú góðfuslega fallist að lána báttinn VON á sýningu Saltfiskseturs Íslands í Grindavík. Bátasmíðaverkfieri Stefáns S. Péturssonar,

frá Rekavík bak Höfn, eru varðveitt i Sjóminjasafni Íslands í Hafnarfjörð og eru þar til sýnis. Þetta er snotturt tveggja manna far með fokku og sprytsegli og lag bátsins er samblanda af Breiðarfjarðarlagi og Hornstrandralagi.

Jónsmessugöngu og þriggja daga gönguhátiðar um Verslunarmannahelgina,“ segir Óskar og baðir við að innan dagskráinnar rúmast Sjóarinn skíti, réttardagurinn í Þórkötlustadarrétt, þrettándagleðin og ásamt hefðbundnum viðburðum að vegum bæjarins auk þess að ferðamálaðilum bæjarins er gefinn kostur að koma sinum viðburðum á framfari eins og kostur er.

„Dagskrá Listsýningarsals Saltfisksetursins sem Hrönn Kristjánsdóttir hefur haft veg og vanda að byggja upp og annast er vel til undu i Viðburðadagskránni.

Listsýningarsalurinn var settur á laggirnar strax á fyrsta starfsárinu og má segja að hann hafi náð miklum vinseldum fra upphafi og undir öruggri handleiðslu Hrannar mótaðist starfsemi þannig að nái sýna að meðaltali 13 listamenn ári innlendir jafnt sem erlendir auk þess sem heimamenn eru æ meira að gera sig gildandi með sýningar. Má geta þess til að undirstrika vinseldimar

sem salurinn hefur öðlast að þá er hann bókaður rúmt ár fram í timann en lögð er áhersla á að blanda syningunum milli ljstforma og hefur það tekist ótrúlega vel. A síðasta ári gerðist sá áægjulegi viðburður að sett var upp leiksýningin, Oddur V. Gislason „21 manns saknað“ en það var nýstofnað atvinnuleikhús í Grindavík, Gralhöpurinn, sem átti veg og vanda að því og tókst uppsetningin mjög vel austark þess sem fleiri verk eru í farvatnini,“ segir Óskar og

heldur áfram.
„Fyrir þemur árum hófst sérstakt verkefni á vegum Saltfisksetursins sem upphaflega gekk út á að kortleggja gömlu hverfin þrjú sem mynduðu Grindavík í upphafi og var byrjað á Járngerðarstaðarhverfi eða gamla bænum eins og það hefur oft verið kallað. Hvert kort er sögu- og minjatengt, hlaðið örnefnum allt frá landnámsröðum til hinna ýmsu kennileita og gamalla minja ásamt húsum og bæjum allt fram á þennan dag. Upphaglega áttu kortin að verða þrjú en þær sem þessi vinna vakti mikla athygli og sögugöngumar sem tengdust opnum kortarnar urðu feikna vinsælar þá var hugsað út fyrir þann þróunga ramma sem í fyrstu var markaður við kortagerðina. Í ljós kom að sögulegt svæði reyndist miklu staerra svo kortin eru orðin sex en verða sjó þegar hringnum verður lokad sem opnадist upp við endurskoðun verkefnisins eftir fyrstu kortin. Þá baettist við venjulega örmafnskrá vettvanaur Tyrkiaránsins 1627 og

verðvægum fyrkjárainsins 162. og
Grindavíkurstríðsins á sextándu öld auk
bess sem Junkarartímabilinu og
miðaldaverslun í Staðarhverfinu hefur verið
komið fyrir á þeim kortum sem við á,“ segir
Oskar og baðir við að verkefnið hefur heldur
betur vafsið upp á sig og nú er nyjasta
hugmyndin sú að gefa út í lokin
heildaritgáfu allra kortanna í venjulegu broti
ferðamannakorts sem stinga má í vasa og
taka með sér þegar fólk vill fræðast um
svæðin enda verða allar upplýsingar
tiundaðar enn frekar en á grunnkortunum.
„Heildarkortið er hugsað hannig að
Grindavíkingar sem og allir ferðamenn sem
hingað koma geti gengið um sögusvæði
Grindavíkur og tileinkað sér fræðsluna sem
lesa má út úr upplýsingunum sem fram
koma á kortunum og í hlíðartexta.
Verkefnið er nú orðið að samstarfsverkefni
Saltfisksetursins og Grunnskóla Grindavíkur
sem kennsluefní i samfélagsfræði í
fræntidinni osi er óhögt að fulltrúna að ekki

tradisionell og er enkelt å lage med få ekker. **Vin og smak**

sveitarfélag á landinu getur stáð að viðlika verkefni þar sem skráning heimilda hefur verið unnnin og uppsærð með þessum haetti," sagði Óskar að lokum.

Á síðari árum hafa stóraukist pakka tengslum við Saltfisksetur Íslands þegesturinn fier saltfiskbollur og rauðvin/hvitvin. Það er sýningin sko i fengsbaldánum fimm flokki í aðrin afþróun

**„Ásókn listamanna í sýningarsalinn vaxandi,
...segir Hrönn Kristjánsdóttir umsjónarmaður Listasals Saltfisksetursins**

„Listasalur Saltfiskseturs Íslands í Grindavík hefur verið starfræktur nánast frá opnum safnsins en strax var mörkuð stefna og salurinn markaðssettur með þá hugmynd að opna nýja sýningu á fjögurra vikna fresti.“ segir Hrönn Kristjánsdóttir umsjónarmaður Listasals Saltfiskseturs Íslands og batti við að

vel hefur gengið að fá listamenn til að sýna
í salnum og þörfin fyrir fullbúinn sal í
nágrenni Reykjavíkur er mikill, kostur sem
listamönnum finnst spennandi. „Nú er svo
komið að skráning listamanna í Listasalinum
er ár fram í tímann. Það er nauðsynlegt að
hafa svona langan fyrirvara því
undirbúnungur fyrir hverja sýningu er mjög
mikill ef vel á að takast.

niðum ei ver að takast. Vel er búið að salnum sem er 250 fermetrar. Keypir voru kastarar á sinum tíma sem breytti alveg sýningaraðstöðunni og gerði það að verkum að auðvelt er að leika sér með birtuna. Arið 2004 áttum við ennþá nokkuð í land að salurinn gæti talist fullbúinn og má i því sambandi nefna að enn vantað brautir meðfram lofti. En þá kom bjargvættun til sögunnar eins og stundum áður, því árið 2005 gaf Tryggvi Palli í Galleri Fold brautin í allan Listasalinn og gott betur, kann ég honum bestu þakkir fyrir," segir Hrönn og brosir.

Hrönn bendir á að síðan árið 2006 hefur

Hrönn Kristjánsdóttir

en á opnunardagana komu 2340 gestir sem gera að medaltali 195 gesti á hvern opnunardag.

„Frá upphafi í maí 2003 hafa 84 listarmenn synt á 58 sýningum, enda nokkur dæmi um samsýningar listamanna og má meðal annars nefna að aríð 2007 komu átta belgiskir listamenn á vegum Friðu Rögnvaldsdóttur, og sýndu ásamt henni við góðar undirtektir. Nú síðast var samsýning Grindvísksra listamanna í Listasalnum á menningarvikuinni okkar Grindvíkinga,” segir Hrönn og bætir við að þessi menningarvika hafi verið mikil og gott framtak sem hún trúir að eigi bara eftir að efflast í framtíðinni.

„Lístasafnuninn hefur í gegnum noma verið með opid Galleri eitt tímabil á hverju ári og í ár verður Galleri Máni með mikla sýningu og trúi ég að það komi margt á óvart frá þeirri listakonu, sem heitir Hólmfríður Margrét, en með henni sýnir Ragnheiður Arngrimsdóttir flugmaður og ljósmyndari. Spennandi konur þar á ferð.“ segir Hrönn að lokum og bætir við að ef þjóð lesendur góðir eruð með hugmyndir megið þjóð endilega hafsið samband við hana í Saltfisksetur Íslands eða á netfangið hrönn@saltfisksetrið.is.

Belgarnir ásamt Friðri Rögnvaldsdóttur

Gestir skráða ljósmyndir Sólmýrar Þálsdóttur

Steinþóra glerlistakon

Helga Kristjánsdóttir listakona úr Grindavík.

Líkanið af höfninni var engan sinn líkan í heftum

Saga hafnargerðar í Grindavík 4. hluti

„Í tengslum við Vestmannaeyjagosið árið 1973 komu fram hugmyndir um að bæta hafnaraðstöðu verulega í Grindavíkurhöfn. Byggður var fyrsti áfangi Eyjagarðs, höfnin dýpkuð, innri hluti ósrennunnar var sprengdur og dýpkaður með minnsta dýpi 4,3 metrum. Í framhaldi af því voru lögð drög að úrbótum á ytri hluta innsiglingarinnar. Dýptarmælingar og botnrannsóknir fóru fram í innsiglingunni. Jafnframt var gert líkan í Kaupmannahöfn af höfninni og innsiglingunni á árunum 1973 og 1974. Við tilraunirnar á þessu líkan var aðaláherslan lögð á að bæta aðstæður á Djúpsundinu með því að draga úr grunnbrotum við Sundboðann.

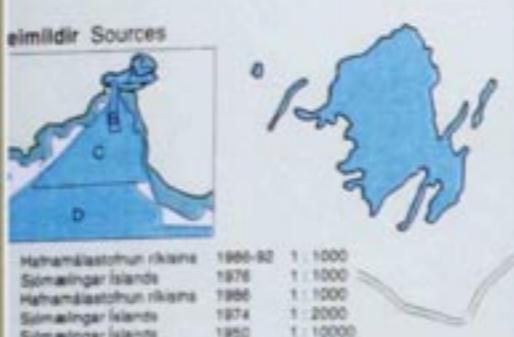
Tvær hugmyndir voru helst ræddar á þessum tímum en ekki þrófðar í líkaninu, en það var að dýpka renn i Djúpsundinu og eða dýpka renn i gegnum Sundboðann. Þessar hugmyndir voru utan við þann kostnaðarrámmi sem unnið var eftir. Á grundvelli likantilraunanna var lagt til að

byggja nedansjávargarð vestan Djúpsundsins. Samningar við verktaka lágu fyrir þegar hett var við verkið. Á árinu 1980 hreinsaði grófuprammi upp laust efni úr rennunni, eftirstöðvar frá síðstu dýpkun,“ segir í inngangi skyrslu Siglingastofnumar Islands sem hofundarnir Gisli Viggósson,

Á leið út í innsiglinguna eftir löndun.

CRINDAVÍK

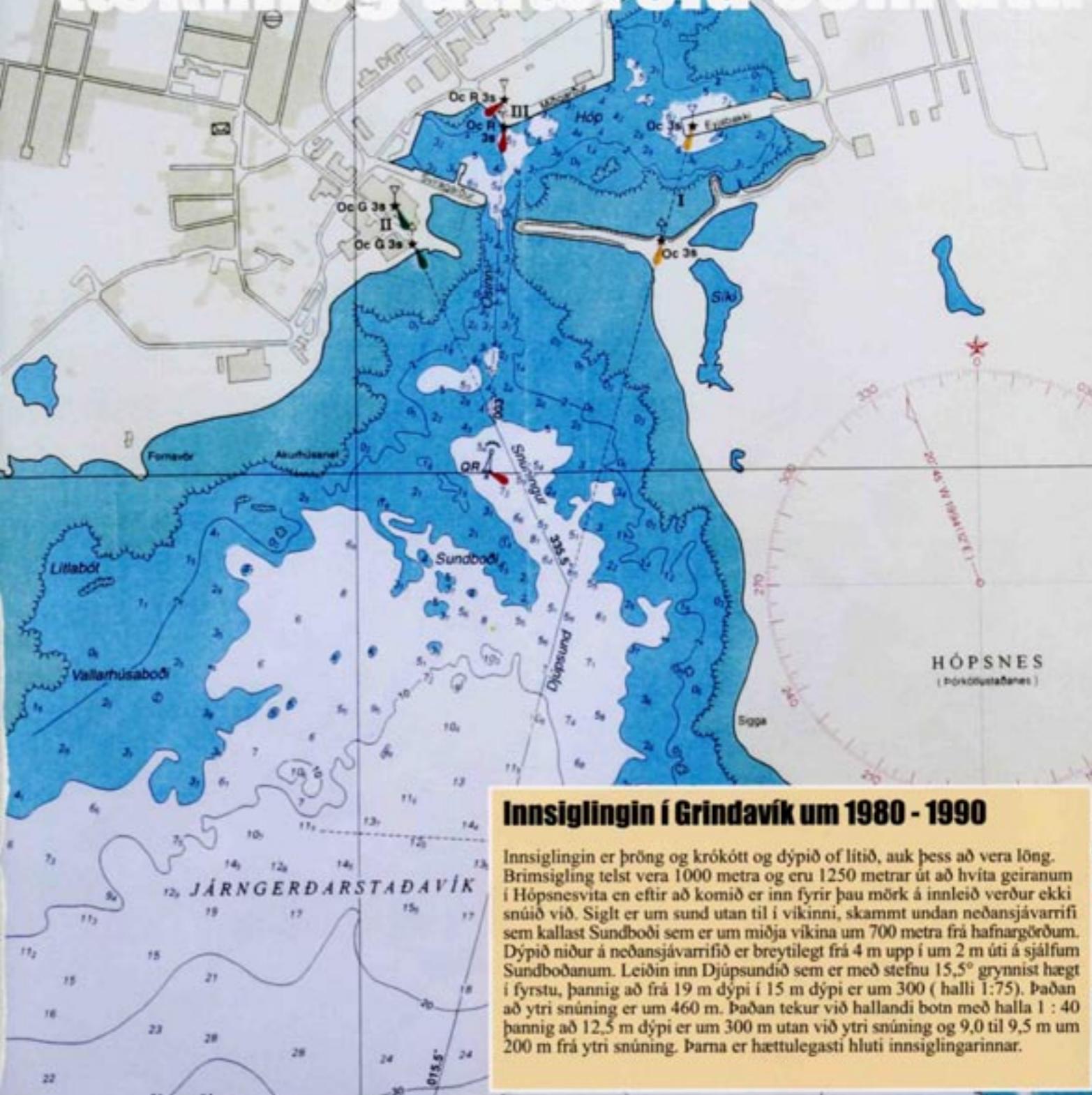

Kristinn Benediktsson tök saman

Sigurður Sigurðsson, Baldur Bjartmarsson og Ingunn Jónsdóttir sendu frá sér 1997 um rannsóknir og tillögur til úrbóta á innsiglingu Grindavíkurhafnar, eftir að hafa unnið í eitt ár við straumikan af höfninni í hósnæði stofnunarinnar í Kópavogi. Staðreyndin var sú, að í lok niunda áratugar síðstuðu aldar flokkaðist höfnin í Grindavík sem stórr fiskihöfn samkvæmt staðakröfum Siglingastofnumar, og vegna vaxandi umræða um úrbetur á innsiglingunni í

þyjun tíunda áratugar aldarinnar voru rannsóknir og likantilraunir settar inn á tillögum til þingsályktunar um hafnaáætlun 1993-1996 fyrir Grindavíkurhöfn. Gert var ráð fyrir að hefja óldumelingu á áætlunartímabilum og likantilraunir á árinu 1995, þannig að vinna við 1. áfanga á dýpkun innsiglingarinnar yrði framkvæmd á árunum 1995-1996. Annað sem flýtti verulega fyrir því að setja þetta vinnuferti í gang, voru tvö farviðri sem gengu yfir

tæknileg útförsla sem étti

Innsiglingin í Grindavík um 1980 - 1990

Innsiglingin er þróng og krókótt og dýpið of lítið, auk þess að vera löng. Brimsigling telst vera 1000 metra og eru 1250 metrar út að hvita geiranum í Höpsnesvita en eftir að komið er inn fyrir þau mörk á innleið verður ekki snúið við. Síght er um sund utan til í vikinni, skammt undan nedansjávarrifni sem kallast Sundboði sem er um miðja vikina um 700 metra frá hafnargörðum. Dýpið niður á nedansjávarrifni er breytilegt frá 4 m upp í um 2 m úti á sjálfbum Sundboðanum. Leiðin inn Djúpsundið sem er með stefnu 15,5° grynnist hægt í fyrstu, þannig að frá 19 m dýpi í 15 m dýpi er um 300 (halli 1:75). Þaðan að ytri snúning er um 460 m. Þaðan tekur við hallandi botn með halla 1 : 40 þannig að 12,5 m dýpi er um 300 m utan við ytri snúning og 9,0 til 9,5 m um 200 m frá ytri snúning. Þarna er hættulegasti hluti innsiglingarinnar.

Líkan sett upp 1974 í Danmörku. Likanið af höfninni sem sagt var frá í innganginum var sett upp í straumstöð Schultz & Sørensen í Hostrup í Kaupmannahöfn í samvinnu við Danish Hydraulic Institute, Hafnálfastofnunar Ríkisins (IHA) Almennum verkfæðistofnunarinnar hf., Verkfæðistofnunar Fjarhitun hf og Verkfæðibjörnus Dr. G. Sigurðsson SF. Gisli Viggósson, hafnarverkfæðingur, var

lánaður út til að sjá um að allir staðhættir Grindavíkur kemju fram í líkáninu og eins komu í tvigang á meðan tilraunir stóðu yfir, þeir Einar Sigurðsson, formaður hafnarnefndar og Ingólfur Karlsson, fyrverandi formaður, báðir þau reyndir skipstjórar frá Grindavík og gáfu góð ráð. Þá komu einnig í heimsókn 9.-10. maí 1974 tólf manna höpur frá Grindavík, bæjarfulltrúar, nefndarmenn og skipstjórar og fylgdust með tilraunum.

Að sögn Gísla Viggóssonar voru helstu niðurstöður úr tilraunum 1974 þær, að við snúninginn fækkuðu grunnbrotum um 90% á flöði og um 75% á fjöru. Lækkun kenniöldu mældist um 40% á flöði við ytri snúning og um 25-35% á fjöru. Helstu brjótaði öldur lækkuðu um 25-40% á flöði og um 10-25% á fjöru.

„Pessar tilraunir sýndu að nedansjávargardarnir tveir virkuðu eins og trekki sem dregur ólduna til beggja handa og þar með laekkar hann ólduna eftir leiðarlínunni í miðri rennunni. Við númerandi aðstæður brotna óldurnar við það að steypast fram fyrir sig, veltibrim, sem er langhættulegast en með tilkomu nedansjávargardanna þá springa óldurnar í toppinn sem er mun hættuminna.

Helstu niðurstöður þrófanna voru, að á meðalstörstrauðsflöði eru númerandi aðstæður talðar öruggar í kenniöldu sem er allt að 5.0 metra há a Djúpsundinu (leiðarmerkjum). Svarar sú alda til 5.6m kenniöldu á rúmsjó. Með tilkomu nedansjávargardsins hækka þessar kenniöldur í 5.5m og 6.1m. Við mjög varasamar aðstæður eru tilsvarendi ólduhæðir 5.5m og 6.1m fyrir númerandi aðstæður en með tilkomu gardsins verða þær 6.0m og 6.7m.

A meðalstörstrauðsfjöru eru aðstæður talðar öruggar við númerandi aðstæður 2.5m hári óldu í leiðarmerkjunum og sem svara til 2.8m kenniöldu á rúmsjó. Með tilkomu gardsins þá hækka þessar ólduhæðir í 3.2m og 3.6m. Við mjög varasamar aðstæður hækka þessar ólduhæðir í 4.0m og 4.4m,” sagði Gisli og batti við að leitað hefur verið eftir að meta fjöldu klukkutíma á ári sem innsiglingin er í mörkum þess að teljast örugg við númerandi aðstæður og eru þær talðar vera um 135 klst. á ári að jafnaði. Innsiglingin er talin mjög varasöm um 70 klst. á ári og liklega lokað bánum um 15 klst. á ári að jafnaði.

Með tilkomu nedansjávargards vestan við leiðarmerkjunum sunnan við Sundboðann má reikna með að fjöldi klst. fækki um helming þegar innsiglingin er talin á mörkum þess að vera örugg, mjög varasöm eða lokað.

Gluugað i fundargerðir hafnarnefndar A 182. fundi hafnarnefndar Grindavíkur, 24. janúar 1989, var helsta umræðuefnin strandi Mariane Danielsen sem þá hafði

nýlega strandað í innsiglingunni eftir að hafa verið á útleið og sniðið við utarlega í innsiglingum.

I fundargerðinni kom fram að frekari atvik yrðu skyrd í sjóþrófum á næstum. Það sem fór hins vegar fyrir

Austurbakki yrði formlega tekinn í notkun laugardaginn 25. mars nk. og var formanni nefndarinnar falið að annast allan undirbúnung og senda út boð til gesta um

Straumlíkan í aðalstöðvum Vita- og hafnamálaskrifstofunnar í Kopavogi.

Hraunið í innsiglingunni rann ofansjávar

„J Grindavíkurhöfn eru jardlöög, sem hafa myndast á síðustu árbúsum. Hraunlög, sem mynda bergrunn í höfnum, eru frá upphafi nútíma og hafa runnið við talsvert laegri sjávarstöðu en nú er. Hraunkarginn undir hraunum gati gefið þáverandi sjávarstöðu til kynna, en þó er ekki vist að hann hafi myndast í saltvatni. Ofan á þessum hraunlögum hefur myndast jarðvegar með ferskvatnsþrópungum. A síðari hluta nútíma hefur sjór gengið yfir þetta svæði og fært jarðveginn í kaf, og þá hafa yngri hraunin runnið og myndað umgiðr óum höfnum. Lónarif eða grundi hefur lokad Höpinu og myndað sklyrði fyrir upphleðslu finkornaðs lönssets. Einhvern veginn á þessa leið er jarðsaga Grindavíkurfarnar síðustu triðusund árin,” segir í skýrslu til Hafnamálafunnar 1974 þar sem Jón Eirksson og Björn Jóhann Björnsson greindu frá jarðfræði Grindavík og Grindavíkurfarnar þar sem talðar eru miklar likur að að hraunin í Grindavíkurhöfn hefur runnið þar undir beru lofti, p.e. ofansjávar. Þá töldu þeir likur að, að dýngjuhraunin á svæðinu, hefur runnið við 10 til 15 metrum laegri sjávarstöðu en nú er og þegar Sundhjúkahraunið rann hafi sjávarstaða verið eittil (2 metrum eða svo) laegri en nú. Eins og kunnugt er, hefur það veruleg áhrif á gerð hraunsins eða það kemst í snertingu við vatn áður en það storknar. Ef það gerist, verður hraunið gjall- eða kargakennt.

I skýrslu sem Orkustofnun samdi um jarðfræði Grindavík: Geological Investigation in Grindavík SW-Iceland, í mars 1974 telja höfundarnir að hraun hafi runnið út í innsiglinguna að vestan þegar sjávarstaða var um 5 metrum neðar fyrir 2400 árum og myndað Sundboðann. Tilgangurinn með þessum rannsóknar var að kanna hvort hegt vieri að grafa ytri hluta Osrennunar og reyndist svo vera.

Innsiglingin til Grindavíkur er um sund utan til í vikinni, skammt undan nedansjávarrið sem

Myndun Járngerðastaðarvíkur

kallast Sundboði sem er um miðja vikina um 700 m frá góðum hafnargörðunum. Dýpið niður á nedansjávarrið er breytilegt frá 4m upp í um 2m úti á sjálftum Sundboðanum. Leidin inn Djúpsundið sem er með stefnu 15,5° grynnist hegt í fyrstu, þannig að frá 19m dýpi í 15m er um 300 metrar (halli 1:75). Þaðan að ytri snúning er um 460 metrar. Þaðan tekur við hallandi botn með halla 1:40 þannig að 12,5m dýpi er um 300m utan við ytri snúningi og 9,0 til 9,5m um 200m frá ytri snúningi. Hættulegasti hluti innsiglingarinnar í Djúpsundinu er ytri snúningurinn og 200m kafla næst ytri snúning

að vera viðstadda vigsluna.

Tvisvar stórtjón i höfnum með stuttu millibili

Mikið tjón varð í Grindavíkurhöfn um kvöldnatarleitið 30. október um haustið er hluti Svífarðs, elsti hluti hafnarbryggjunnar, brotnaði og er talinn

en snúningspunkturinn er aðeins um 100m austan við Sundboðann. Dýpið við ytri snúninginn er um 6,8m og dýpið í innstu 100m í Djúpsundinu er milli 6,4 og 7,0m. Þar næst tekur við snúningurinn sem er 350 metra langur og er með stefnu 335,5° þannig að beyggi þarf um 40° til vesturs. Minnsta dýpi í Snúningnum er um 5,4m en dýpið er að jafnadi milli 6 til 7m. Að lokum er það Osinn um 400 metra langur með stefnu 3° þannig að stefnbreytingin er 27,5°. Breidd ósrennunar er um 30m með minnsta dýpi um 4,3m en dýpið í rennunni er milli 4,5 til 5,5m.

Sigling fiskiskipa um innsiglinguna
Sigling til Grindavíkurfarnar er háð sjólagi, sjávarföllum og veðurhæð, sterð skipa og vélaraflis ásamt því hvort skipið er yfirbyggt eða ekki. Innsiglingin er þróng og krökott og dýpið of lítið, auk þess að vera löng. Brimsigling telst vera 1000 metrar og eru 1250 metrar til að hvita geiranum í Höpsnesvitu en eftir að komið er inn fyrir þau mörk á innleid verður ekki smið við.

I Djúpsundinu kemur suð-vestanaldan inn í stefnu innsiglingarlinu og getur brotnað í sundinu hvar sem er háð ólduhæð. A siglingum í Djúpsundið nota skipstjórmarmenn líta ferð, rétt naeganlega til að halda stýringu. Þetta er gert til þess að koma í veg fyrir að skipið fari langt út úr innsiglingarlinu ef ólag kemur á það og snýr því, en stutt er í grynnigar á báða vegu og erftið að rétt að þungi skip við þessar aðstæður.

Erlíðasti hluti leiðarinnar er beygjanir um Djúpsundið inn í Snúninginn, svonefnudur ytri snúningunum. Þegar skip eru komin inn í Snúninginn er þeim ekki haett við óföllum þangað til þau koma í innri snúning þ.e. beygjuna inni Osinn. A þeim stað geta brot tekið sig upp. A síðasta hluti leiðarinnar inn Osinn er oft mikil ókyrr og straumköst þannig að nota verður mikil vélarafl til að halda stýringu.

Utsigling er mun auðveldari en þa er beðið í Osnum eða í Snúningi eftir að ólög gangi yfir ónýtur. Bryggjan var smiðuð 1947 og var mest notuð sem löndunarbryggja. Mjög hásjávað var í höfnum á störstrauðsflöði og mikil brim úti fyrir sem orsakaði miklar fyllur sem komu inn í höfnum. Bryggjan, sem er trébryggja, holdi ekki álagið og léti undan, lyftist upp og barst út á höfnum með útsoginu.

Bjarni Þórárinsson, hafnarvörður, sagði í samtími við Morgunblaðið að þetta óhapp kaemi á versta tíma þar sem síldarvertið var rétt að byrja og margir aðkomubátar væru í Grindavík. Hann taldi bryggjuna ónýta og sagði að bráðabirgðaviðgerð kaemi vart til greina og að um stórtjón væri að neða.

Til hafnarnefndar Grindavíkur

Á fundi Vörubilastöðvar Grindavíkur þann 2. maí 1991 var samþykkt að fara þess á leit við hafnarnefnd af V.B.G. fengi keypt númerandi vigtarhús þegar hafnarvítin verður flutt á nýjan stað. Þar sem heyrst hefur að Grindin hafi hug á þessari líð sýmist okkur að við þyrftum ekki að allri líðinni að halda og gæti Grindin til dæmis fengið líð í flútti við vesturenda vigtarinnar út að Hafnargötu en V.B.G. hefði þá það sem eftir er. Ef þessi aðstæða fengist, yrði hin notað eingöngu fyrir afgreiðslu og staði fyrir bílana en alls ekki sem geymslustaður fyrir neinskonar fylgihluti með bílum, hvorki vagna eða annan búnað. Fieri svo að hafnarnefnd hefði hug á því að eiga áfram vigtina og geta gripið til hennar sem

varavigtar, teljum við það okkur að meinalausu þó hún væri áfram til staðar í húsinu.

Við sendum ykkur þetta blað og óskum eftir svari. Ef þið gaetú afgreitt það, með góðu hugarsari.

Þetta er varla erfð fórn, eða þungir póstar. Þeir sem eru í okkar stjórn, Kristinn, Elli, Óskar.

Virðingarfyllst f.h. V.B.G. Stjórnin.

suður af landinu. Þegar koenir er af hafi þá er sight i hvita geiranum á Höpsnesvitu þar til komið er í leiðarlínu í Djúpsundinu. Sight er eftir leiðarlínunni í gegnum rauða geiranum á Höpsnesvitu. Ef leiðarlína sést ekki þegar Höpsnesviti er örðinn hvitir aftur telst höfn lokað vegna of litlis skyggnis.

Staðalkröfur og flokkun Grindavíkurfarnar í fréttabréfi Vita- og hafnamála frá maí 1995 og febrúar 1996 eru gerð grein fyrir staðalkröfum fyrir fiskihafnir og hafnaþarfagreining ásamt flokkun hafna. Almennt gildir um fiskihafnir að i þeim þarf að vera örugg viðlega og aðstæða til londunars. Fiskihafnir verða að geta boðið upp á ymsa þjónustu, svo sem vatn, rafmagn, olli, mótíðu á sorpi og ymsa viðgerðajónustu.

Hlutverk fiskihafnar er þrijett:

- Að veita fiskiskipum sem besta aðkomu og örugg viðlegurymi.
- Að aðstæða fyrir londunarsíks sér fullnægjandi og möguleikar að flytja hann á markað eða vinnslu.
- Að haegt sé að fá þjónustu.

Grindavík flokkast sem stórhafn, en það er höfn með mikil umsvif, sem býður flesta þá þjónustu og samgöngur, sem skip og áhöfn þurfa að halda. Aðstæða er fyrir stærstu strandflutningaskip og fiskiskip. Auðvelt er að koma auðvönum á markað.

Innsiglingin og höfnin verða einnig að uppfylla staðalkröfur fyrir stórar fiskihafnir, þ.e. bœði tekníkröfur og notendakröfur. Tekníkröfur lúta að skipulagi hafna og hafnasvæða og taka til eftirfarandi þátt: Innsiglingar, sæflatar hafnar, snúningsþvermáls, dýpis í innsiglingu og innar hafna, kyrri við kanta og landrymis við bryggjur. Fjögur fyrst töldu atriðin eru fyrst og fremst háð sterð hönnunarskips. Hönnunarskip eru lengst skip og með mestu djúpristu sem vantanlega munu sigla reglulega um viðkomandi höfn.

Pannig er ekki tekið mið af stærstu skipum sem hugsanlega koma til hafna. Vegna nálaegdar við aðrar hafnir og góðra vegasamgangna er tekið mið af meðalstórum flutningaskipum.

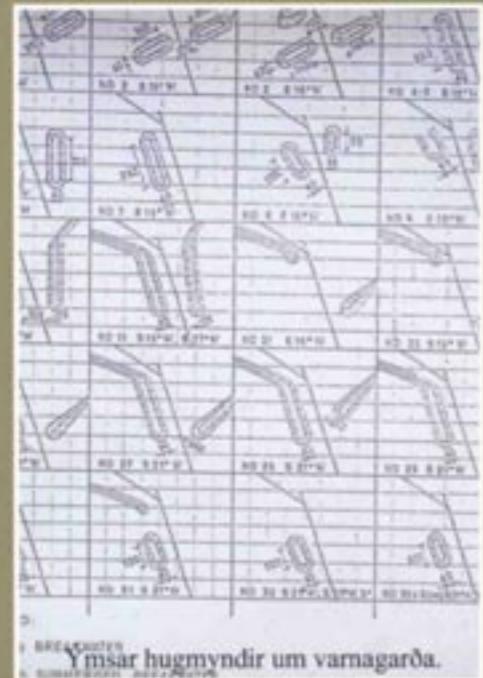
Fárvíði nistar Kviabryggju og stórkemmir aðrar

Talið var að sjávarhæð í Grindavík í óveðri sem gekk fyrir landið aðfaranótt 9. janúar, hafi farið í 23 metra hað þegir verst létt og tjón sem varð í baenum talið nema tugum milljóna króna. Kviabryggja cyðilagðist gjörsamlega og miklar skemmdir urðu á

Eyjabakka en þar hafði verið unnið að miklum endurbótum að undanförmu. A Svírabryggju kubbuðust stálrór í sundur frá bræðslunni sem notað voru við loðnulöndun, auk þess sem rof kom í brimvinnsluhús Höpsness og Dórbjörns. Ljóst er að tjónið er metið á tugum milljóna króna og kemur ofan í skemmdirnar sem urðu um haustið.

Steingrímur Hermannsson, forsetisráðherra, heimsótti Grindavík daginn eftir ásamt Karlí Steinari Guðnaysi og Rannveigu Guðmundsdóttur, þingmönnum. Reykjaneskjördæmis, til að kynna sér skemmdirnar. Var haft eftir Karlí Steinari í Morgunblaðinu að ekki byldi neina bið að bieta sjóvarnargardana en forsetisráðherra benti að biða þyrfti eftir mati.

Viðlagatryggingar sem hætir tjón sem verða innan hafna við nástaður sem þessar. Í ljós kom að tjónið reyndist í byggð, Grindavík, Stokkseyri og Eyrarbakka nema um 115 milljónum króna en ef viðbættust sjóvarnargardar utan byggðar var upphæðin komin í 200 milljónir króna.

Olafsson, Jón Gröndal og Guðmundur Kristjánsson komu til fundarinars auk þeirra Kristjáns Helgasonar, Jóhannesar Sverrissonar og Jóns Levi Hilmarssonar frá Hafnarmálastofnun sem greindu frá kostnaðarþáttum fyrir hugaðra framkvæmda. Því var beint til þeirra felaga að Hafnarmálastofnun geri athugun á kostnaði við dýpkun innan hafnarinnar í ljósi þeirra tilboða sem voru var á vegna dýpkunar í Sandgerðishöfn.

Ræddar voru forgangsframkvæmdir við höfnina og sýndist mönnum vænlegast að halda áfram með Eyjabakka og leggja áherslu á dýpkun.

Akveðið að haga framkvæmdarð þannig:

1. Ljúka við lið 1.1 i kostnaðarætun, 70 metra harðviðarbryggju á suðurhlíð.
2. Sviragardur lagaður
3. Stálþil við norðurhlíð Eyjabakka ásamt dýpkun.

Þá þarf að leggja áherslu á að brimvinnsluhús verði endurbýggðir eftir það tjón sem hefur urðu fyrir síðastliðinum vetur. Hafnarnefnd leggur áherslu á

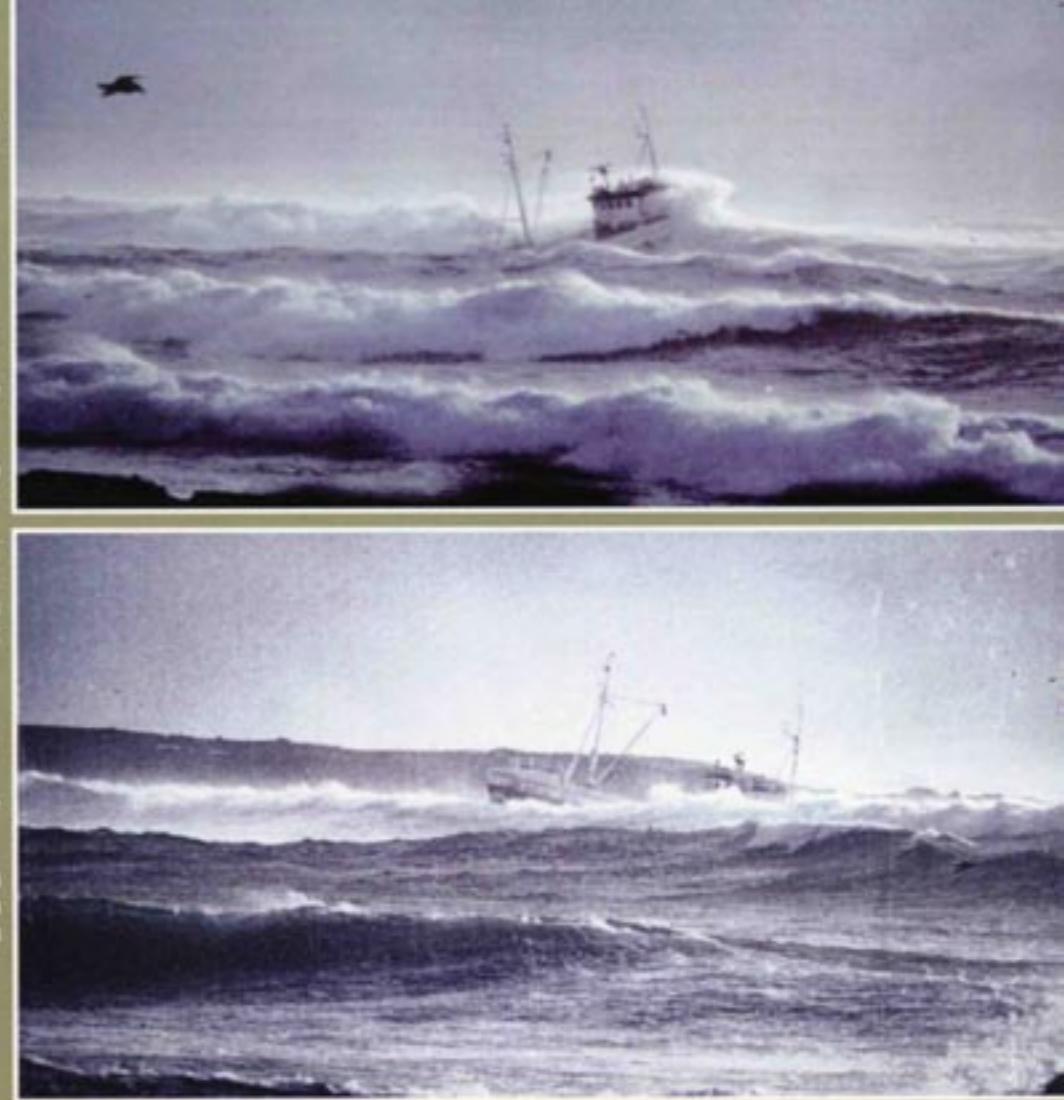
Hafnarnefnd fellst á þá tillögum. Hafnarmálastofnunar að viðgerð að brimvinnsluhús og endurbót, og gerð nýrra sjóvarnagarða verði boðin út og hafist verði handa sem allra fyrst.

Útbóðsgögn og verklýsing liggur fyrir. A næsta fundi sem haldinn var í nefndinni 2. ágúst scina um sumarið kemur fram undir liðnum hafnargardar og sjóvörn, að Gustaf Jónsson frá Hafnarmálastofnun hafi komið til fundarinars og gerði grein fyrir útbóðsgönum og verkdýsingum fyrir viðgerð að hafnargardí og nýjum og endurbættum sjóvarnargörðum.

Verklök miðast við 30. september 1990 hvað varðar hafnargardinn og á verkinu öllu eigi síðar en 15. október.

Undir næsta lið um stöðu framkvæmda gerði Ivar Þórhallsson grein fyrir framkvæmdum. Yfirstandandi framkvæmdum við Eyjabakka mun ljúka í september næstkomundi. Vonast er til að gerð pverbryggju við Sviragard ljúki fyrir næstu vertið.

Það er skemmtið frá því að segja að um haustið, nánar til tekið 16. nóvember, helt hafnarnefnd sinn 200. fund og ákváð formaður hafnarnefndar, Jóhannes Karlsson, að bjóða til veislus í tilefni af þeim timamótum auk þess sem 1. afanga í endursmiði Eyjabakka var lokið. Baði hunn til háfðasamkomu í Festi í tilefni af þessum merku timamótum. Var vel mett af gestum í kvöldverðim sem boðið var í.

Vörðufellið GK kemur inn í braelu. Skipstjórimm Sverrir Vilbergsson vann við rannsóknirnar.

Framkvæmdahugur í hafnarnefnd

Hafnarnefnd kom saman á 193. fundi sinum 26. mars og var aðalumræðuefn fundarinars framkvæmdir við höfnina. Á fundinum mettu Guðmundur Guðmundsson, formaður, Ivar Þórhallsson, Asgeir Magnusson, Gunnar Vilbergsson, Steinþór Þorvaldsson, Bjarni Þórarinsson, hafnarstjóri, og Jóni Gunnar Stefánsson, bæjarstjóri.

Hafnarnefnd var sammála um að eftirfarandi verkefni hefðu forgang:

a. Suðurkantur Eyjabakka verði allur berandi og byggður upp úr harðviði. Verði aukningin við þá 69 metra, sem þegar er byrjað að byggja, 85 metrar. Heildarlengd suðurhlíðarinnar er þá samtals 166 metrar með haus sem er 12 metra langur.

b. Stálþryggja sem tengi ker við Sviragard.

c. Dýpkun innan hafnar svo sigling að Eyjabakka verði trygg fyrir staðri báta.

d. Dýpkun síkisins svo þar skapist lægi fyrir smærri báta – dýpi 2 metrar.

Þá var ráðgert að 1991 komi 154 metra langt stálþil að norðanverðan Eyjabakka og yrði frágangi Eyjabakkans að fullu lokið 1992. Árið 1993 og 1994 yrði stefnt að stálþili austur af núverandi Austurbakka og innsiglið dýpkuað. Þess er vænst að brimvinnsluhús verði lagfærðir þegar í

stað.

Bæjarstjórn boðuð að hafnarnefndarfund Skómmu scina eða 9. apríl heldur hafnarnefnd næsta fund og var bæjarstjórin í Grindavík boðud. Kjartan Kristófersson, Eðvárd Júlíusson, Halldór Ingason, Magnus

Hafnarnefnd

VIÐLÝSING

Umstæðið þessarar viðlýsingar eru því óskiptar, að Grindavík hefur aðalumræðu með óskiptum með óskiptum. Þá er óskiptar með óskiptum. Þessar viðlýsingar eru óskiptar með óskiptum.

[Handwritten signatures of Kjartan Kristófersson, Eðvárd Júlíusson, Halldór Ingason, and Magnus Hafnarnefnd]

Grindavík, Vatnseyri 42, 260 - GRINDAVÍK
Hafnarnefndinnum óskiptar. Vatnseyri 2, 260 - GRINDAVÍK

Fjármögnun.

Hafnarmálastofnun vann hlutina hratt í fyrsta lið fundar um hafnagerð á 195. fundi hafnarnefndarinnar sem haldinn var 7. júní kom fram að lagt var fram á fundinum minnisbláð til Fjármálaráðuneytisins frá Hafnarmálastofnun dagsett 31. maí '90. Á þessu blaði kemur fram að fyrir liggur tillaga um aukafjárveitingu í haust um að kosta viðgerð brimvinnsluhúsanna að upphæð 12 milljónir króna og 5,8 milljónir króna í sjóvarnargardar.

Hafnarmálastofnun gerir ráð fyrir að fjármagn til undirbyggingar á Sviragardí fáist á fjárlögum fyrir árið 1991. Unnið er að því að fá askorun þingmanns kjördæmisins til Hafnarmálastofnunar og

Samgönguráðuneytisins, um að tryggt verði fjármagn til hafnabotásjóðs og til viðbóta hafnaframkvæmda á árinu 1991, til þess að fjármagna kostnað við endursmiði Sviragardar.

Samþykkir hafnarnefndin að tekið verði lán til framkvæmdanna jafnskjött að undirrituð áskorun þingmannanna liggur fyrir. Hafnarnefnd leggur á það áherslu, að sá hluti fjárlætingar til bryggjudegðarinnar, sem skráður er á hafnagerði í Grindavík, verði ekki til þess að draga úr öðrum aætuðum framkvæmdum.

Hafnarnefnd fellst á þá tillögum. Hafnarmálastofnunar að viðgerð að brimvinnsluhús og endurbót, og gerð nýrra sjóvarnagarða verði boðin út og hafist verði handa sem allra fyrst.

Útbóðsgögn og verklýsing liggur fyrir

A næsta fundi sem haldinn var í nefndinni 2. ágúst scina um sumarið kemur fram undir liðnum hafnargardar og sjóvörn, að Gustaf Jónsson frá Hafnarmálastofnun hafi komið til fundarinars og gerði grein fyrir útbóðsgönum og verkdýsingum fyrir viðgerð að hafnargardí og nýjum og endurbættum sjóvarnargörðum.

Verklök miðast við 30. september 1990 hvað varðar hafnargardinn og á verkinu öllu eigi síðar en 15. október.

Undir næsta lið um stöðu framkvæmda gerði Ivar Þórhallsson grein fyrir framkvæmdum. Yfirstandandi framkvæmdum við Eyjabakka mun ljúka í september næstkomundi. Vonast er til að gerð pverbryggju við Sviragard ljúki fyrir næstu vertið.

Það er skemmtið frá því að segja að um haustið, nánar til tekið 16. nóvember, helt hafnarnefnd sinn 200. fund og ákváð formaður hafnarnefndar, Jóhannes Karlsson, að bjóða til veislus í tilefni af þeim timamótum auk þess sem 1. afanga í endursmiði Eyjabakka var lokið. Baði hunn til háfðasamkomu í Festi í tilefni af þessum merku timamótum. Var vel mett af gestum í kvöldverðim sem boðið var í.

Hugleiðingar í vertíðarlok 1990

Höfum það ávalt hugfast að lífæð okkar liggur um höfnina

Eftir Sverri Vilbergsson

„Það blés ekki byrlega fyrir Grindvikingum í upphafi vertíðar 1990, því 9. janúar gerði hér sv. rok með stórbimi og miklu flóði, sem setti allt á svarta kaf. Ljótt var að sjá þegar fjarði út. Kvíabryggja hafði flotið upp og sýndist óný en Svirabryggja hafði flotið upp og eyðilagst í öðru veðri um haustið, mánaðarmálin október og nóvember. Útlitið var því viegast sagt ómurlagt við höfnina í upphafi vertíðar,“ sagði Sverrir Vilbergsson hafnarstjóri nylega þegar hann risiði upp þessi tvö veður í lok síðustu alðar sem nánast rastuðu höfninni í Grindavík, eða eins og hann benti við að þá var útlit fyrir að Kvíabryggja yrði ekki notuð meira og Svirabryggja óný og því aðeins 3 löndunarplass í vesturhöfn í stað 9 aður, þar sem löndunlöndunarplássid nýttis mjög illa til annarrar löndunar.

„Reynt var að reka Kvíabryggju niður aftur og tókst að reka hana það mikli niður að hægt var að liggja við hana um löndun lokinni og var það til mikilla bóta og bjargaði mjög miklu. Sem betur fer voru lönduskipin og togarinn Gnúpur ekki í höfn í þessu veðri, því hætt er við að illa hefði farið ef lönduflotinn hefði legið við lelegan Eyjabakkann í þessu veðri,“ sagði Sverrir þegar hann risiði þessa alburði upp og bitti við, að meiri skemmdir hefðu orðið við höfnina en sem betur fer komu ekki fleiri stórfloð um vetrarinn, og því urðu ekki frekari skemmdir í höfninni. Þegar litði er að veðurfar að þessari vertíði í heild, ber sjómönnum saman um að hún sé einhver sú leiðinlegasta hvað veður snertir, sem komið hefur um árabil og varla nokkur dagur var góður. Prátt

fyrir þessa leiðinlegu til eru bátnir allfesta daga sem mátti róa og landlegudagar höldu oft verði fleiri. Um aflabréðgjá að vertíðinni sagði Sverrir að þau hefðu verið alveg viðunandi þrátt fyrir tóðarfarið. „Mig minnir samt að fyrstu 4 mánuði ársins hafi heildaraflinn verið um 1500-1800 tonnum minni en árið 1989, sem staðaði að mestu leyti af því að bátar sem lönduðu hér, höfðu að meðaltali flogi og gerði í vetrar, og bresta, með ofyrirsjáaumlegum afleidingu, sagði Sverrir og bætti við að hér hefði verið stíklad að stóru um það sem hefur verið að gerast við höfnina, fyrri hluta þessa örlagarika árs, og hvernig reynt var að hugsa aðeins fram í timann.

Loðnuveiðar Grindavíkurbáta gengu mjög vel framan af vetrar en botninn datt mjög snögglega úr þeim veðum og því varð nokkur kvóti eftir óveiddur híða nokkrum skipanna, sem meðal annars staðaði að því að nokkur kvóti var geymdur til hrognatöku, sem minna varð úr en vonir stöðu til.

Aflí togskipa sem lönduðu um vetrarinn, var misjafn og setti tóðarfarið sitt mark á þær veðar, einn og einn góður tür en litlum ólli a milli,“ sagði Sverrir og bætti við að verið væri að byggja 70 metra harðviðarbryggju við síannanverðan Eyjabakka og sem atti að nýtast sem löndunarbryggja fyrir togarana í frumtíðinni, þar sem auðveld var að þá dýpi sem hafli fyrir þessa djúprista skip.

„Viðlegplássið sem þarna fækkt, dugði þó tóplega fyrir 2 skip, þar sem lengdin að þessum viðlegukanti var um 82 metrar með hausnum, en fjarveiting til frekari lengingar hefur ekki fengist og reyndar hefur ekkert fengist nema 14 milljóna króna fjarveiting í þetta verk, sem ætlað var að kostaði um 30 milljónir. Þessum áfanga var þó lokið semmi part sumars.

Næsta verkefni var að byggja upp í skarði að Svirabryggjuna og var buið að skíða að það skýldi byggjast úr harðviði, en þar sem allt var mjög óljóst með fjármagn í þessa framkvæmd og ekki fengust bætur fyrir bryggjuna sem fór, var ekki hægt að stefta að verklokum áður en veður versnuðu að my.

Brimvinnsluhúsar kringum höfnina og með ströndinni fóru mjög illa í fyrrgreindum flöðum og varð að bæta þá fyrir haustið, því var alveg ljóst að viðurfarar fyrir 5-6 fjerri en að síðustu vertíð og svo af hinum, að kvótar bátna voru nú minni en þá, og til dæmis var fyrsti bátainn búinn með kvótann sinn 31. mars.

Verkstjóri:
Sími 426 8089

Hákon EA 148
Vörður EA 748
Oddgeir EA 600
Áskell EA 48

*Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólki og öðrum
Grindvíkingum hamingju- og
heillaóskir á sjómannadaginn*

Forstjóri:
Guðmundur Þorbjörnsson

GJÖGUR HF.
Hafnargötu 18

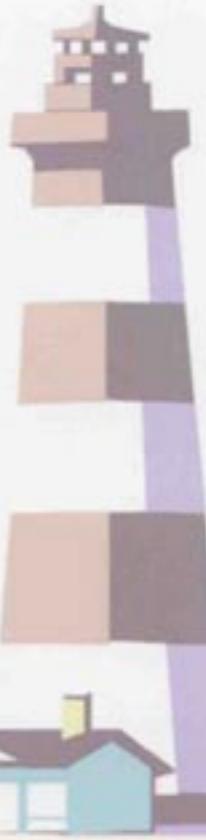
*Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólki og öðrum
Grindvíkingum hamingju- og
heillaóskir á sjómannadaginn*

þróttur eji.

**Óskum sjómönum
og fjölskyldum
þeirra til hamingju
með daginn.**

Hafnargata 6 Grindavík S.426 9999

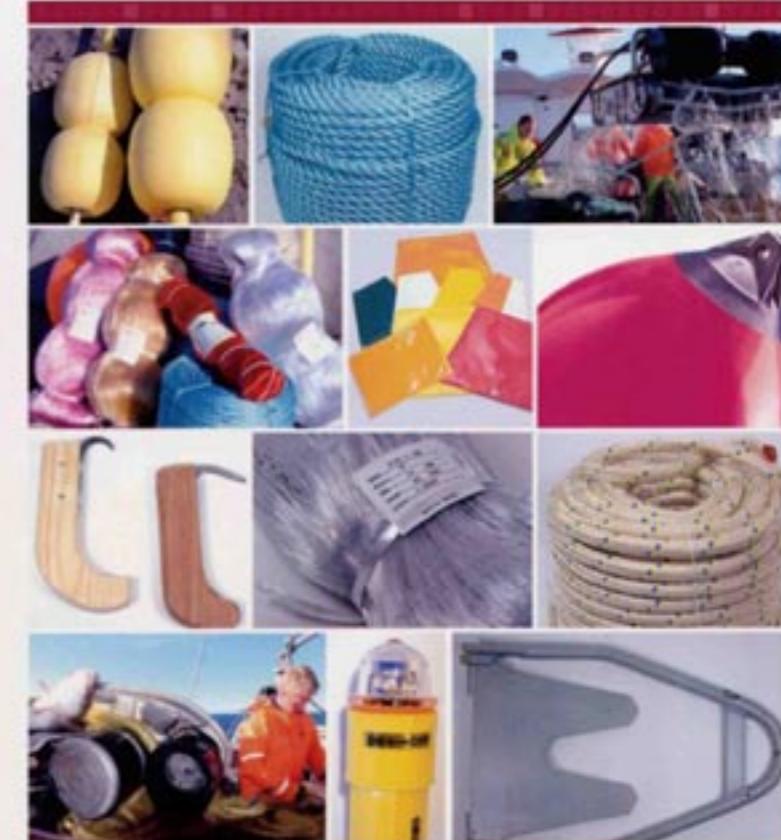

Rifandi kráarstemning
Góður matur :
m.a. fiskur, pizzur, grill,
léttir réttir, kaffi ofl.
Boltinn - breiðtjald
Alhliða veislubjónusta

**Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólki
og fjölskyldum þeirra
bestu kveðjur
á sjómannadaginn**

PROMENS

sæpiplast plastker og bretti

Allt til netaveiða

isnet

ÍSFELL
www.isfell.is

Uppskriftarkeppnin: Svona á að matreiða saltfisk!

Saltfisksetrið og félagið Matur-saga-menning stóðu fyrir uppskriftarkeppni um besta saltfiskréttinn í tengslum við Menningarviku Grindavíkurbajar sem haldin var í vor. Laufey Steingrimsdóttir, næringarbraðingur, Sigurvin Gunnarsson, matreiðslumeistari og Sverrir Halldórsson, matreiðslumeistari, völdu fimm uppskriftir en þáttaka var góð og margar skemmtilegar uppskriftir bárust þannig að dómnefndinni var vandi á höndum. Veitt voru verðlaun fyrir fimm bestu uppskriftirnar í lok menningarvikunnar auk þess sem gestum var leyft að gæða sér á þeim. Sigur úr bitum bar Fanny Erlingsdóttir og gaf hún okkur góðfuslega leyfi að birta uppskriftina svo lesendur getu matreit hana sjálfrir og boðið til veislur. Fanny nefnir uppskriftina, Steikur saltfiskur með grænmeti og kartöflustöppu:

800 gr. saltfiskflök, útvötnuð og roðflett, skorin í 8 jöfn stykki.

Samsetning:

1dl hveiti.

8 hvitlauksgeirar, skornir í sneiðar.

½ dl. jómfruaróliufla

3 gulretur skornar í þunna strimla

1/2 blaðlaukur, skorinn í strimla.

4-5 basilikulaufblöð skorin í strimla.

2 dl. kjúklingasöð

2 dl. rjómi, eða matreiðslurjómi.

1msk. kornsinnep.

1msk hlynsiróp.

Salt og pipar eftir smekk.

Kartöflustappan:

10 meðalstórar kartöflur söðnar.

2 msk. smjörliki.

2 msk. sykur.

1 tsk. salt.

½ - 1 dl. rjómi eða mjólk.

½ blaðlaukur, skorinn smátt.

½ græn paprika, skorin smátt.

2 meðal stórar tömatar, kjarnhreinsaðir og skornir smátt.

2 msk. smjörliki.

Smjörlið er brett í potti. Kartöflurnar skraelðar og stappaðar saman við, gæta skal að kartöflurnar séu vel heitar. Sykri, salti og rjóma (mjólk) hrært saman við, smakkið til, að að vera dálitið sett að bragðið.

Blaðlaukur, paprika og tömatar svitað á þönnu í smjörliki og öllu blandað saman við kartöflustöppuna, veltið saltfiskinum upp úr hveiti og steikið í vel heitri oliunni í ca. 2 min. á hvort hlið. Létt steikið hvitlaukssneidarnar í stórum potti (viðum) ásamt gulrótastrímlunum og blaðlauknum. Hellid kjúklingasöðinu yfir ásamt basilikublöðnum.

Litið sjóða vel saman. Bætið rjómanum saman við ásamt kornsinnepinu og hlynsirópinu. Saltið og piprið eftir smekk.

Elsa Karen Kristinsdóttir í 2. sæti: Saltfiskur í þjóðbúningu

Bessi gamli guli, ekki nætursaltaður þorskur, í íslensku byggi með maltsósu.

600-800 gr útvatnaður saltfiskur

200 gr byggmjöll

250 gr smjör, ósaltað

2 greinar blöðberg

1 grein rósmarin

3 dl malt

200 gr ísl smaelki eða kartöflur

1 litill haus blómkká

4 dl mjólk

dass af oliu

Matreiðslumeistarar í heimsókn

Höpur matreiðslumeistara á höfuðborgarsvæðinu heimsótti Þorbjörninn á síðasta ári og tók Einar Lárusson, þróunarstjóri fyrirtækisins, á móti þeim í saltfiskvinnslumini þar sem hann sýndi þeim vinnsluferlið enda hafa þessir úrvalsmatreiðslumenn áhuga að sjá hvernig gæðahræfni verður til.

Einar byrjaði að lýsa veiðunum og fragangi aflans úti á sjó og sýndi áhugasönum gestumum í kör málí sinu til stuðnings. Siðan sýndi hann hvar fiskurinn fer í gegnum hausingu, flökun, snyrtingu og sprautsöltun. Mikla athygli vakti ný vél frá Marel sem sker þunnildin en hún var tekin í notkun nýlega og sparar mörg handtök. Eftir að hafa skoðað verkunarferlið og hlýtt á frásögn Eiriks Tómassonar, forstjóra fyrirtækisins, lá leið gestanna í kaffistofu fyrirtækisins en þar hafði Sigurgeir Sigurgeirsson, veitingamaður í Grindavík, matreit nokkra saltfiskrétti, meðal annars saltfisk á þrjá mismunandi vegu. Fyrsti rétturinn var eins og saltfiskurinn var verkaður í gamla daga í Grindavík, næsti var verkaður eins og hann er fluttur til Spánar í dag og så síðasti eins og Einar sagði í kynningu, hvernig við viljum hafa saltfiskinn í framtíðinni.

Einar vildi fá gestina til að gefa réttunum einkunnir til að geta metið hver af þessum þremur verkunaraðferðum þeim hugnaði best og eins útskyrði hann forréttinn sem var framreiddur úr hríðum saltfiski sem hafði verið litaður með nokkrum litum, gulum, raudum, hvítum og svörtum. Gestimur voru hrifnir af veitingunum og forvitnir um litunaraðferðirnar í forréttinum og ekki var laust við að framtíðarverkunaraðferðin hefði haft vinningin þegar upp var stæðið eftir skemmtilega og fróðlega heimsókn.

Uppskriftir frá Sighvati GK

Karl Karlsson, matsveinn á Sighvati GK, er Pólværi sem hefur bjuð á Íslandi í 37 ár. Hann byrjaði fljótegla að kokka úti á sjó þegar hann flutti til Íslands en á Sighvati GK hefur hann verið í 5 ár.

Á myndinni sem tekin var af honum í veidiserð fyrir þremur árum var hann að elda sunnudagssteikina, lambafillé, sem var losteti og hreinlega braðnaði upp í mónum. Karl sagði þegar hann var spurnur um uppskrift af réttinum þá er allar slike upplýsingar í höfðinu á honum auk þess sem hann hugsar alla rétti fyrir 15 manna áhöfn.

Hann sagðist forseikja kjötið á pönnu í 2 til 3 minútur hvorú megin og síðan ráða því í ofinskúffuna og það í ofhinum í 20 minútur við 180° grá hita. Hann hefði yfirleitt bökunarkartöflur með eða gratineraðar kartöflur, hrásalt eftir vali of is eða kaldan búding að eftir.

Fiskur í dillsósu:

Ysa eða þorskur, 1 kiló af flökum, létts forsteikið á pönnu og ráðað í móti. Dillsósunni hellt yfir fiskinn og steiktum lauk stráð yfir sósuna. Haft í ofhinum í 10 minútur við 180° gráum hita.

Svona rétt er haegt að búa til vel áður en þarf að bera hann fram ef einhver vill flyta fyrir sér segir Karl.

Dillsósan:

2 dósir sýrður rjómi,
200 gr. sætt sinne,
2 fullar matskeiðar maiynalei,
dill eftir smekk,
salt og pipar.

Hrisgrjón eða kartöflur hafðar með fiskinum, hrásalat eftir smekk. Rúgbrað eða gróft ristað brað með smjóri.

Ysa þorskur í smjörsoyjasósu:

1 kg af ysu-eða þorskflokum, skorin bita og létts teikið á pönnu. Smjörsoyjasósan sett í móti og heitum fiskinum ráðað í sósuna. Skera niður rauða og græna paprika og strá yfir fiskinn ásamt sneiðum af smjóri skorum með ostaskera.

Smjörsoyjasósan:

2 dósir tómatkraftur,
250 gr. smjör hitað upp.
150 gr. soyasósa eða eftir smekk.

Bakað í 15 minútur við 180° gráður hita.

Hrisgrjón og hrásalat eftir smekk borin fram með þessum rétt.

Fiskibollur með tilfinningu

Uppskrift frá Verði EA

„Þú átt að biðja hann Dóra matsvein um uppskrift af fiskibollunum sínum. Þær eru alveg selgæti,” sögðu nokkrir skipverjar á Verði EA sem voru í löndun þegar þeir heyrðu að ég væri að leita af kokkinum til að fá uppskrift i blaðið.

Hann heitir Halldór Ingólfsson, matsveinninn á Verði og hefur verið hjá útgerðinni síðan 9. janúar 1967 eða 42 ár. Fæddur í Hrisey en būið í Reykjavík alla sína búskapartíð eins og hann segir. Hann hefur verið á gamla Verði PH, Áskeli PH og er nú á nýja togaranum eldhress með uppskriftirnar í höfðinu eins og hann segir.

Fiskibollur,

engin kiló, engin grómmi aðeins tilfinning. Ysuflok, círs og lög gera ráð fyrir, má vera hvaða fiskur sem er.

Hakka fisk í hálfu skál af Kitchensaid-hraenivél fyrir 12 karla í ahöfn. Hakka líka nokkra lauka með í grunninn.

Hakknu skipt í fjóra hluta, þannig að fjórði hlutinn er tómur. Í hann kemur hveiti og kartöflumjöl. Deigjó verdur of stift ef of mikil kartöflumjöl er sett í svo það tekur smá tima að finna út rétt hlutföll. Lyftiduft er sett þannig að 1 teskeið kemur á móti hverjum bolla af hveiti.

„Í þennan skammt fyrir 12 manns nota ég 5 egg og 2-3 skeiðar af mataroli. Það er sett mjólk og allt hræti saman en gaeta þarf þess að ef mjólkinn verdur of mikil verdur deigjó of blautt,” segir Halldór, brosir og betur við að krydd er eftir smekk, pipar, season all og aromat. Þarf ekki salt ef notað er season all.

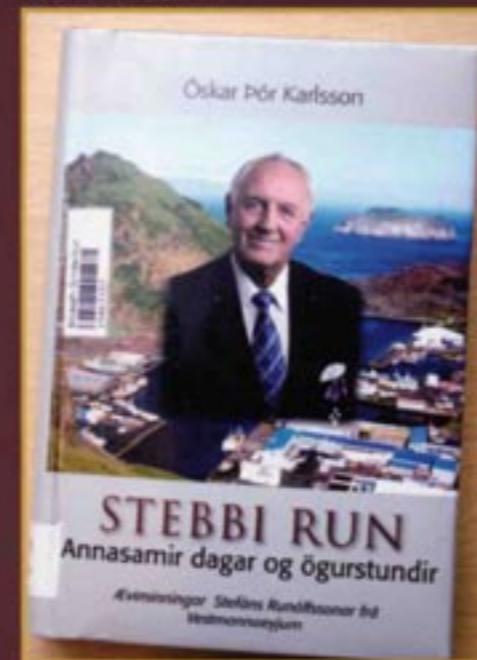
Bollumur eru steiktar á pönnu og síðan settar í 10 minútur við 70-80° gráður heitan ofn. Sýð aldrei í vatni.

Borið fram með laukfeiti eða brunni sósu.

Runólfur Runólfsson á vertíð í Grindavík

Ævisaga Stefáns Runólfssonar Vestmannaeyjum

Stebbi Run; Annasamir dagar og ögurstundir eftir Óskar Þór Karlsson

þyr. En þetta var átakanleg og ógleymanleg sjón. Undir kvöldið eru þeir komnið alla leið vestur yfir Þjórsá. Þeir kaupa sér gistingu á bæ i Flóanum sem veitti ferðamönnum næturgistingu og beina. Árla morguns næsta dag halda þeir enn af stað. Þótt þeir fyrdu fyrir breytuvirkjum í vöðvum og fótum létu þeir það ekki á sig fá. Að þessu sinni var lengsta dagleinum fyrir höndum því ætlunin var að komast alla leið yfir Helliseiðina og gista á Kolviðarholi en þar var rekin greiðasala fyrir gesti og gangandi. Sá staður var því vel kunnur sem síðasti næturstaður manna sem voru á ferð fótgangandi til Reykjavíkur á þessum tínum. Þangað náðu þeir svo seint um kvöld eftir að hafa gengið rösklega 12 klukkustundir með stuttum hvildarhléum. Á Kolviðarholi gisti þeir í svefnkála ásamt fleira fólk sem þarna var á ferð. Næsta dag komust þeir síðan á leiðarenda til Reykjavíkur, um miðjan dag. Þá skildu leiðir þeirra en Runólfur átti enn ófarinum síðasta spölinn suður til Grindavíkur. Sú ferð biði morgundagsins og hann þóttist vita að hún yrði auðveldari. Eftir næstu vertíð Runólfss í Grindavík árið 2008

eftirfarandi kafla segir Stefán frá fóður sinum og hans fyrstu ferð á vetrarvertíð sem einmitt var í Grindavík 1926. Í þessum stutta kafla er frólegt að fá smá innsýn í mannlif í Grindavík á þessum tímum og eins að lesa um það svart á hvitu að framtíð Grindavíkur stóð mjög taeptr sem sjávarútvegsbærar á timabili, vegna þess hve seint mórbátarnir voru teknir í notkun:

Árið 1926 fór Runólfur á sina fyrstu vetrarvertíð og var ferðinni heitið til Grindavíkur. I lok janúar lagði hann af stað frá Raufarfellí fótgangandi ásamt öðrum ungum mönnum. (Raufarfell er bær undir Eyjafjöllum austur undir Skógum, athugasemd ristjóra) Þeir báru allir farangur sinn og nesti að auki á bakinu. Runólfur bar þyngstu byrðina. Farangur Runólfss var í tjörnupvegnum, vatnsþéttum seglipokum sem lokað var að ofan með snæri. Pokinn var úttröndinn af vinnu- og ullarfatnaði og seig drjúgt í. Til þess að auðvelda sér burðinn hafði hann útbúið festingar á pokann sem síðan voru tengdar ólum sem hann brá hvorn yfir sina óxlina.

Þeir urðu að vaða yfir Markarfljót með farangurinn á bakinu. Á leið sinni ganga piltarnir fráum á two menn látna skammt austan við Ásmundarstaði í Rangárvallansýslu. Mennirnir höfðu að óllum líkendum lent í leiðindaveðri sem gekk á kvöldið áður, villst af gönguleiðinni, lagst þarna fyrir og króknad um nöttina. Slikir atburðir voru því miður ekki fátiðir á Íslandi í löngum gönguferðum að vetrarlagi áður

Heimildir herma að áður hafi menn borið salt í pokum á bakinu til Grindavíkur frá Keflavík og Vogum, ekki aðeins karlmenn heldur fóru konur ekki síður í slike burðarferðir. Það átti fyrir Runólfri að ligggja á þessum tímum að fara ófær gönguferðir eftir beitu. Útgerðarhættir í Grindavík voru

Rangárvallansýsla. Mennirnir höfðu að óllum líkendum lent í leiðindaveðri sem gekk á kvöldið áður, villst af gönguleiðinni, lagst þarna fyrir og króknad um nöttina. Slikir atburðir voru því miður ekki fátiðir á Íslandi í löngum gönguferðum að vetrarlagi áður

fleðarmálini. Áður hafði aflanum verið skipt á milli manna en það tilkáðist ekki lengur þegar hér var komið. Prátt fyrir að viðinn væri erfð og vinnudagarnir langir þegar röð var gafst oft stund milli stríða enda félù oft niður röðrar, jafnvel margar daga í röð. Gafst mönnum tóm til þess að gera citthvað til gamans.

A næstu vertíð Runólfss í Grindavík árið 2008 var voru vinnubrögð með sama haetti og áður, Hafnleysið í Grindavík setti mönnum mikil takmörk og varð til þess að þangað komu almenni ekki mórbátar fyrir en mör gum árum síðar en í Vestmannaeyjum og á Ísafjörði þar sem hafnarskilyrði voru góð.

Á vertíð til Vestmannaeyja Runólfur kunni vel við sig í Grindavík.

Honum likaði vel við vinnuveitanda sinn og einnig fólkid sem hann hafði unnið með og kynnst. Þarna hafði hann eignast vini.

En vertíð hans í Grindavík urðu þó ekki fleiri. Gæfir fyrir röðrabáta þaðan voru stopular og vertíðarhýran því ekki digur. Hann hafði fengið áhuga að breyta til og fara á vertíð til Vestmannaeyja.

I vertíðarlok 1927 lýkur vertíðum Runólfss í Grindavík. Hann hafði akveðið að fara til Vestmannaeyja á næstu vertíð. Þar var mikill uppgangur, hann hafði haft spurnir af mjög góðum tekjum hjá mönnum undan. Eyjafjöllum sem hann pekkti og höfðu verið þar á vertíð árin á undan.

Sendum sjómönnum og fjölskyldum þeirra hátfíðarkveðjur á sjómannadegi

MD-Vélar ehf
Vagnhöfða 12
110 Reykjavík

RH innréttigar ehf

Útvegmannafélag Suðurnesja

Verkalyðs- og sjómannafélag Sandgerðis

Grindavík ehf

Reykjaneshöfn

Sveinstaðir ehf
Geirfugl GK-606

Vikurberg ehf
Árni í Teigi GK-1

Sjómannafélag Ólafsfjarðar

BESA ehf
Dúrdi Gísla GK-48

Sveitafélagið Garður

Söluturninn Vikurbraut 62

Verslunnarmannafélag Suðurnesja

HAF OG HAGI
Ferskastir í kjöt og fisk

Jens Valgeir ehf
Askur GK-65

Nortern Ligth Inn
Sími 426 8650
& 426 7050

Verkfæðistofa Suðurnesja

Eignamiðjun Suðurnesja

Verkalyðs og sjómannafélag
Keflavíkur

Verk- og tölvupjónustan ehf
Július Einarsson
Sími 695-8540

Vestmannaeyjahöfn

Bókabúð Grindavíkur

Rafþjónusta Birgirs

Grímsnes ehf

H.H. Smíði
Bakkalág 20
Sími 894 3079

Tannlæknastofan
Vikurbraut 62
Guðmundur Pálsson
Sími 426 7321

Hafrannsóknarstofnun
Rannsóknarstöð STAD

TG raf ehf

Gröfuþjónusta
P. Gíslasonar
Sími 893 4343

Farsæll ehf
Farsæll GK-162

Sjómannadagsblað Grindavíkur

Fluttir í Vesturhraun 1

Stálsmiðjan, Framtak
og Framtak – Blossi
– Öflugir saman

Stálsmiðjan keypti í árslok 2006 Véla-
og Skipaþjónustuna Framtak ásamt
dótturfyrirtækinu Framtak-Blossi.

Þessi öfluga samsteypa málm- og
vélteknifyrtækja er nú að sigla inn
í nýju tima. Í nýju húsnæði að Vestur-
hrauni 1 í Garðabæ sameinast flestar
deildir fyrirtækjanna undir einu þaki
og einni yfirstjórn.

Með því næst fram mikilvæg sam-
nýting mannafla, húsnæðis og tækja-
búnaðar, en þó halda fyrirtækin ein-
kennum sinum, hvert á sinu sérsviði.

ALLT Á EINUM STAÐ

Bílabjónustan

S: 426 7557 - 896 7557

Dekkjaþjónusta

ópið frá kl

Bílaviðgerðir

mán-fim 8-18

Smurstöð

föstud 8-16

WWW.SALTHUSID.IS

SALTHÚSID RESTAURANT
STAMPHÓLSEVÍG 2
240 GRINDAVÍK
SÍMI 426 9700

Simar 426 7557 - 896 7557

Maggi Sigurjóns

Ábyrgð
Öryggi
Traust

shell

Traustur grundvöllur samstarfs er örugg leid að árangri

 Skeljungur
Þjónustusími: 444 3100